

VISOKA ŠOLA ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA GRM NOVO MESTO

LETNO POROČILO

ZA ŠTUDIJSKO LETO 2019/2020

S poročilom je bil Senat seznanjen na 1. konstitutivni seji, dne 16. 10. 2020

doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, dekanja

Novo mesto, oktober 2020

KAZALO VSEBINE

PREDGOVOR	5
1 UVOD	7
1.1 POLITIKA ODLIČNOSTI	8
1.1.1 Poslanstvo	8
1.1.2 Vizija	8
1.1.3 Vrednote	8
1.1.4 Strateške usmeritve	9
1.1.5 Slogan visoke šole	9
1.2 SWOT ANALIZA	9
2 ORGANI VŠ GRM NOVO MESTO	11
2.1 DEKAN	11
2.2 PRODEKANI	12
2.3 SENAT	12
2.3.1 Seje Senata VŠ GRM Novo mesto	12
2.4 KOMISIJE SENATA	13
2.4.1 Komisija za študijske in študentske zadeve (KŠŠZ)	13
2.4.2 Komisija za znanstveno-raziskovalno delo (KZRD)	13
2.4.3 Komisija za izvolitve v nazive (KIN)	13
2.4.4 Komisija za kakovost in evalvacije (KKE)	13
2.4.5 Komisija za založniško dejavnost (KZD)	14
2.5 UPRAVNI ODBOR	14
2.5.1 Seje Upravnega odbora VŠ GRM Novo mesto	14
2.6 AKADEMSKI ZBOR	14
2.6.1 Seja Akademskega zbora VŠ GRM Novo mesto	15
2.7 ŠTUDENTSKI SVET	16
2.8 USTANOVITEV KATEDRE ZA VINARSTVO IN PODPORNE DEJAVNIKE RAZVOJA TURISTIČNE PONUDBE NA PODEŽELJU	16
3 PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI VŠ GRM NOVO MESTO	17
3.1 VPIS V ŠTUDIJSKEM LETU 2019/2020	17
3.2 DIFERENCIALNI IZPITI IN PREDMETI PO SEMESTRIH 2019/2020	18

3.3	ŠTEVILO IZVEDENIH UR IN PREDMETOV PO SEMESTRIH 2019/2020	19
3.4	AKTUALIZACIJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	19
3.4.1	<i>Aktualizacija izobraževalnih vsebin s poudarkom na samooskrbi in trajnostnem razvoju podeželja z dodatnim certifikatom »Vodja šole za samooskrbo«</i>	20
4	ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO VŠ GRM NOVO MESTO.....	23
4.1	ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO	23
4.2	SODELOVANJE VŠ GRM Z DRUŠTVOM DOLENJSKA AKADEMSKA POBUDA.....	24
4.3	INŠTITUT ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA	25
4.4	KNJIŽNIČNA DEJAVNOST	27
5	IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI	29
5.1	»IZVAJANJE PROGRAMOV NADALJNJEGA POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA V LETIH 2018-2022« - MUNERA 3.....	29
5.2	PROGRAMI NEVRO LINGVISTIČNEGA PROGRAMIRANJA.....	31
5.3	DEJAVNOST INFORMIRANJA, SVETOVANJA, UGOTAVLJANJE IN VREDNOTENJE NEFORMALNO PRIDOBLENEGA ZNANJA OD 2016 DO 2022 (DIS OSREDNJA JV REGIJA 2016 - 2022).....	32
5.4	PRIDOBITEV NACIONALNIH POKLICNIH KVALIFIKACIJ	32
5.5	VZPOSTAVITEV POLITEHNIKE.....	33
6	NEPEDAGOŠKE AKTIVNOSTI VŠ GRM NOVO MESTO	35
6.1	PROJEKTI V IZVAJANJU	35
6.1.1	<i>Mreža lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot - Direkt s kmetij</i>	36
6.1.2	<i>Odprta akademija za inovativni turizem - OAIT</i>	36
6.1.3	<i>Z roko v roki do kakovostne prehrane</i>	37
6.1.4	<i>Model certificiranja slovenske zelenjave - Pilotni projekt za podukrep Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij</i>	39
6.1.5	<i>Projekt Erasmus+ KA2 YEAH! Young Entrepreneurs in Aquaponics - High five!</i>	40
6.1.6	<i>Uživam tradicijo po kulinarični transversali od Panonije do Jadrana (Interreg SLO-HR)</i>	41
6.1.7	<i>Projekt Sadni prigrizek s sporočilom slovenske dediščine (Pametna specializacija)</i>	43
6.1.8	<i>Gospodarski grozd za podeželje »Zaupanja vreden«</i>	44
6.1.9	<i>Gostujoče delovanje v tujini zaposlenega raziskovalca na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto</i>	45

6.2	ODDANI PROJEKTI	46
6.2.1	<i>Mreža nastanitev in doživetij na podeželju (LAS DBK)</i>	46
6.2.2	<i>Zemlja, vir življenja - Ustvarjanje butične lokalne enogastronske ponudbe (LAS DBK).....</i>	48
6.2.3	<i>Kulinarični turizem - lokalna oskrba</i>	49
6.2.4	<i>Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP-2020«</i>	51
6.2.5	<i>Sodelovanje pri projektnih vsebinah Mednarodnega centra za ekoremediacijo Univerze v Mariboru.....</i>	54
6.2.6	<i>Študentski inovativni projekti za družbeno korist za povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskimi organizacijami z naslovom Usposabljanje prostovoljcev za screening pomoč potrebnih starostnikov - UPS</i>	55
6.2.7	<i>Projekt Kooperativno kmetijstvo (Cooperative Agri-Culture) - CAR</i>	56
6.2.8	<i>Sodelovanje pri projektu Iter Vitis Slovenia Network</i>	57
6.2.9	<i>Sodelovanje v projektih Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma.</i>	58
6.3	DOGODKI VŠ GRM NOVO MESTO	59
6.3.1	<i>Mednarodno srečanje "V jati z drugačnimi"</i>	59
6.3.2	<i>Mednarodna konferenca: Logistika v kmetijstvu - Vloga in pomen človeških virov pri logistiki v kmetijstvu</i>	59
6.3.3	<i>Tveganje za sušo v Podonavju - Kako slediti suši z novimi pristopi</i>	62
6.3.4	<i>Sprejem pri županu MO Novo mesto mag. Gregorju Macedoniju</i>	63
6.4	DELOVANJE ŠOLE V SKLADU S PREDLOGI NAKVIS - PODALJŠANJE AKREDITACIJE ZAVODA VŠ GRM NOVO MESTO	63
6.5	INTERNACIONALIZACIJA IN PROGRAM ERASMUS+.....	64
6.6	SAMOEVALVACIJA	65
6.7	VLOGA ZA MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM UPRAVLJANJE PODEŽELJA.....	67
6.8	REVIJA ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA.....	69
6.9	RASTOČA KNJIGA	71
6.10	PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI	73
6.10.1	<i>Promocijske aktivnosti v medijih</i>	73
6.10.2	<i>Področje strokovne prakse.....</i>	74
6.11	OBŠTUDIJSKE DEJAVNOSTI	74
6.11.1	<i>Sodelovanje z okoljem</i>	75
7	ZAPOSLENI NA VŠ GRM NOVO MESTO	76
8	ZAKLJUČEK S SKLEPNO UGOTOVITVIJO.....	76

PREDGOVOR

*»Ne pozabite, da so čudovite stvari,
ki se jih učite v šolah,
delo mnogih generacij.
Vse to znanje, ki vam je položeno v roke,
je dediščina, ki jo spoštujte, jo bogatite
in nekega dne zvesto prenesite na svoje otroke.«
(Albert Einstein)*

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto je samostojni visokošolski zavod, ki sta ga ustanovila Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma ter Mestna občina Novo mesto. Visoka šola, ki je eden od gradnikov novomeškega akademskega prostora, je usmerjena na področja ved o živi naravi, ekološkem kmetijstvu, gozdarstvu, varstvu okolja ter drugih naravoslovnih, družboslovnih, poslovnih in upravnih vedah, pa tudi vedah s področja urejanja krajine, podeželja ter regionalnega razvoja in kmetijskega menedžmenta.

Sodoben in atraktiven visokošolski strokovni študijski program Upravljanje podeželja tako zajema podeželje kot celoto in temelji na treh vsebinskih stebrih. Prvi steber je ekonomika in menedžment na podeželju, kjer gre za razvoj podeželja, tudi za razvoj nekmetijskih dejavnosti, drugi steber zajema podeželje kot prostor z vsemi dejavnostmi, ki se na podeželju dogajajo, tretji steber pa vključuje gospodarske aktivnosti na podeželju z vsebinami kmetijstva. Program je še posebej privlačen za študente, ki so zaključili višješolske strokovne izobraževalne programe, saj se lahko vpišejo neposredno v drugi letnik Visoke šole, vzporedno po opravi morebitne diferencialne izpite, odvisno od predhodnega programa. V zaključni fazi priprave imamo tudi magistrski študijski program, tako da je naša želja študentom omogočiti vertikalno izobraževalno strukturo in spremljati njihov karierni razvoj.

Študentom nudimo širok nabor izbirnih vsebin, vsak študent si del vsebine študija tako prilagodi glede na poklicne želje. Nudimo različne izbirne module, kot so Logistika, Izzivi v kmetijstvu, Upravljanje podeželja, Alternativni viri energije, Novi izzivi v živinoreji, Varstvo narave in Turizem. Prav pridobivanje interdisciplinarno povezanih teoretičnih in praktično uporabnih znanj je izjemnega pomena za razvoj slovenskega podeželja kot veliki priložnosti za tretje tisočletje. Naši diplomanti so zaposljivi v krajinskih parkih, na upravnih enotah, občinah in drugih inštitucijah, ki se ukvarjajo z urejanjem prostora, v podjetjih, ki se ukvarjajo z energetiko, logistiko, kmetijstvom, komunalo, na domačih kmetijah in drugje.

Vse od leta 2014, ko je šola sprejela prvo generacijo študentov, stremi k inovativnosti, kakovosti in odličnosti na področju znanj, raziskav in interakcij v

slovenskem podeželskem izobraževalnem prostoru. Prvim diplomantom je leta 2018 diplome slovesno podelil predsednik Republike Slovenije. Preko slogana »S tradicijo v napredno podeželje« udejanjamo naše poslanstvo Usposabljati odličen kader za področja, ki zagotavljajo trajnostno rabo podeželja kot prostora ter preko razvojno raziskovalnih, aplikativnih in znanstvenih sodelovanj z okoljem skrbeti za razvojne aktivnosti na podeželskem prostoru.

Ponosni smo na kakovostne predavatelje, individualni pristop do študentov, pestre dogodke ter mrežo soustvarjalcev iz lokalnega in mednarodnega okolja. Aktivno sodelujemo v mednarodnem prostoru z Erasmus+ izmenjavami študentov in soustvarjalcev šole. Študentom in predavateljem nudimo sodobno opremljene prostore in bogat poligon strokovnih vsebin na Medpodjetniškem izobraževalnem centru, v okviru katerega koristimo infrastrukturo in kapacitete soustanovitelja Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma, in sicer Šolske zidanice na Trški gori, Gostišča na trgu-Hiše kulinarike in turizma, Butične tržnice, Podeželsko izobraževalnega centra in Učilne okusov ter razvojno raziskovalnih vsebin v laboratorijih in na Inštitutu za upravljanje podeželja. Ker študentje prihajajo iz različnih koncev Slovenije, je v neposredni bližini šole tudi Dijaški in študentski dom, kje lahko študentje koristijo nastanitvene kapacitete za bivanje v času študija ter imajo možnost tople in zdrave prehrane ter udejstvovanja v družbenem in poslovnem prostoru.

Vsako leto izdamo strokovno-znanstveno revijo Journal of Landscape Governance, v kateri lahko študentje in predavatelji objavljajo najnovejše raziskave in izsledke iz področja Upravljanja podeželja. Vsako leto organiziramo tudi mednarodno konferenco z naslovom Logistika v kmetijstvu, v študijskem letu 2019/2020 smo imeli že 13. konferenco. Zelo uspešni smo tudi na projektnem področju, tako da imajo naši študentje možnost vključevanja v projektne aktivnosti. Naj omenimo zadnje: Mreža lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot-Direkt s kmetij, Odprta akademija za inovativni turizem, Z roko v roki do kakovostne prehrane, Mladi podjetniki na področju akvaponike, Model certificiranja slovenske zelenjave, Kooperativno kmetijstvo in drugo. Na šoli in v okviru šole so organizirane tudi pestre obštudijske dejavnosti, ki se izvajajo tradicionalno in v sodelovanjem s Konzorcijem Univerze Novo mesto. Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, umeščena v naravno okolje pod Trško goro, smelo udejanja politiko odličnosti in prispeva k razvoju slovenskega podeželja.

1 UVOD

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto je v študijskem letu 2019/2020 nadaljevala s študijskim procesom in z vpisom nove generacije študentov. S tem se je nadaljeval proces utrjevanja visoke šole v okolju in pričel proces izobraževalnega, projektnega in znanstveno - raziskovalnega dela.

Žal je bilo delovanje šole v študijskem letu 2019/2020 zelo oteženo in omejeno zaradi epidemije širših družbenih in globalnih razsežnosti koronavirusa SARS-CoV-2, ki je Slovenijo preplavila v mesecu marcu 2020. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije 18100-7/2020/2 in odredbe ministra za zdravje je začasno prenehalo izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti vzporedno z izvajanjem praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih od 17. 3. 2020 zaradi izvajanja ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa SARS-CoV-2. Ker je bila šola nekaj časa zaprta in je tudi pedagoško ter razvojno - raziskovalno delo potekalo na daljavo, del sodelavcev je bilo zaradi epidemije od marca do septembra 2020 na čakanju, nekaterih dejavnosti iz Letnega delovnega načrta žal ni bilo možno realizirati.

Kronološki pregled pomembnejših dogodkov, od vpisa prve generacije študentov, do danes:

- 2004: prve ideje o ustanovitvi visoke šole za področje celostnega urejanja prostora.
- 2006: imenovana delovna skupina za izdelavo elaborata za ustanovitve.
- 2008: oddaja elaborata za ustanovitev Fakultete za upravljanje s podeželjem na Svet za visoko šolstvo.
- 2011: ustna obrazložitev izhodišč na NAKVIS-u.
- Junij 2012: akreditacija VŠ GRM Novo mesto.
- September 2012: ustanovitev VŠ GRM Novo mesto.
- December 2012: oddaja elaborata za akreditacijo visokošolskega študijskega programa Upravljanje podeželja.
- Junij 2013: akreditiran visokošolski študijski program Upravljanje podeželja.
- December 2013: vpis v razvid.
- Oktober 2014: vpis prve generacije izrednih študentov.
- Maj 2016: prva izdaja revije Journal of Landscape Governance (JLG).
- Junij 2016: prvo gostovanje študentov v tujini.
- Junij 2016: prvo gostovanje predavateljev v tujini.
- November 2016: zagovori prvih diplom in zaključek študija prvih diplomantov.
- Januar 2018: prva slavnostna podelitev diplom.
- Maj 2018: oddaja elaborata za akreditacijo magistrskega študijskega programa Upravljanje podeželja.

- September 2018: oddaja vloge za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda VŠ GRM Novo mesto.
- April 2019: podaljšanje akreditacije VŠ GRM Novo mesto za obdobje petih let (odločba NAKVIS).

1.1 POLITIKA ODLIČNOSTI

Zaposleni na VŠ GRM Novo mesto smo udeleženi politiko odličnosti preko poslanstva, vizije, vrednot, strateških usmeritev in slogana.

1.1.1 Poslanstvo

Usposabljanje odličnega kadra za področja, ki zagotavljajo trajnostno rabo podeželja kot prostora in preko razvojno raziskovalnih in aplikativnih sodelovanj z okoljem skrbeti za razvojne aktivnosti na podeželskem prostoru.

1.1.2 Vizija

Postali bomo stičišče različnih javnih in zasebnih inštitucij iz Slovenije in EU za razvoj vsebin urejanja podeželja in trajnostne rabe naravnih virov ter s tem najboljše varuhi podeželskega prostora, prehranske varnosti, poseljenosti podeželja in narave.

1.1.3 Vrednote

Kredibilnost, etičnost in transparentnost: Razvijamo pošten odnos v medsebojnih odnosih, odnosih do študentov in v odnosu do našega okolja, v katerem bivamo in delamo.

Delo: Študentom in sodelavcem predstavljamo delo kot vrednota, s katero vsakdo gradi skupno in individualno blaginjo ter razvija svojega duha.

Družbena odgovornost za trajnostni razvoj: Sodelavci in študentje razvijajo odgovoren odnos do inštitucije, do področja svojega delovanja in do slovenskega podeželja z namenom zagotavljanja dobrobiti študentov, zaposlenih in družbe kot celote.

Ustvarjalnost: Spodbujamo razvoj novega znanja in intelektualne (samo)refleksije, spodbujamo iskanje inovativnih rešitev v okolju našega skupnega in individualnega delovanja.

Pripadnost: Spodbujamo pripadnost zaposlenih in študentov inštituciji, našim skupnim ciljem in okolju, kjer delujemo.

Dostopnost: Spodbujamo sodelavce in študente k medsebojni komunikaciji, premagovanju statusnih ovir med nami in razvoju inovativne komunikacije.

Akademska svoboda: Smo politično, versko, rasno in narodnostno neodvisna inštitucija, ki spodbuja strpnost v družbi in sledi predvsem strokovnim ciljem.

Akademska odličnost: Razvijamo akademsko odličnost pri izvajanju visokošolske dejavnosti in poslovno odličnost pri izvajanju poslovnih funkcij.

Zaposljivost diplomantov: Skrbimo za razvoj kompetenc diplomantov, ki jim omogočajo kvalitetne zaposlitve in razvoj osebne kariere.

Humanizem, odprta družba, človekove pravice in enake možnosti: Spodbujamo vrednote strpnosti, svobodo človeka in odgovornost za šibkejšo v človeški družbi.

1.1.4 Strateške usmeritve

- Odličnost pedagoškega dela.
- Odličnost aplikativnega raziskovalnega dela.
- Zadovoljstvo zaposlenih.
- Zadovoljstvo študentov.
- Zadovoljstvo odjemalcev naših storitev.
- Utrjevanje in prepoznavnost v okolju.
- Razvoj novih poklicev kot odgovor na spreminjajoče se potrebe.

1.1.5 Slogan visoke šole

VŠ GRM. S tradicijo v napredno podeželje!

1.2 SWOT ANALIZA

Prednosti VŠ Grm Novo mesto (Strenghts):

- Atraktivnost področja izobraževanja - podeželje in hrana.
- Preko naših znanj se lahko razvijajo tudi druga področja.
- Odlični in pripadni pedagoški in raziskovalni sodelavci.
- Sodelovanje s funkcijami na nivoju države, ki sovpadajo s področjem delovanja inštitucije.

- Predavatelji pretežno iz gospodarstva - vnašajo najnovejše informacije s svojega področja v predavanja.
- Prožno vodenje inštitucije - učinkoviti organi visoke šole.
- Zahtevni študentje - visok nivo izobraževanja.
- Majhne skupine študentov - izrazito individualno posvečanje vsakemu.
- Pestra izbira izbirnih predmetov.
- Ustrezni prostori za pedagoško delo.
- Ustrezni pogoji za aplikativno raziskovalno delo.

Slabosti VŠ Grm Novo mesto (Weaknesses):

- Nimamo koncesije oziroma drugega systemskega finančnega vira za izvajanje študije.
- Šibke vsebine na področju internacionalizacije.
- Izvajamo izključno plačljiv študij.
- Premalo zaposlenega pedagoškega in raziskovalnega kadra.
- Slabo medpredmetno povezovanje.
- Smo brez tradicije.
- Nezadovoljiva prepoznavnost v lokalnem okolju.
- Neuspešnost prijav na raziskovalne razpise.
- Finančna šibkost.
- Majhen vpis.

Priložnosti VŠ Grm Novo mesto (Opportunities):

- Področje pedagoškega in raziskovalnega dela (podeželje in hrana).
- Lokacija visoke šole.
- Vključevanje v Univerzo v Novem mestu.
- Razvoj novih dodiplomskih in podiplomskih programov.
- Novi člani Senata in Akademskega zbora.
- Odzivnost študentskega referata.
- Sodelovanje v lokalnem in mednarodnem okolju.
- Podonavska regija.
- Članstvo v EU - možnost vpisa študentov iz neevropskih držav (Rusija, Balkanske države).
- Nacionalni in mednarodni razpisi.
- Povezovanje raziskovalnega dela s pedagoškim.
- Prenos znanja in raziskovalnih rezultatov v prakso.
- Povezovanje z mejnimi področji (turizem, eno-gastronomija, šport idr.).
- Vseživljenjsko izobraževanje.

Nevarnosti VŠ Grm Novo mesto (Threats):

- Upad zanimanja za študij.
- Zmanjšanje števila študentov.
- Prekinitev sofinanciranja s strani MO Novo mesto.

- Prekinitev sodelovanja z Grmom Novo mesto.
- Selitev na novo lokacijo.
- Majhna naklonjenost politike za decentralizacijo visokega šolstva.
- Nezainteresiranost aktualne politike za sistemsko reševanje financiranja in delovanja.

2 ORGANI VŠ GRM NOVO MESTO

2.1 DEKAN

Na 5. redni seji Senata Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, dne 18. 1. 2019, je bila po predhodnih volitvah članov Akademskega zbora in ob soglasju soustanoviteljev šole, Mestne občine Novo mesto in Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma, za novo dekanjo imenovana doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše. Prejšnji dekan doc. dr. Jože Podgoršek je zaradi nove funkcije državnega sekretarja na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odšel na drugo delovno mesto, a je sodelovanje s šolo kot predavatelj še ohranil. Doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše je bila pred tem predavateljica in prodekanja za znanstveno-raziskovalno delo na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto in predstojnica Razvojno-raziskovalnega inštituta Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma. Raziskuje področja teorije turizma, destinacijskega menedžmenta, menedžmenta prireditvev, strategij v turizmu, hotelirstva, gastronomije in enologije, ki jih prenaša na študente. Njeno podiplomsko izobraževanje vključuje magistrski študij na Fakulteti za turistične študije v Portorožu ter doktorski študij na Fakulteti za organizacijske študije v Novem mestu. Leta 2015 je zaključila doktorsko disertacijo na temo Vpliv dejavnikov socialnega kapitala na inovacije v turistični dejavnosti. Je avtorica in soavtorica znanstvenih in strokovnih člankov, prispevkov na konferencah, turističnih vodnikov, strokovnih in znanstvenih monografij, strategij, priročnikov, projektov, elaboratov, raziskav ter študij o turizmu in podjetništvu. Bila je svetovalka na Centru za podjetništvo in turizem Krško, vodja Turistično informacijskega centra Krško ter predavateljica in prodekanja za sodelovanje z okoljem na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru. Bila je tudi predstojnica Inštituta za inovativni turizem ter Mednarodne akademije za inovativni turizem na Fakulteti za organizacijske študije v Novem mestu ter Grmu Novo mesto - centru biotehnike in turizma.

Nova dekanja, ki sledi zastavljenimi programu dela, v svojih usmeritvah poudarja povezovanje, sodelovanje in soustvarjanje v ožjem in širšem prostoru ter strmenje k inovativnosti, kakovosti in odličnosti na vseh nivojih in področjih. Delo skupaj s sodelavci razvija in postavlja na temelje desetih stebrov: Udejanjanje politike odličnosti; Izobraževalne in znanstvene cilje; Razvoj in implementacijo projektних

vsebin; Promocijske aktivnosti; Nepedagoške vsebine; Vseživljenjsko izobraževanje in učenje; Oplemenitenje delovanja Inštituta za upravljanje podeželja in raziskovalne skupine; Nadgradnjo informacijsko komunikacijske tehnologije; Mednarodno vpetost in sodelovanje ter Usmeritev v sistemsko financiranje. Pri načrtovanju, organizaciji, vodenju in implementaciji vsebin na Visoki šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto izhaja iz tradicije z usmeritvami v prihodnost.

2.2 PRODEKANI

Senat je na 11. dopisni seji, ki se je pričela dne 17. 3. 2020 in je trajala do dne 18. 3. 2020, na predlog dekanje za prodekanjo za znanstveno-raziskovalno delo in prodekanjo za izobraževanje imenoval dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred. Zaradi majhnega števila študentov in zaposlenih na šoli sta združeni skupaj obe področji, tako znanstveno-raziskovalno delo, kakor tudi področje izobraževanja. Pred tem je bila prodekanja za izobraževanje Meta Vidiček, viš. pred., ki pa ji je pogodba o zaposlitvi na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto prenehala 30. 9. 2019.

2.3 SENAT

V študijskem letu 2019/2020 je Senat VŠ Grm Novo mesto deloval v skladu s Statutom VŠ GRM v sestavi:

- doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, članica senata po položaju,
- prof. ddr. Janez Usenik,
- izr. prof. dr. Marjan Ravbar,
- doc. dr. Julij Nemanič,
- doc. dr. Alenka Divjak,
- doc. dr. Mateja Colarič Bajc,
- doc. dr. Tit Turnšek,
- Marjan Maučec, mag., viš. pred.,
- Katja Keržič, študentka,
- Matej Vogrinc, študent.

2.3.1 Seje Senata VŠ GRM Novo mesto

V obdobju od 1. 10. 2019 do 30. 9. 2020 je imel Senat VŠ Grm Novo mesto dve seji, in sicer:

- 1. seja: 17. 3. 2020 (11. dopisna seja Senata),
- 2. seja: 9. 7. 2020 (12. redna seja Senata).

Zaradi epidemije širših družbenih in globalnih razsežnosti koronavirusa SARS-CoV-2 in s tem negotovosti je bilo tudi delovanje Senata omejeno.

2.4 KOMISIJE SENATA

2.4.1 Komisija za študijske in študentske zadeve (KŠŠZ)

- dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred., predsednica po položaju prodekanje,
- Barbara Turk, viš. pred.,
- Urša Kutnar, predstavnica študentov.

Zaradi višje sile (zdravstveno stanje v Sloveniji in po svetu, epidemija koronavirusa SARS-CoV-2) smo izvedli eno dopisno in eno redno sejo, ki pa sta bili obsežni.

41. dopisna seja Komisije za študentske in študijske zadeve Senata VŠ Grm Novo mesto z dne 1. 4. 2020 je bila sklicana po elektronski pošti v sredo, 1. 4. 2020, z začetkom ob 20.00 in zaključena v četrtek, 2. 4. 2020, ob 20. Seje sta se udeležili dr. Mateja Colarič-Bajc, viš. pred. in Barbara Turk, pred.

42. seja Komisije za študentske in študijske zadeve Senata VŠ Grm Novo mesto z dne 12. 6. 2020 je bila izvedena na sedežu Visoke šole GRM ob 8. 00. Na 42. seji sta bili prisotni dr. Mateja Colarič-Bajc, viš. pred. in Barbara Turk, pred.

2.4.2 Komisija za znanstveno-raziskovalno delo (KZRĐ)

- dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred., predsednica po položaju prodekanje,
- izr. prof. dr. Marjan Ravbar,
- doc. dr. Julij Nemanič.

2.4.3 Komisija za izvolitve v nazive (KIN)

- doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše,
- doc. dr. Alenka Divjak,
- Barbara Turk, pred.

2.4.4 Komisija za kakovost in evalvacije (KKE)

- predsednik: Marjan Maučec, mag., viš. pred.,
- doc. dr. Marija Turnšek Mikačič,
- Klemen Metelko, predstavnik študentov.

2.4.5 Komisija za založniško dejavnost (KZD)

- dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred.,
- doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše,
- doc. dr. Tit Turnšek.

2.5 UPRAVNI ODBOR

V skladu z Aktom o ustanovitvi in Statutom ima VŠ Grm Novo mesto oblikovan tudi Upravni odbor, ki ga sestavljajo:

- Tone Hrovat, predsednik, Grm Novo mesto,
- Igor Hrovatič, namestnik, MO Novo mesto,
- Vida Hlebec, Grm Novo mesto,
- France Absec, Grm Novo mesto,
- prof. ddr. Janez Usenik, VŠ Grm Novo mesto,
- Aljaž Novak, MO Novo mesto,
- mag. Miro Škufca, MO Novo mesto,
- Julijana Andrejčič, VŠ Grm Novo mesto,
- Valeria Natja Umek, predstavnica študentov.

2.5.1 Seje Upravnega odbora VŠ GRM Novo mesto

V obdobju od 1. 10. 2019 do 30. 9. 2020 je UO VŠ Grm Novo mesto imel 1 redno sejo, in sicer:

- 7. redna seja: 26. 2. 2020.

2.6 AKADEMSKI ZBOR

Akademski zbor visoke šole sestavljajo vsi visokošolski učitelji, znanstveni delavci, visokošolski in raziskovalni sodelavci, ki v tekočem študijskem letu opravljajo pedagoško ali znanstveno-raziskovalno delo na podlagi pogodbenega razmerja z visoko šolo. Pri delu Akademskega zbora visoke šole sodelujejo tudi predstavniki študentov visoke šole.

Člani Akademskega zbora VŠ GRM Novo mesto v študijskem obdobju 2019/2020 so:

1. izr. prof. dr. Miha Adamič,
2. doc. dr. Franc Bracar,
3. dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred.,

4. doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše,
5. dr. Vida Čadonič Špelič, pred.,
6. doc. dr. Alenka Divjak,
7. mag. Matjaž Glavič, pred.,
8. Anton Goršin, pred.,
9. doc. dr. Aleš Gasparič,
10. prof. dr. Aleš Gregorc,
11. doc. dr. Lea Kužnik,
12. Marjan Maučec, mag. posl. ved, viš. pred.,
13. doc. dr. Julij Nemanič,
14. doc. dr. Jože Podgoršek,
15. Marjan Podobnik, pred.,
16. izr. prof. dr. Marjan Ravbar,
17. dr. Janko Rode, viš. pred.,
18. izr. prof. dr. Blaž Rodič,
19. izr. prof. dr. Darja Rudan Tasič,
20. Barbara Turk, pred.,
21. doc. dr. Tit Turnšek,
22. doc. dr. Marija Turnšek Mikačič,
23. prof. ddr. Janez Usenik,
24. Matija Vidiček, pred.,
25. Meta Vidiček, viš. pred.,
26. izr. prof. dr. Robert Vodopivec,
27. doc. dr. Nataša Viršek Ravbar,
28. mag. Aleš Zver, pred.

Predstavniki študentov v Akademskem zboru:

- Klemen Barbo,
- Klemen Metelko,
- Katja Keržič,
- Primož Janc,
- Urša Kutnar,
- Matej Vogrinc,
- Valeria Natja Umek.

2.6.1 Seja Akademskega zbora VŠ GRM Novo mesto

V obdobju od 1. 10. 2019 do 30. 9. 2020 je Akademski zbor VŠ Grm Novo mesto imel 1 redno sejo, in sicer:

- 12. redna seja: 24. 9. 2020.

Na tej seji Akademskega zbora so člani soglasno izvolili novega predsednika Akademskega zbora, ki je na predlog Senata in dekanje VŠ GRM postal doc. dr. Jože Podgoršek, namestnica predsednika pa doc. dr. Alenka Divjak. Prav tako je Akademski zbor volil nove člane Senata, saj je prejšnji sestavi potekel mandat.

2.7 ŠTUDENTSKI SVET

V študijskem letu 2019/2020 je deloval Študentski svet VŠ GRM Novo mesto v naslednji sestavi:

- Urša Kutnar, absolventka, predsednica,
- Klemen Barbo, 3. letnik,
- Klemen Metelko, 2. letnik,
- Katja Keržič, 2. letnik,
- Primož Janc, 2. letnik,
- Matej Vogrinc, absolvent in
- Valeria Natja Umek, 2. letnik.

2.8 USTANOVITEV KATEDRE ZA VINARSTVO IN PODPORNE DEJAVNIKE RAZVOJA TURISTIČNE PONUDBE NA PODEŽELJU

V preteklem študijskem obdobju je bilo s strani študentov, zaposlenih, soustvarjalcev šole ter gostinsko-turističnega sektorja veliko zanimanja za področje izobraževanja, izvajanje programa Sožitje vin in kulinarike I. in II. stopnje. Programe smo izvajali v okviru izobraževalnih programov v okviru projekta Odprta akademija za inovativni turizem in MUNERA 3, kjer se je izobrazilo ali še poteka izobraževanje za okoli 70 vinskih svetovalcev - sommelierjev, pri čemer so sodelovali tudi predavatelji in soustvarjalci Visoke šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto. Slovenija je raznolika in zelena dežela, ki navdušuje s svojimi gastronomskimi presežki, zato je nosilka naziva Evropska gastronomska regija 2021, saj po mnenju strokovne komisije Evropske gastronomske regije (2018) prispeva k trajnostnemu razvoju in skupaj z mnogimi deležniki, ki soustvarjajo na tem področju stremi k viziji, da postane Slovenija svetovno znana zelena država na področju gastronomije, trajnostnega turizma, izobraževanj o prehrani in kakovostne preskrbe s hrano. Naziv Sloveniji Evropska gastronomska regija 2021 je velika priložnost za področje gastronomije in povezovanja mnogih drugih področij, kot so politika prehrane, turizem, lokalna kulinarika, kmetijstvo, vinarstvo, gostinstvo, čebelarstvo, zdravje in drugo. Vinski svetovalci - sommelierji povezujejo sožitje vin in kulinarike in morajo sodelovati v celotnem procesu od nabave kakovostnih živil do priprave kulinarčnih krožnikov ter izbora vin in postrežbe z zgodbo, da ponudijo popolno doživetje.

VŠ GRM Novo mesto je pripravila podlage za ustanovitev Katedre za vinarstvo in podporne dejavnike razvoja turistične ponudbe na podeželju, sklep o ustanovitvi so sprejeli člani Senata na 12. redni seji dne 9. 7. 2020. Tu bodo združeni tudi vinski svetovalci - sommelierji Vinorodne dežele Posavje, saj smo prišli do ugotovitve, da gostinsko turistični obrati v Sloveniji potrebujejo vinske svetovalce - sommelierje, zato nagovarjamo študente, predavatelje in lastnike gostinsko-turističnih obratov v podeželskem prostoru, da med svoje zaposlene vključijo vinske svetovalce - sommelierji oziroma da jih motivirajo k pridobitvi certifikatov vinski svetovalca - sommelier I., II. in III. stopnje, na kar predvsem pripravljamo tudi naše študente. Vinorodna dežela Primorska in Podravje že imata vinske svetovalce - sommelierje, ki so povezani v sekcije vinskih svetovalcev, Vinorodna dežela Posavje pa bo to sekcijo morala šele vzpostaviti, za kar potekajo poleg izobraževanj tudi dogovori, priprava pravil o delovanju vinskih svetovalcev, kodeks o vedenju vinskih svetovalcev, celostna grafična podoba, uniforme, kar vse smo pripravili v študijskem obdobju 2019/2020. Prvim vinskim svetovalcem - sommelierjem Vinorodne dežele Posavje bodo certifikati podeljeni v okviru mednarodne Akademije cvičkovega turizma v mesecu novembru 2020 ob prazniku sv. Martina, saj preteklo leto zaradi epidemije koronavirusa SARS-CoV-2 to žal ni bilo mogoče.

3 PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI VŠ GRM NOVO MESTO

3.1 VPIS V ŠTUDIJSKEM LETU 2019/2020

V študijskem letu 2019/2020 smo nadaljevali z izobraževalnim procesom. V študijski program Upravljanje podeželja se je vpisalo 9 študentov.

	SKUPAJ	1. letnik	2. letnik	3. letnik	absolvent
Vpisanih	9	/	4	3	2

PREHODNOST

	LETNIK	ŠT. ŠTUDENTOV	PREHODNOST	PONAVLJANJE
1	1	0	/	/
2	2	4	100%	0%
3	3	3	100%	66,6%

3.2 DIFERENCIALNI IZPITI IN PREDMETI PO SEMESTRIH 2019/2020**1. LETNIK - DIFERENCIALNI IZPITI: 6 PREDMETOV**

PREDMETI	IZVAJALEC	ŠT. UR	ŠT. ŠTUDENTOV
Poslovni račun in statistika	prof. dr. Uroš Pinterič	4	1
Trajnostni razvoj s poudarkom na naravnih virih	doc. dr. Nataša Viršek Ravbar	4	2
Osnove rastlinske pridelave	doc. dr. Jože Podgoršek	4	4
Osnove živinoreje	dr. Vida Čadonič Špelič	4	3
Celostni razvoj podeželja	izr. prof. dr. Marjan Ravbar	4	3
Logistika v kmetijstvu	prof. dr. Robert Vodopivec	4	3

1. SEMESTER 2. LETNIK

V 1. semestru drugega letnika se je izvajalo 5 predmetov (pri tem niso upoštevani diferencialni izpiti za prvi letnik).

PREDMETI	IZVAJALEC	ŠT. UR	ŠT. ŠTUDENTOV
Fiziologija in prehrana rastlin	doc. dr. Jože Podgoršek; dr. Mateja Colarič Bajc, VP	4	4
Upravljanje z divjadjo in gozdom	izr. prof. dr. Miha Adamič	4	3
Sadjarstvo in vinogradništvo (ISP1)	doc. dr. Julij Nemanič; dr. Mateja Colarič Bajc, VP	4	1
Strokovna praksa 1	doc. dr. Jože Podgoršek		priznано vsem študentom
Pridelovanje poljščin in vrtnin	doc. dr. Jože Podgoršek	4	3
Dodatne in dopolnilne dejavnosti na podeželju	doc. dr. Marij Turnšek Mikačič	4	3

1. SEMESTER 3. LETNIK

Zaradi optimizacije študijskega procesa se pedagoški proces v 3. letniku ni izvajal.

2. SEMESTER 2. LETNIK

V 2. semestru drugega letnika se je izvajalo 5 predmetov:

PREDMETI	IZVAJALEC	ŠT. UR	ŠT. ŠTUDENTOV
Agroživilska kemija	dr. Tjaša Marolt	4	3
Prostorsko in urbanistično načrtovanje podeželja	izr. prof. dr. Marjan Ravbar	4	3
Vinarstvo	doc. dr. Julij Nemanič	4	1
Urejanje kmetijskih zemljišč	doc. dr. Jože Podgoršek	4	3
Strokovna praksa 2	doc. dr. Jože Podgoršek		priznано vsem študentom
Kultura in način prehranjevanja	doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše	4	2

2. SEMESTER - 3. LETNIK:

Zaradi optimizacije študijskega procesa se pedagoški proces v 3. letniku ni izvajal.

3.3 ŠTEVILO IZVEDENIH UR IN PREDMETOV PO SEMESTRIH 2019/2020

	1. SEMESTER (število ur)	2. SEMESTER (število ur)	SKUPAJ	1. SEMESTER (število predmetov)	2. SEMESTER (število predmetov)	SKUPAJ
2. LETNIK	24	20	44	6	5	11
3. LETNIK	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	24	20	44	6	5	11

3.4 AKTUALIZACIJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

V študijskem obdobju 2019/2020 smo v skladu z načrtanimi smernicami in pobudami Komisije za samoevalvacijo pričeli z aktivnostmi za aktualizacijo študijskega programa Upravljanje podeželja. V skladu s tem smo potencialne študente za študijsko leto 2020/2021 nagovarjali preko e-pošte »Postani

diplomirani inženir Upravljanja podeželja z dodatnim certifikatom Vodja šole za samooskrbo. Samooskrba in trajnostni razvoj podeželja - priložnost in prihodnost za celotno družbo.« Na podlagi individualnih sestankov na sedežu posameznih podjetij, organizacij in zadrug ter ob posameznih sestankih (Upravni odbor, Senat) smo tako evidentirali področja za aktualizacijo študijskega programa Upravljanje podeželja, in sicer naslednja področja:

- Ekološko kmetijstvo.
- Nove tehnologije v kmetijstvu.
- Digitalizacija v biotehniko in na podeželju.
- Socialno-varstvene vsebine na podeželju.
- Samooskrba in trajnostni razvoj podeželja.
- Upravljanje z vodami z akvakulturo.
- Discipline razvoja gostinsko turističnih vsebin na podeželju (sommelierji, glamping, eko hotel, lokalno pridelana hrana v gostinski ponudbi, revitalizacija zidanic in drugih nastanitvenih kapacitet, obnova in gostinsko turistična ponudba v gradovih, butična doživetja ...).
- Razvoj znanstvene metode biokristalizacije.
- Tržne logistične aplikacije.

Zaradi epidemije koronavirusa SARS-CoV-2 žal nismo izvedli vseh načrtovanih obiskov v podjetjih, organizacijah in zadrugah ter skupnega srečanja vseh deležnikov na šoli, zato bomo to izvedli v naslednjem študijskem obdobju.

Zaradi majhnega števila vpisa na VŠ GRM smo zadnjo promocijo v mesecu septembru 2020 izvajali skupaj Višja strokovna šola Grma Novo mesto - centra biotehniko turizma in Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, saj se lahko v 2. letnik študija na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto vpišejo študentje, ki so zaključili višješolski strokovni študijski program neposredno v 2. letnik Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto s predhodno opravljenimi diferencialnimi izpiti v skladu s programom in merili za prehode.

3.4.1 Aktualizacija izobraževalnih vsebin s poudarkom na samooskrbi in trajnostnem razvoju podeželja z dodatnim certifikatom »Vodja šole za samooskrbo«

V nadaljevanju predstavljamo primer promocijskega povabila na informativne dneve in individualne pogovore:

SAMOOSKRBA IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA - PRILOŽNOST IN PRIHODNOST ZA CELOTNO DRUŽBO

Na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto do izobrazbe »Diplomirani inženir upravljanja podeželja« z dodatnim certifikatom »Vodja šole za samooskrbo«.

Epidemija širših družbenih razsežnosti - koronavirus, je spremenila miselnost in zavest ljudi in prav Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto odpira znanja za življenje in odgovarja na širša vprašanja prihodnosti, tako na individualni kot kolektivni lokalni trajnostni samooskrbi, ki je za Slovenijo izjemnega pomena, saj ima ta fenomen potencial ustvarjalca mnogih trajnostnih in družbeno odgovornih poslovnih priložnosti. Šola je zasebni visokošolski zavod na strateški lokaciji pod Trško goro, kjer se podeželje povezuje z mestom, ustanovljena zaradi sodobnih potreb podeželskega prostora po novih znanjih, z atraktivnim visokošolskim študijskim programom - Upravljanje podeželja z dodatnim certifikatom »Vodja šole za samooskrbo«. Usmerjena je na področja ved o živi naravi, ekološkem kmetijstvu, gozdarstvu, varstvu okolja ter drugih naravoslovnih, družboslovnih, poslovnih in upravnih vedah, pa tudi vedah s področja urejanja krajine, podeželja ter regionalnega razvoja in kmetijskega menedžmenta. Šola ima bogat poligon strokovnih vsebin na Medpodjetniškem izobraževalnem centru ter razvojno-raziskovalnih v laboratorijih in na Inštitutu za upravljanje podeželja iz področij: Alternativni viri energije, Logistika, Izzivi v kmetijstvu, Upravljanje podeželja, Novi izzivi v živinoreji, Varstvo narave in Turizem na podeželju - vse s poudarkom na samooskrbi.

Prednosti študija na VŠ GRM

- Študijski program je usmerjen v celovito obravnavo podeželja kot prostora in ima veliko izbirnost vsebin znotraj programa.
- Študentje se lahko vključujejo v razvojne projekte, poudarek je na timskem delu.
- Predavatelji z bogatimi izkušnjami v stroki prinašajo med študente najnovejša spoznanja.
- Individualni pristop do študentov, pestri dogodki ter mreža soustvarjalcev iz lokalnega in mednarodnega okolja.
- Šola je butično usmerjena in ima manjše število študentov, kar omogoča spremljanje kariernega razvoja, kakovostnejši študijski proces, pristnejše odnose ter uporabo različnih didaktičnih pristopov.
- Urnik je prilagojen zaposlenim študentom - del študija poteka s fizičnimi srečanji na šoli, del pa ob digitalnih srečanjih na daljavo.
- Program je še posebej privlačen za tiste, ki so zaključili višješolske študijske programe, in se lahko vpišejo neposredno v 2. letnik.

Preko slogana »S tradicijo v napredno podeželje« je šola usmerjena v inovativnosti, kakovosti in odličnosti na področju znanj, raziskav in interakcij v slovenskem podeželskem izobraževalnem prostoru. Če želite postati »Diplomirani inženir upravljanja podeželja« z dodatnim certifikatom »Vodja šole za samooskrbo« in pridobiti kakovostna znanja za prihodnost, vabljeni, da se nam pridružite. Informativni dena bo potekal 16. 9. 2020 ob 16.30 na naslovu Sevno 13, 8000 Novo mesto, lahko pa se dogovorite tudi za individualni razgovor na kontaktu: lea.colaric-jakse@vsgrm.unm.si, 041 322 900, www.info@vsgrm.unm.si.

GRM Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto

Možnost individualnega termina po predhodnem dogovoru
VPIS
do 28.9.2020

Program: UPRAVLJANJE PODEŽELJA (VS)

Visoka šola za upravljanje podeželja (*Landscape Governance College*)
Sevno 13
8000 Novo mesto, Slovenija

Spletna stran: vsgrm.unm.si
E-pošta: info@vsgrm.unm.si
Telefon: +386 7 39 34 731

S tradicijo v napredno podeželje

INFORMATIVNI DAN na Grmu Novo mesto – centru biotehnike in turizma, Višji strokovni šoli in na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, bo potekal v sredo, 16. 9. 2020, ob 16.30 v prostorih šol – Sevno 13, 8000 Novo mesto

GRM NOVO MESTO
- CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA

www.vs.grm-nm.si

Odgovori za jutri!

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

- UPRAVLJANJE PODEŽELJA IN KRAJINE
- GOSTINSTVO IN TURIZEM
- NARAVOVARSTVO

BREZPLAČEN IZREDNI ŠTUDIJ ZA ZAPOSLENE **MUNERA3**

VPIS DO 26. OKTOBRA 2020, VEČ NA: WWW.VS.GRM-NM.SI/VPIS/MUNERA3#

4 ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO VŠ GRM NOVO MESTO

4.1 ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO

Komisija za znanstveno raziskovalno dejavnost (KZRD) Senata VŠ Grm Novo mesto dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred., izr. prof. dr. Marjan Ravbar in doc. dr. Julij Nemanič se je sestala 7. 1. 2020 v sestavi dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred. in doc. dr. Julij Nemanič - torej pred oddajo Poročila obveznosti po pogodbi o dodelitvi sredstev za izvajanje študijske in znanstveno raziskovalne dejavnosti v letu 2019 občini Novo mesto, št. pogodbe: 60304-1/2019 z dne 10. 9. 2019 in osvežila pripravljeno Poročilo visokošolskega zavoda o znanstvenem, strokovnem in raziskovalnem delu od 2014 do 2019 s prilogo Izpis bibliografije visokošolskih sodelavcev na VŠ GRM v obdobju od 2014 do vključno zaključka leta 2019, saj Poročilo ne zajema leta 2019 v celoti.

Po znanstveno raziskovalnem delu bi v zadnjem 5-letnem obdobju izpostavili raziskovalca in visokošolskega učitelja na VŠ Grm Novo mesto, ki je v obdobju od 2015 do 2020 objavil 102 zapisa bodisi znanstvenih ali strokovnih del, od teh 21 izvirnih znanstvenih člankov v soavtorstvu - to je dr. Aleš Gregorc. Raziskovalec je vodilni tudi s čistimi citati - kar 3510 čistih citatov v zadnjih 10 letih (od 2015 do 2020), sledijo dr. Mateja Colarič Bajc s 727 čistimi citati (sonosilka obveznega predmeta Fiziologija in prehrana rastlin, izbirnega predmeta Sadjarstvo in vinogradništvo ter izbirnega predmeta Ekološko kmetijstvo), dr. Nataša Ravbar s 410 čistimi citati (nosilka predmeta Trajnostni razvoj s poudarkom na naravnih virih), dr. Janko Rode z 299 čistimi citati (sonosilec izbirnega modula Ekološko kmetijstvo in nosilec izbirnega modula Zdravilne in aromatične rastline), dr. Robert Vodopivec s 107 čistimi citati (nosilec obveznih predmetov Podjetništvo in trženje, Logistika v kmetijstvu ter izbirnih modulov Upravljanje in načrtovanje logističnih procesov ter Kvantitativne metode).

V iztekajočem študijskem letu smo izvedli ponovno spremembe v raziskovalni skupini. Vodja raziskovalne skupine Inštitut za upravljanje podeželja Grm Novo mesto je ostala dr. Lea-Marija Colarič-Jakše. Izvedli pa smo izpis raziskovalke Mete Vidiček zaradi prenehanja delovnega razmerja. Tako sta v raziskovalni skupini Inštitut za upravljanje podeželja Grm Novo mesto vpisani skupaj le 2 raziskovalki, katerim smo lani posodobili tudi podatke o deležih zaposlitve raziskovalca. Na ARRS smo tudi preverjali, če so lahko upokojeni učitelji člani raziskovalne skupine z 0 urami, za kar pa smo prejeli odgovor, da to ni možno.

Kljub temu, da VŠ Grm Novo mesto še vedno nima rešenega finančnega kritja za znanstveno-raziskovalno delo, smo bili v študijskem letu 2019/2020 aktivni na

različnih aplikativnih raziskovalnih in razvojnih projektih. Več v poglavjih 5.1 in 5.2. tega poročila.

Aplikativno raziskovalne projekte smo izvajali zaposleni na VŠ GRM. Kot partnerji smo se vključevali v projekt Model certificiranja slovenske zelenjave - Pilotni projekt za podukrep Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij (pričetek projekta 1. 1. 2019 in zaključek 31. 12. 2020), v projekt Erasmus+ KA2 YEAH! Young Entrepreneurs in Aquaponics - High five! (v letih 2019 in 2020) ter Uživam tradicijo po kulinarčni transverzali od Panonije do Jadrana (Interreg SLO-HR), ki se je zaključil decembra 2019 in pri katerem VŠ GRM sodeluje z Grmom Novo mesto - centrom biotehnike in turizma, ki je partner sedaj že zaključenega projekta Uživam tradicijo. Prav tako so v nadaljevanju navedeni tudi mnogi drugi, vsebinsko pomembni projekti, v katere se lahko vključujejo tudi študentje in pridobijo širši vpogled v stroko.

4.2 SODELOVANJE VŠ GRM Z DRUŠTVOM DOLENJSKA AKADEMSKA POBUDA

Razvojna, raziskovalna, znanstvena in akademska misel se na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto širi tudi s sodelovanjem v društvu Dolenjska akademska pobuda (DAP, <http://www.dap.si/>), ki kot del civilne družbe deluje v prostoru že dvajset let in združuje preko 150 znanstvenikov, univerzitetnih profesorjev in ostalih akademsko razmišljujočih ljudi z vodilom: ustanoviti državno univerzo širšega območja, ki poleg Dolenjske in Bela krajine obsega tudi Kočevsko-Ribniško območje in Posavje. Območje predstavlja prostor, ki je industrijsko izjemno močan, kmetijsko intenziven in uspešen ter prinaša občuten del dodane vrednosti celotne države, po nekaterih podatkih kar 40 %. Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto želi z dosežki na gospodarsko in razvojno pomembnih področjih razvoja in raziskav, izobraževanja in sploh akademskega in etičnega delovanja podpirati nadaljnje aktivnosti in prizadevanja za sodobno državno, javno univerzo, ki bo usmerjena v napredne in učinkovite smeri v gospodarstvu, saj ima to okolje častitljivo intelektualno, kulturno, znanstveno, raziskovalno, ustvarjalno in razsežno tradicijo. V okviru soustvarjanja z Dolenjsko akademsko pobudo, v kateri je tajnica dekanja VŠ GRM Novo mesto doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, je bil izveden Letni zbor članov, Akademski večer, Seje Upravnega odbora in udeležbe članov na različnih dogodkih.

Društvo Dolenjska akademska pobuda Novo mesto je po šestih letih premora obudilo podelitev Nahtigalovih priznanj, s katerimi želita društvo in Mestna občina Novo mesto mlade spodbujati k posamičnemu in skupinskemu raziskovalnemu delu na področju raziskovalnega in mentorskega dela z mladimi, hkrati pa dvigovati

raziskovalno raven kulture na področju Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Dogodek je potekal 28. 10. 2019 v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu v okviru Akademskega večera. Nahtigalove nagrade za leto 2019 so se podelile za raziskovalna dela in druge dosežke iz časovnega obdobja 2014 do 2018. Po tem dogodku je okoli 60 udeležencev nagovorila gostja večera, evropska komisarka za promet mag. Violeta Bulc in predstavila tematiko »Slovenija, logistična platforma za srednjo in jugovzhodno Evropo«. Nahtigalovo nagrado sta prejela tudi dva naša soustvarjalca šole, in sicer:

- Doc. dr. Julij Nemanič v kategoriji Priznanje za življenjsko delo - »Življenjsko raziskovalno in izobraževalno delo na področju vinarstva«, saj je kot enolog prepoznaven na področju vinarstva in v kontekstu razvoja visokošolskega prostora v regiji. Ob znanstvenem delu je aktiven tudi na področju vinske kulture in gastronomije. Že leta 1983 je razvil vino rosé, leta 1986 pridelal prvo ledeno vino v Sloveniji. Prejel je tudi visoko francosko priznanje »Vitez nacionalnega reda za zasluge na področju agrikulture«.
- Doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše bronasto Nahtigalovo priznanje v kategoriji Raziskovalno delo mladih - za doktorsko disertacijo »Vpliv dejavnikov socialnega kapitala na inovacije v turistični dejavnosti«, ki je prva v Sloveniji, ki odpira povsem nov pogled na inoviranje na področju turizma. Model nakazuje možnosti za vključevanje socialnih akterjev in predstavlja strateško podporo izrabi inovacijskih potencialov na področju turizma.

4.3 INŠTITUT ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA

Inštitut za upravljanje podeželja z istoimensko ožjo raziskovalno skupino deluje v okviru Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto.

Raziskovalno skupino sestavljajo:

- doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, vodja raziskovalne skupine,
- dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred.

Ustanovitev Inštituta za Upravljanje podeželja je bila potrjena na 4. redni seji Senata Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto dne 26. 3. 2015. Za vodjo Inštituta za upravljanje podeželja je bila imenovana dr. Mateja Colarič Bajc za obdobje štirih let. Raziskovalna skupina je bila vpisana z evidenčno številko: 3505-001 z dne 7. 4. 2015 in pod zaporedno številko 3505 istega dne tudi sam zavod v t. i. evidenco raziskovalnih zavodov in organizacij Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Inštitut je bil ustanovljen z namenom ustvarjanja novih temeljnih in aplikativnih znanj s področij upravljanja podeželja ter za prenos teh znanj z namenom izboljšanja kakovosti življenja na podeželju. To bomo dosegli z raziskavami, projekti, konferencami, posveti, usposabljanjem študentov in zaposlenih ter z drugimi aktivnostmi.

V študijskem letu 2019/2020 smo imeli namen povečati število članov v raziskovalni skupini, saj se želimo v večji meri osredotočiti na področje raziskovalnega in razvojnega dela. Zavedamo se pomena raziskovalnih projektov in razpisov, katere sproti preverjamo. Sledimo tudi objavam Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) glede raziskovalnih razpisov in v primeru primerne razpisa preverimo možnost prijave. V tem študijskem obdobju smo prijavili en projekt, na rezultat pa še čakamo. Žal imamo zaradi neurejenega systemskega financiranja kar nekaj zelo uspešnih zunanjih visokošolskih učiteljev, ki pa ne morejo biti člani raziskovalne skupine, ker niso zaposleni (niso v delovnem razmerju) na VŠ GRM. V obdobju od ustanovitve inštituta smo izvedli vpis v evidenco raziskovalnih organizacij.

V okviru inštituta smo nadaljevali raziskovanje na področju osnovnih pristopov k ugotavljanju kakovosti hrane in razvoja znanstvene metode bikristalizacije z namenom določitve sistema za testiranje kakovosti hrane (Biodinamic Research Association Denmark), kar je vodil raziskovalec dr. Jens Otto Andersen z Danske, ki se že več kot 20 let ukvarja z raziskavami in išče odgovore na vprašanja, katere so zakonitosti, ki odločajo o kakovosti hrane. V okviru raziskav so prišli do dognanj, da ima hrana večjo vitalno energijo, če je pridelana po ekoloških ali biodinamičnih metodah, čim manj predelana, filtrirana, obdelana in daje velik pomen zaradi bogate genske pestrosti starim lokalnim sortam rastlin. Dr. Andersen je soavtor raziskovalnega poročila »Ekološko pridelana hrana in zdravje ljudi«, avtor knjige »Vitalnost od tal do želodca«, soustanovitelj konzorcija v katerem se povezuje z Univerzo v Kasslu (Nemčija) in Inštitutom Louis Bolk na Nizozemskem ter mednarodnega raziskovalnega združenja »Kvaliteta hrane in zdravje«. S svojimi sodelavci po Evropi je razvil metodo (biokristalizacija), s katero lahko ocenimo vitalnost ali življenjsko moč v hrani. Z odgovori za jutri se ukvarjamo tudi na VŠ GRM Novo mesto v okviru procesov izobraževanja, usposabljanja, raziskovanja ter pridelave. S pomočjo dr. Andersena in v sodelovanju z mednarodno priznanim podjetjem Pio d.o.o. iz Šentjerneja se v laboratorijih postavlja primerna infrastruktura za ocenjevanje kakovosti hrane v praksi, njene vitalnosti in sposobnosti, da podpira naš organizem pri življenjskih procesih v stresnih pogojih. Realna kakovost hrane ni samo v kemijski sestavi posameznih sestavin, ampak je bistvenega pomena organizacija strukture teh sestavin.

Inštitut za upravljanje podeželja sledi Politiki odličnosti Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, njenemu poslanstvu, vrednotam in viziji. Najpomembnejša strateška usmeritev Inštituta za upravljanje podeželja pa je odličnost aplikativnega raziskovalnega dela, ki se kaže v razvojno-raziskovalnih projektih, predstavljenih v nadaljevanju poročila.

4.4 KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Knjižnična dejavnost VŠ GRM Novo mesto je organizirana v sklopu knjižnice enega od ustanoviteljev, to je Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma. VŠ GRM Novo mesto še nima svojih lastnih prostorov, kjer bi se lahko odvijala knjižnična dejavnost, zato bo do nadaljnjega delovala v okviru že obstoječe knjižnice Grm. Znotraj prostorov knjižnice Grm ima Knjižnica VŠ GRM Novo mesto svoj oddelek, kjer gradi svojo knjižnično zbirko in nudi podporo uporabnikom. Knjižnica je namenjena predvsem študentom, predavateljem in sodelavcem VŠ GRM Novo mesto, pa tudi za ostale uporabnike. Študenti postanejo člani ob vpisu, ostali uporabniki pa ob prvem obisku knjižnice. Članarine ni. Uporabniki lahko iščejo gradivo po spletnem katalogu, preko sistema COBISS, katerega članica je tudi Knjižnica Grm in posledično oddelek VŠ GRM Novo mesto. Možna je izposoja iz vseh treh oddelkov knjižnice, in sicer iz oddelka Kmetijske šole in biotehniške gimnazije, oddelka Srednje šole za gostinstvo in turizem ter oddelka VŠ GRM Novo mesto. V knjižnici Grm sta zaposleni 2 osebi (zaposleni na Grmu Novo mesto - centru biotehnike in turizma), ena deluje na oddelku Kmetijske šole in biotehniške gimnazije in ena na oddelku Srednje šole za gostinstvo in turizem. Slednja ima tudi licenco za katalogizacijo monografskih publikacij. Na oddelku VŠ GRM Novo mesto deluje ena zaposlena (zaposlena na VŠ GRM Novo mesto), ki je opravila bibliotekarski izpit (marec 2020) in je trenutno v procesu usposabljanja in pridobivanja ustreznih dovoljenj za vzajemno katalogizacijo (A, B1, B2, C, D). Izobraževanje za katalogizacijo monografskih publikacij (A) je že opravila, vendar izpitov zaradi epidemoloških razmer in s tem povezanih ukrepov v obdobju od aprila 2020 do vključno septembra 2020, ni bilo možno opravljati in so preloženi na naslednje možne termine.

V obdobju 2019/2020 je knjižnica izvajala tehnične preglede zaključnih del študentov. Velik poudarek je bil na individualnem delu s študenti. Knjižnica je nudila pomoč tudi pri tehničnem urejanju zaključnih del in drugih pisnih izdelkov, pomoč in svetovanje pri iskanju virov, gradiva, informacij in svetovala pri navajanju virov ter nudila vso tehnično podporo.

Po podatkih iz evidenc portala BibSiSt Online v2.0 (Statistični podatki o knjižnicah, Visokošolske knjižnice, 2019) je imela Knjižnica Grm skupaj evidentiranih 34.373 enot knjižničnega gradiva (od tega 33.422 knjižnega gradiva in 951 enot neknjižnega gradiva). Prirasta je bilo 667 enot (631 enot knjižnega gradiva in 36 enot neknjižnega gradiva). Od tega je bilo nakupa knjižnega gradiva 350 enot, darov 266 enot. Od neknjižnega gradiva je bilo nakupa 26 enot in darov 7 enot. Odpisa je bilo skupno 47 enot. Tekoče naročenih naslovov serijskih publikacij je bilo 60.

Knjižnica ima 181 m² neto uporabne površine, 42 čitalniških sedežev ter 4 osebne računalnike, ki so namenjeni uporabnikom. Uporabnikom je na voljo naprava Printbox, ki omogoča barvno tiskanje in skeniranje dokumentov. Izposoja in obisk knjižnice za študente in ostale uporabnike VŠ GRM Novo mesto je možen v času uradnih ur, in sicer od ponedeljka do srede 8h - 16h in tudi po predhodnem dogovoru. Izposoja je možna tudi v času odprtosti Knjižnice Grm, in sicer v ponedeljek 7h - 16h ter od torika do petka 7h - 14h (v tem času izvaja izposajo za vse uporabnike sodelavka, zaposlena na Grmu Novo mesto - centru biotehnike in turizma).

Po podatkih iz evidenc je bilo 59 aktivnih članov knjižnice na oddelku VŠ Grm (študenti, predavatelji, sodelavci, drugi). Študentje so si izposojali gradivo večinoma za izdelavo seminarskih, projektnih in diplomskih nalog. Bilo je 102 evidentiranih obiskov knjižnice ter 77 izposoj, od tega 39 izposoj na dom in 38 izposoj v knjižnico (po podatkih BibSiSt Online v2.0, Statistični podatki o knjižnicah, Visokošolske knjižnice, 2019). Vpogleda v uporabo podatkovnih baz nimamo. S strani uporabnikov knjižnice oddelka VŠ GRM Novo mesto v obdobju 2019/2020 ni bilo evidentiranega koriščenja medknjižnične izposoje. Čitalniški prostor se je koristil za izposajo v knjižnico. Od predavateljev in sodelavcev pa so si izposojali gradivo in koristili prostor večinoma le tisti, ki so stalno prisotni (zaposleni) na sedežu VŠ GRM Novo mesto oziroma na Grmu Novo mesto - centru biotehnike in turizma. Ostali, zunanji predavatelji knjižnice niso uporabljali (ti koristijo storitve drugih knjižnic).

Za izdelavo bibliografij imamo sklenjen sporazum s knjižnico Mirana Jarca Novo mesto, nekateri predavatelji pa se poslužujejo tudi drugih knjižnic. Izvajala se je tudi individualna pomoč in izobraževanje za posamezne študente (pomoč pri iskanju virov, pridobivanju ustreznega gradiva, izdelavi diplomskih nalog, navajanju virov, ipd.).

Oddaljen dostop do podatkovnih baz smo vpisanim študentom omogočili preko članstva v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) ter članstva v Knjižnici Mirana Jarca. Z obema knjižnicama imamo sklenjen sporazum. Preko članstva v obeh knjižnicah imajo študenti kot člani na voljo tudi vse ostale storitve, ki jih knjižnice nudijo. Od marca 2019 je na VŠ Grm Novo mesto na voljo tudi dostop do baze Scopus. Prav tako so se iskale možnosti dostopanja do nekaterih drugih podatkovnih baz preko konzorcijev, vendar zaradi finančne situacije na žalost nismo mogli pristopiti. Nakup učnega gradiva, ki je bil načrtovan za leto 2019/2020 se prav tako še ni izvedel zaradi finančnih razlogov in je prestavljen v naslednje študijsko leto.

5 IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

5.1 »IZVAJANJE PROGRAMOV NADALJNJEGA POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA V LETIH 2018-2022« - MUNERA 3

MUNERA 3, vodilni partner Šolski center Nova Gorica, je projekt, ki vključuje večino srednješolskih centrov in srednjih ter višjih strokovnih šol v Sloveniji. V juliju 2018 je zavod Grm Novo mesto skupaj z drugimi šolskimi centri uspešno kandidirali na javni razpis »Izvajanje programov nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v letih 2018-2022«, ki ga delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in delno Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto smo pristopili k sodelovanju in pripravili različne izobraževalne programe ter bili koordinator in izvajalec posameznih vsebin.

Tako se v obdobju 2018-2022 na vseh sodelujočih šolah izvajajo programi nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja za zaposlene, in sicer programi usposabljanja in izpopolnjevanja, programi za pridobitev dodatnih kvalifikacij, programi za pridobitev višje strokovne izobrazbe in prekvalifikacij na področju srednjega strokovnega ter višjega strokovnega izobraževanja. Cilj projekta je v te programe vključiti 17.640 zaposlenih oseb, z namenom doseganja večje zaposljivosti in mobilnosti med področji dela ter na področju osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi. Pri pripravi programov bo potrebno upoštevati smernice in potrebe trga dela oz. razvoja gospodarstva in družbe. Znanje, inovativnost in kreativnost so pomembni elementi, na katerih je potrebno graditi gospodarski in družbeni razvoj. Digitalna preobrazba spreminja tako poslovne procese kot tudi način dela. Zato dajeta Republika Slovenija in Evropska komisija velik poudarek pridobivanju kompetenc, ki jih zaposleni potrebujejo zaradi uvajanja digitalnih procesov in inovacij. Spremembe poslovnih modelov, ki jih prinašata 4. in 5. industrijska revolucija, prinašajo spremenjen način dela, zato se mora trg dela prilagoditi in omogočiti različne oblike dela. Digitalizacija bo zahtevala nove ideje, nove podatke in nove poslovne modele. Do leta 2027 naj bi bilo več kot dve tretjini delovnih mest nerutinskih, miselno delo visoko usposobljene delovne sile pa bo v porastu. Temu primerno se bodo spremenile tudi kompetence, ki bodo potrebne za zasedanje delovnih mest prihodnosti, ki v veliko podjetjih - predvsem mladih - postajajo že aktualna.

Seznam potrjenih usposabljanj:

- Čiščenje in urejanje poslovnih in zasebnih prostorov.
- Dekoracije v cvetličarstvu.

- Dopolnilne dejavnosti na podeželju.
- Ekološko kmetovanje.
- Gojenje, predelava, trženje in uporaba jagodičja.
- Harmonija okusov.
- Informacijska podpora na kmetijskem gospodarstvu - Excel.
- Inovativni pristopi v strežbi gosta.
- Interpretacija dediščine v turizmu.
- Izdelava mesnin na tradicionalni način.
- Izzivi v poljedelstvu.
- Konservacija in restavriranje likovnih del.
- Kuhajmo skupaj.
- Kulturno nasledstvo kot podlaga za razvoj kulturnega turizma.
- Mala šola etnologije ali dediščina najboljša učiteljica.
- Nega gozda.
- Ocenjevalec konj.
- Okusi Slovenije - doživetja prehranske kulturne dediščine v turizmu.
- Organizacija atraktivnih turističnih prireditev in doživljanj na podeželju.
- Oskrba in prehrana konj.
- Oskrbovalne verige v kmetijstvu.
- Poslovno sporazumevanje za zaposlene v biotehnikih.
- Povezani za večjo konkurenčnost in uspešnost.
- Pridelava sadik vrtnin.
- Pridelovalec zelenjave.
- Priprava dietnih jedi.
- Priprava jedi za predšolske otroke.
- Priprava poslovnega načrta.
- Priprava zdravih kruhov in pekovskega peciva.
- Prireja kobiljega mleka.
- Prodajalec mesa in mesnih izdelkov.
- Različne kulture in načini življenja v izobraževalnih procesih in turizmu.
- Razvoj kompetenc in karijerne poti na podeželju.
- Sečnja dreves.
- Senzorična analiza vin.
- Slovenski pogrinjek.
- Slovenščina kot jezik okolja za tuje zaposlene v biotehnikih.
- Skrb za zdrav življenjski slog.
- Spletni digitalni multimediji.
- Sporazumevanje v ruskem jeziku - nova priložnost za razvoj turizma in strokovno rast zaposlenih.
- Spravilo gozdno lesnih sortimentov.
- Šola za samooskrbo.
- Tehnologija pridelave grozdja.
- Trženje v kmetijstvu.

- Turistični animator.
- Turistično spremljanje in vodenje.
- Učenje z gozdom.
- Učinkovita raba energije v vsakdanjem življenju.
- Umetnost sožitja vin in kulinarike - I. stopnja.
- Umetnost sožitja vin in kulinarike - II. stopnja.
- Upravljanje s kraškimi naravnimi viri.
- Ustvarjanje privlačnih zgodb, ki jih odstira slovensko podeželje in gobarjenje.
- Varno rokovanje z živili.
- Vinarstvo - tehnologija pridelave vin.
- Wellness-smisel samorazvoja.
- Zdravstveno varstvo živali.
- Zeliščarstvo.
- Uporaba hladnokrvnih konj.
- Uresničevanje ciljev in metode štirih korakov za večjo osebno učinkovitost in produktivnost v podeželskem ustvarjalnem okolju.
- Praktični načini in orodja za uspešno trženje lokalnih pridelovalcev in ponudnikov na svetovnem spletu.
- Tradicionalna znanja v sodobni preobleki.

5.2 PROGRAMI NEVRO LINGVISTIČNEGA PROGRAMIRANJA

Poleg osnovnega poslanstva pedagoških in strokovnih delavcev zavoda - učinkovitega učenja, poučenja, raziskovanja ter prenosa znanja, je izjemnega pomena tudi obvladovanje komunikacijskih veščin za delo z ljudmi, s tem pa tudi doseganje osebne in poslovne odličnosti. Naša soustvarjalka doc. dr. Marija Turnšek Mikačič se zaveda pomena obvladovanja komunikacijskih veščin in svoje znanje in poslanstvo Nevro Lingvističnega programiranja prenaša na kolege, ki se ukvarjajo s področjem izobraževanja, raziskovanja in razvoja, ti pa naprej na mlade generacije, s katerimi so dnevno v komunikacijskih procesih. Sodelavcem VŠ GRM želimo omogočiti usposabljanje, saj bodo s tem dvignili svojo osebno rast in bili boljši v pri svojem poklicu. V program usposabljanja smo povabili zaposlene in soustvarjalce šole z namenom, da bi pridobili veščine za:

- Boljšo komunikacijo.
- Boljše vodenje in timsko delo.
- Upravljanje s samim seboj.
- Učenje - kako se učiti.
- Doseganje ciljev.
- Svetovanje oz. coaching.
- Javno nastopanje.
- Upravljanje s človeškimi viri.

V preteklosti je bil organiziran prvi nivo - NLP praktik. V začetku februarja 2020 smo začeli z nadaljevalnim usposabljanjem za NLP Mojster Praktik. Po končanem usposabljanju, ki bo podprt še s strokovnim izpitom - integracijo znanja, bodo udeleženci z uspešno opravljenim izpitom prejeli mednarodno priznan in licenciran certifikat INLPTA NLP MOJSTER PRAKTIK. Mojster Praktik pridobljeno znanje uporablja vsakodnevno, v odnosu z drugimi in ga tudi posreduje drugim. Pomaga sodelavcem, partnerjem, otrokom, družini, da bi hitreje prišli do boljših in bleščečih rezultatov, da uresničijo zastavljene osebne in poslovne cilje, bolje komunicirajo, se prilagajajo spremembam, lažje rešujejo izzive. Izrednega pomena je za učitelje, raziskovalce, predavatelje in strokovno ter razvojno osebje, saj bodo s pomočjo veščin in znanj, ki so jih pridobili na usposabljanju boljše komunicirali s svojimi projektnimi partnerji, študenti, zaposlenimi in ostalimi vpetimi v vsakdanje poslovno okolje.

5.3 DEJAVNOST INFORMIRANJA, SVETOVANJA, UGOTAVLJANJE IN VREDNOTENJE NEFORMALNO PRIDOBLENEGA ZNANJA OD 2016 DO 2022 (DIS OSREDNJA JV REGIJA 2016 - 2022)

V letih 2016 - 2022 Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Evropski socialni sklad sofinancirata dejavnost svetovanja za zaposlene, s poudarkom na spodbujanju zaposlenih za razvoj predvsem ključnih kompetenc. Svetovanje v osrednjem delu JV regije izvaja konzorcij, ki ga vodi RIC Novo mesto, partnerji pa so Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma (v sodelovanju z Visoko šolo za upravljanje podeželja GRM Novo mesto), CIK Trebnje ter Šolski center Novo mesto. Prednostna ciljna skupina so zaposleni, samozaposleni in samozaposleni s statusom kmeta, ki potrebujejo dodatna usposabljanja, kvalifikacije ali prekvalifikacije zaradi potreb na delovnem mestu in trgu dela. Konzorcij bo v obdobju trajanja projekta nudil brezplačno svetovalno podporo najmanj 1800 zaposlenim, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma pa bo v partnerstvu z Visoko šolo za upravljanje podeželja GRM Novo mesto v tem obdobju vključil v svetovanje 224 svetovancev oz. 168, kar pomeni, da se bo najmanj 75 % svetovancev po zaključenem svetovanju vključilo v različne programe usposabljanja/izobraževanja ali v postopke za pridobitev NPK oz. drugih certifikatov.

5.4 PRIDOBITEV NACIONALNIH POKLICNIH KVALIFIKACIJ

V obdobju 2019/2020 smo sodelovali z Grmom Novo mesto - centrom biotehnike in turizma pri postopkih preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij

Naši študentje, partnerji ali deležniki iz zunanjega okolja lahko tako pridobijo naslednje nacionalne poklicne kvalifikacije:

- Predelovalec sadja.
- Predelovalec mesa.
- Predelovalec mleka.
- Izdelovalec kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalni način.
- Čebelar.
- Sadjar.
- Živinorejec.
- Poljedelec.
- Zelenjadar.
- Vinogradnik.
- Kletar.
- Drevesničar, trsničar.
- Izdelovalec aranžerskega materiala.
- Konjar.
- Strokovni sodelavec za konjerejo in konjeništvu.
- Podkovski kovač.
- Gozdarski gojitelj.
- Gozdarski sekač.
- Gozdarski traktorist.
- Vzdrževalec rekreacijskih in športnih zelenih površin.
- Oblikovalec cvetličnih vezav in dekoracij.
- Oblikovalec bivalnih prostorov s cvetjem.
- Parkovni vrtnar.
- Pomočnik kmetovalca.
- Zeliščar.
- Ekološki kmetovalec.
- Turistični animator.
- Turistični informator.
- Dietni kuhar.
- Vodja cateringa.
- Pomočnik kuharja.
- Pomočnik natakara.
- Vinski svetovalec.
- Strokovni svetovalec za hrano in pijačo.

5.5 VZPOSTAVITEV POLITEHNIKE

Na VŠ GRM Novo mesto smo v šolskem letu 2019/2020 pričeli s pripravo koncepta za vzpostavitve politehnik, in sicer politehnika kot zavod, ki ga sestavljajo srednje, višje in visoke strokovne šole ter medpodjetniški izobraževalni centri, kar pa

predstavlja za obstoječe pravno okolje nekaj izzivov. Za srednje in višje strokovne šole velja Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki določa, da srednje in višje strokovne šole ter Medpodjetniške izobraževalne centre ustanavlja Vlada z aktom o ustanovitvi. ZOFVI določa tudi način upravljanja in financiranja teh šol. Za višje strokovne šole velja še Zakon o višjem strokovnem izobraževanju, ki določa nekatere dodatne organe (predavateljski zbor, študijsko komisijo, strateški svet) in njihove pristojnosti ter odnose do drugih organov (svet zavoda, strateški svet, direktor, kolegij direktorja, študentski svet). Zakon o višjem strokovnem izobraževanju določa tudi nekoliko drugačne postopke glede priznavanja predhodno pridobljene izobrazbe.

Na podlagi preučenih vsebin smo prišli do ugotovitev: Višje strokovne šole in visoke šole so z zakonom obvezane do zunanje evalvacije in s tem akreditacije pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu. Tako višje strokovne šole kot visoke šole delujejo v skladu s Strategijo internacionalizacije Slovenskega visokega šolstva. Poleg tega velja v splošnem tudi zakon o zavodih. ZVŠ določa v 11. členu, da DZ lahko ustanovi visoko strokovno šolo kot samostojen zavod, torej je visoka strokovna šola lahko tudi organizacijska enota vzgojno-izobraževalnega zavoda, tako kot višja strokovna šola. Zakonska ureditev višjega in visokega strokovnega izobraževanja ni tako zelo različna, da bi bilo potrebno obsežno spreminjanje zakonov. Potrebno bi bilo premisliti in morebiti dopolniti 5., 11., 14., 15., 16., 33. in 39. člen ZVŠ ter nekatere člene ZOFVI. Verjetno bi bilo treba premisliti o sistemu financiranja visokih strokovnih šol, podobno kot se financirajo višje strokovne šole (normativi in standardi, cena na študenta) in utrditi strokovno avtonomijo visoke strokovne šole. Ureditev delovanja organov visoke strokovne šole, kadrovske pogoji za izvajalce, študijski programi, vpis, položaj študentov, razvojno in raziskovalno delo, akreditacija, nadzor nad kakovostjo, mednarodna primerljivost, vključenost v mednarodne projekte in v mednarodno sodelovanje (Erasmus+) lahko ostane urejeno tako kot do sedaj.

Oktobra 2019 je ministrstvo predstavilo in posredovalo v javno razpravo osnutek Strategije višjega strokovnega izobraževanja za obdobje 2020-2030, ki predvideva, da bo višješolsko izobraževanje tudi v naprej del terciarnega izobraževanja, ki temelji na praktično usmerjenem študiju in se je sposobno v kratkem času odzvati ter prilagoditi potrebam gospodarstva oziroma družbe. Odlikujejo ga kakovost in prilagodljivost programov ter visoka zaposljivost diplomantov. Socialno partnerstvo ostaja eden od temeljev nadaljnjega razvoja, poklicni standardi pa podlaga za pripravo študijskih programov, ki bodo še naprej ohranjali velik obseg praktičnega izobraževanja pri delodajalcih. Iz strategije izhaja, da naj bo višje strokovno šolstvo v prihodnje predvsem tehniško orientirano. Poleg nabora digitalnih spretnosti bo poudarek tudi na splošnih veščinah, kot so: delo v skupini, reševanje problemov, reševanje konfliktov na delovnem mestu in podobno, kar bo

diplomantom omogočilo uspešno delo in življenje v okolju, ki ga vse bolj obvladuje umetna inteligenca.

Politehniko bi bile organizacije, ki bi bile regijsko organizirane, vključevale bi celotno vertikalno poklicnega in strokovnega izobraževanja (srednje šole, višje šole, visoke strokovne šole), praviloma na istem strokovnem področju, lahko pa tudi širše. Naslonile bi se na že obstoječe šolske centre, ki imajo razvite odnose z gospodarskim okoljem in dobro opremljene medpodjetniške izobraževalne centre, šolska posestva, šolske restavracije in hotele. Vključitev visokih strokovnih šol bi pomenila dvig strokovne ravni šolskih centrov, živ pretok strokovnjakov s praktičnimi izkušnjami v študijski proces visokih strokovnih šol, hitro reagiranje visokih šol na izzive gospodarskega okolja in kvalitetno izvajanje praktičnega izobraževanja v realnem okolju (33. člen ZVŠ). Nastal bi odprt sistem, ki bi omogočil nekaterim kandidatom, ki so se v srednji šoli odločili za poklicno vertikalno, da dosežejo visokošolsko izobrazbo, izjemoma tudi magisterij oziroma doktorat znanosti. To bi bilo v skladu z demokratično naravnostjo izobraževalnega sistema, ki ne zapira poti, ampak jih odpira za vse, ki so pripravljeni nadoknaditi morebitne primanjkljaje v znanju in dosežati najvišje stopnje izobrazbe v skladu z načeli vseživljenjskega izobraževanja.

V šolske centre, ki imajo v svoji sestavi organizacijske enote višje strokovne šole in medpodjetniške izobraževalne centre, bi bilo treba umestiti še visoke strokovne šole kot nove organizacijske enote in ustrezno s predpisi (zakoni, normativi, sistemom financiranja) urediti upravljanje in delovanje teh organizacijskih enot po principih visokega strokovnega šolstva in ob upoštevanju specifičnosti takih šolskih centrov - politehnik. V sklopu aktivnosti za pripravo politehniko smo prišli do spoznanja, da bo potrebno na Višji strokovni šoli in na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto aktualizirati nekatere študijske programe, prav tako pa uvesti posamezne vsebine ali spremembe tudi v srednješolske kurikulumne.

6 NEPEDAGOŠKE AKTIVNOSTI VŠ GRM NOVO MESTO

6.1 PROJEKTI V IZVAJANJU

V obdobju od 1. 10. 2019 do 30. 9. 2020 so se izvajali naslednji projekti:

- Mreža lokalnih ponudnikov podeželski dobrot - Direkt s kmetij.
- Odprta akademija za inovativni turizem.
- Z roko v roki do kakovostne prehrane.
- Model certificiranja slovenske zelenjave.
- Projekt Erasmus+ KA2 YEAH! Young Entrepreneurs in Aquaponics - High five!

- Uživam tradicijo po kulinarčni transverzali od Panonije do Jadrana.
- Sadni prigrizek s sporočilom slovenske dediščine.
- Gospodarski grozd za podeželje.
- Javni razpis »Izvajanje programov nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v letih 2018-2022« - Munera 3.
- Gostujoče delovanje v tujini zaposlenega raziskovalca na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto.

6.1.1 Mreža lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot - Direkt s kmetij

Na VŠ GRM smo usmerjeni v razvoj slovenskega podeželja in predvsem iščemo ustrezne spodbude za napredek. Plod tovrstnih razmišljanj je operacija Mreža lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot, ki smo jo Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto skupaj s partnerji Fakulteto za informacijske študije v Novem mestu, Kmetijsko zadrugo Krka in društvom Grmčani zasnovali s ciljem potrošnikom približati ponudbo lokalnih kmetij in drugih ponudnikov domačih dobrot. V letu 2019 in 2020 smo bili usmerjeni v trajnost projekta in razširjanja vsebin s ciljem povezave povpraševanja in ponudbe z dvema premisama, in sicer: krepitev ozaveščanja o pomenu samooskrbe in kakovosti lokalno, tradicionalno pridelanih živil in drugih izdelkov na podeželju ter spodbujanje ponudnikov na podeželju k cenovno ustreznem in učinkovitem trženju ponudbe preko različnih spletnih kanalov. V operaciji so bili povezani lokalni ponudniki produktov podeželja z območja partnerstva Lokalna akcijska skupina Dolenjska in Bela krajina, za njih je bilo vzpostavljeno spletno mesto za trženje izdelkov in pridelkov potrošnikom, in se jih usposobilo za samostojno objavljjanje svoje ponudbe - v mrežo smo vključili okoli 50 kmetij, k sodelovanju pa še naprej vključujemo in vabimo ponudnike lokalno pridelane hrane in drugih izdelkov s področja jugovzhodne Slovenije. Projekt je nastal v okviru uresničevanja ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju LAS Dolenjska in Bela krajina 2014 - 2020. Vsebina je dostopna na spletni strani projekta <https://www.direktskmetije.si/>. Na podlagi tega projekta smo pripravili nekaj novih projektnih vsebin, saj Mreža lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot predstavlja piedestal za mnoga druga tematska strokovna področja na podeželju.

6.1.2 Odprta akademija za inovativni turizem - OAIT

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Kompas Novo mesto d.o.o. s Turistično informacijskim centrom Novo mesto, Terme Krka d.o.o. in Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma smo partnerji projekta Odprta akademija za inovativni turizem, ki služi soustvarjanju in povezovanju socialnega kapitala ključnih deležnikov za odličnost v turizmu. Vizija Akademije je razvoj inovativnega turizma ter postati prepoznaven,

zanesljiv in priznan animator ozaveščanja pomena trajnostnega in družbeno odgovornega razvoja turizma, ki pomembno prispeva k celovitemu razvoju slovenskega turističnega prostora v skladu s Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021. Strateške usmeritve Akademije se nanašajo na animacijo mlade generacije, odličnost turistične ponudbe, zadovoljstvo gostov v prostoru in zadovoljstvo s kakovostjo življenja prebivalcev v regiji odličnosti. Projekt je nastal v okviru uresničevanja ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju LAS Dolenjska in Bela krajina 2014 - 2020. Projektne vsebine inovativnega turizma so predstavljene v priložniku Odprte ustvarjalnice inovativnega turizma, ki je na voljo v Knjižnici šole in služi kot učno gradivo študentom in turističnim ponudnikom, ter na spletni strani projekta <http://www.oait.si/si/>, kjer gradimo na njegovi trajnosti. Ker je bilo v študijskem obdobju v okviru Akademije predvidenih precej dogodkov in izobraževalnih vsebin iz področja inovativnega turizma za dijake, študente, turistične ponudnike in lokalno prebivalstvo, je zaradi epidemije koronavirusa SARS-CoV-2, kar je bilo povezano tudi z zaprtjem izobraževalnih institucij in občinskih meja ter prepovedi druženja v zaprtih prostorih, se dogodki in izobraževalne vsebine niso izvajale. Tudi ko so se izobraževalne institucije odprle, ni bilo dovoljeno druženje ljudi iz različnih okolij in dijakov ter študentov iz različnih razredov ali programov, zato teh vsebin do konca študijskega obdobja nismo izvajali.

6.1.3 Z roko v roki do kakovostne prehrane

Skupna prizadevanja Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma ter Razvojnega centra Novo mesto so bila realizirana z uspešnim projektom Z roko v roki do kakovostne prehrane (Samooskrba in zelena javna naročila), v okviru katerega so že realizirane vsebine sofinanciranja nakupa opreme za ureditev objekta Breg 1 in sanacijska dela (ureditev prodajalne z razstavo lokalnih pridelkov in izdelkov, projektne pisarne z multivizijo, delovnih prostorov na podstrešju). S projektom se je vodilni partner LAS Dolenjska in Bela krajina skupaj s še tremi lokalnimi akcijskimi skupinami LAS Notranjska, LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, decembra 2017 prijavil na 3. Javni poziv za podukrep Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, sofinanciran s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Skupna vrednost aktivnosti LAS Dolenjska in Bela krajina je 115.655,32 EUR, sofinanciranje s strani Lokalnega razvoja, ki ga vodi Skupnost pa je 85 %, saj si Evropska komisija prizadeva državam članicam omogočiti doseganje multiplikativnih učinkov pri povezovanju ukrepov in sredstev iz več strukturnih skladov hkrati. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je med 60 prispelimi vlogami projekt ocenilo kot zelo perspektivnega in ga podprlo v celoti (odločba št. 33154-2/2018/9). Upravičeni stroški Visoke šole za upravljanje

podeželja GRM Novo mesto znašajo 36.444,48 EUR (85 % sofinanciranje) - samooskrba in zelena javna naročila.

Želja partnerstva v projektu je bila ustvariti pogoje za vzpostavitev učinkovitega sistema lokalne trajnostne oskrbe z lokalnimi živili in oblikovati kratke dobavne verige predvsem javnih ustanov, ki so velikokrat na tem področju zapostavljene. Na partnerskem območju doslej ni bilo celostnega pristopa pri reševanju te problematike, ustanovljenih je bilo le nekaj zadrug, predvsem v urbanih območjih so zaživele tržnice, aktivnosti so bile usmerjene v informiranje in ozaveščanje ponudnikov in izobraževalnih ustanov. Skozi projekt pa se je v navedenem partnerstvu pristopilo celostno z upoštevanjem obstoječe ponudbe lokalnih ponudnikov, potencialov za povečanje ponudbe ter potreb končnih potrošnikov, predvsem javnih ustanov, kot so vzgojno-izobraževalne, zdravstvene in socialno varstvene, ki imajo stalne potrebe po kakovostni hrani in katerih uporabniki sodijo med najbolj ranljive skupine, med njimi otroke, bolne, starejše.

10. 1. 2020 je tako vrata v prostor lokalnih pridelkov, izdelkov, doživetij, učenosti in ustvarjalnosti kot razvojno jedro odprla obnovljena hiša na lokaciji Breg 1 na Glavnem trgu Novega mesta, ki smo jo poimenovali Podeželsko izobraževalni center. Objekt prispeva k izboljšanju pedagoškega procesa na področju usposabljanja in izobraževanja dijakov in študentov za potrebe turizma, trženja kmetijskih pridelkov in izdelkov ter domače obrti s podeželja. Hiša ima tri nadstropja z 230 m² uporabnih površin, ki so namenjene v kletnem delu za razstavno-prodajni prostor, v pritličju za učilnico in izvajanje rokodelskih delavnic, degustacije ter ocenjevanja pridelkov oziroma izdelkov, v podstrešnem delu pa so učilnice za usposabljanje dijakov in študentov, društva in različne ciljne skupine. Podeželski izobraževalni center bo v delu sodelovanja s kmetijami usmerjen tudi v spodbujanje Zaposlitvenih možnosti na kmetijah pri izdelavi izdelkov Naredi svoj izdelek in ga odnesi domov, info turistično točko in turistično agencijo.

Projekt Z roko v roki do kakovostne prehrane, je v obdobju 2019/2020 prinesel v širši prostor mnogo koristi, in sicer:

- Izdelan je dokument analiza stanja na področju javnih ustanov in lokalnih ponudnikov, tako za območje vsakega od sodelujočih LAS kot tudi skupna analiza, ki je zaokrožila jugovzhodno Slovenijo.
- Narejen je bil vzorec javnega naročanja za prehrano, ki je na voljo zainteresiranim javnim zavodom, saj smo ugotovili, da javne ustanove nimajo potrebnega kadra in kompetenc za pripravo celotnega javnega naročila.
- V sodelovanju z zunanjimi izvajalci smo z 22 javnimi ustanovami sodelovali pri dopolnitvah in spremembah jedilnikov v smeri sezonalizacije, pri čemer smo organizirali delavnice za kuharsko osebje javnih zavodov za pripravo osvežitve klasične priprave obrokov ter za druge zainteresirane. V okviru javnih zavodov so bile izvedene izobraževalne aktivnosti, vzpostavljene pa so bile tudi verige sodelovanja.

- Organizirani so bili ogledi dobrih praks, izmenjave izkušenj in prenos znanja iz območja sodelujočih LAS na svoje območje, saj je za oblikovanje novih sinergij pomembno poznavanje in povezovanje ponudnikov.
- Pilotno je bil pripravljen zasaditveni načrt z zainteresiranimi lokalnimi ponudniki, predvsem pridelovalci, ki bodo na ta način razpolagali z raznovrstnejšo ponudbo, zadostnimi količinami ter vzpostavili medsebojno trajnostno sodelovanje.
- Vzpostavljene so tri distribucijske točke sodelujočih LAS, ki bodo skrbele za prevzem in dostavo blaga med ponudniki in prevzemniki ter izdelan poslovni model za trajnostno delovanje, prav tako pa tudi prodajni točki lokalnih proizvodov v Novem mestu in Kočevju, ki sta odprli nove tržne poti.

6.1.4 Model certificiranja slovenske zelenjave - Pilotni projekt za podukrep Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij

Pilotni projekt z naslovom Model certificiranja slovenske zelenjave poteka v okviru ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, podukrep 16.2: Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij. Vodilni partner projekta je [Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije](#), drugi partnerji: Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Kmetija Kralj, Kmetija Žaler, Kmetija Turk, [KGZS-Zavod Celje](#). Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto v projektu sodeluje kot partner s tem, da proučuje in vzpostavlja način potrjevanja pridelkov različne vrste zelenjave, ki jo pridelujejo v ta projekt vključene kmetije in kontrolirala eno od kmetij. Projektno partnerstvo določa tudi šifrant posameznim vrstam zelenjave, rezultate projekta pa bomo predstavili zainteresirani javnosti ob različnih priložnostih. Rezultati projekta bodo v korist:

- Republiki Sloveniji za načrtovanje strategije razvoja kmetijstva, samooskrbe,
- Registra kmetijskih gospodarstev, subvencije, PRP-ja in drugo,
- kmetijam, ki pridelujejo zelenjavo pri odločitvi kaj bodo pridelovali, ter pri lažji in boljši prodaji pridelka njihove zelenjave,
- živilskim trgovinam zaradi možnosti kontinuirane oskrbe z zelenjavo, pridelano v Sloveniji.

Splošni cilj projekta je postaviti model za ugotavljanje količin v Sloveniji pridelane zelenjave, ter jo s tem zaščititi pred zlorabami uvožene zelenjave, ki se prodaja pod slovensko zelenjavo. S tem želimo doseči večjo konkurenčnost slovenskih zelenjadarskih kmetij, večje zaupanje slovenskih potrošnikov in posledično izgradnjo večje zelenjavne samooskrbne Slovenije. Pridetek različnih vrst zelenjave, ki ga pridelajo posamezne slovenske kmetije, bomo potrjevali kot slovenski pridelek in s tem zaščitili sistem pred možnostjo prodaje zelenjave neslovenskega porekla pod slovensko. Z določitvijo modela posamezni vrsti

zelenjave bomo lahko natančno določili evidenco stanja pridelave posamezne vrste zelenjave v Sloveniji v posameznem letu.

Na kmetijah, ki smo jih vključili v ta projekt, spremljamo pridelavo različne vrste zelenjave do spravila pridelka. Določili bomo način certificiranja pridelka zelenjave pred ponudbo na trg. Pridetek zelenjave bomo certificirali oziroma registrirali z unikatnim modelom in s tem zaščitili pred možnostjo prodaje zelenjave neslovenskega porekla pod slovenskim imenom. Prenos tega modela na vse zelenjadarske kmetije bo omogočeno z dodelitvijo šifer posameznim vrstam zelenjave. S tem bo lažje spremljanje stanja na področju pridelave slovenske zelenjave za male kupce in velike trgovske verige. Služilo bo lahko tudi za namen subvencioniranja, načrtovanja pridelave zelenjave v Sloveniji, izpolnjevanje ciljev strategije »Zagotovimo si hrano za jutri« in izpolnjevanje ciljev programa razvoja podeželja. Projekt se bo izvajal dve leti, z začetkom 1. 1. 2019.

6.1.5 Projekt Erasmus+ KA2 YEAH! Young Entrepreneurs in Aquaponics - High five!

Vodilni partner: Van National Educational Directorate (TR)

Partnerji: VŠ GRM Novo mesto, Landing Aquaculture (NL), Van il milli egitim mudurlugu (TR), Institute for entrepreneurship development (GR)

Trajanje projekta: 24 mesecev

Na svetu je več kot 70.000 vrst zdravilnih rastlin, večina jih raste v svojem habitatu. Zaradi urbanizacije, onesnaževanja zraka, onesnaževanja voda in globalnega segrevanja naravnih habitatov teh rastlin se njihovo število iz dneva v dan zmanjšuje. Pomembno je, da so te rastline zanimive za trženje, saj tudi farmacevtska podjetja kupujejo te rastline, da bi iz njih proizvajala zdravila, kar je velika poslovna priložnost za mlade kmetovalce v Evropi. Le-ti lahko te rastlinske vrste gojijo na obdelovalnih površinah in jih prodajajo farmacevtskim podjetjem, saj kmetovanje v akvaponskem sistemu ponuja veliko in donosno proizvodnjo. Mladi kmetje lahko dobijo 8-krat več rezultatov, kot v tradicionalnem kmetovanju, saj lahko v akvaponskih sistemih proizvajajo ekološke proizvode. V teh sistemih je edini vnos krma za ribe. Mladi kmetje lahko proizvajajo določene rastline izven njihovih naravnih habitatov. Projekt mladim kmetovalcem v Evropi ponuja veliko priložnost za učenje in produkcijo v akvaponičnih sistemih, tako da se bodo lahko vsi, ki bodo sodelovali v našem projektu, udeležili dveh različnih usposabljanj, kjer bodo pridobili dragocena znanja o kmetijskem podjetništvu in kmetovanju v akvaponičnih sistemih.

V projektu bodo ustvarjeni trije različni intelektualni rezultati. Vsak od intelektualnih rezultatov je edinstven na področju kmetijstva, in sicer:

- Prvi intelektualni output projekta je Oblikovanje inovativnega akvaponičnega sistema za podnebje mesta Van v Turčiji, ki bo prinesel razumne sistemske rešitve za akvaponiko za podnebje mesta Van, saj ima vsaka geografska regija svoje pogoje.
- Drugi intelektualni output je DiDaMeP - Digitalna zbirka zdravilnih rastlin, ki je prava rešitev za Evropo na področju digitalne baze podatkov za zdravilne rastline. V Turčiji takšne baze podatkov ni in tudi na svetu jih je malo. Ta intelektualna proizvodnja je zelo inovativna in nujna za Evropo.
- Tretji intelektualni output je knjiga Kmetijsko podjetništvo, ki prinaša trajno rešitev za podjetništvo v kmetijstvu. Projekt, ki ga vodi predavateljica na VŠ GRM Barbara Turk, bo zelo učinkovito vplival na mlade udeležence in organizacije, ki so neposredno ali posredno povezane s tem projektom. Po vseh projektnih aktivnostih se bodo skupaj začeli multiplikacijski dogodki v vseh partnerskih državah. Cilj te dejavnosti je, da se v projektne vsebine in na to področje delovnega sistema pridruži čim več mladih, ki se zanimajo za kmetijstvo.

Med 21. in 25. 10. 2019 je potekal drugi mednarodni projektni sestanek in prvo usposabljanje v sklopu projekta Mladi podjetniki v akvaponiki na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto. Tematika usposabljanja je bila podjetništvo v kmetijstvu, udeležilo pa se ga je pet mladih iz Grčije, šest iz Turčije in pet iz Slovenije. Prve dva dni usposabljanja so se seznanili s tematiko akvaponike, tretji dan je sledila strokovna ekskurzija v Koper, četrti dan pa so udeleženci izdelovali svoj poslovni načrt, v skupinah po trije udeleženci iz različnih držav. Nastalo je pet poslovnih idej, v katere so se udeleženci poglobili in jih med seboj prediskutirali. Zadnji dan so poslovne ideje predstavili ostalim skupinam, razvile so se diskusije, kar je pripomoglo k izboljšanju poslovne ideje. Na projektnem sestanku smo se partnerji projekta odločili o vsebini knjige, ki bo nastala kot eden izmed intelektualnih rezultatov projekta. V knjigi, ki bo na voljo v elektronski obliki, bo predstavljeno podjetništvo na področju kmetijstva, osnove akvaponike in tehnični napotki, kako lahko bralci sami izdelajo svoj akvaponski sistem. Naslednji projektni sestanek, kjer naj bi se dogovorili o digitalni bazi medicinskih rastlin in izdelali načrt akvaponskega sistema, bi moral biti v mestu Van v Turčiji med 23. in 27. 3. 2020, a je zaradi epidemije koronavirusa SARS-CoV-2 globalnih razsežnosti odpadel in se bo izvedel, ko bo epidemiološka slika ustrežnejša.

6.1.6 *Uživam tradicijo po kulinarični transverzali od Panonije do Jadrana (Interreg SLO-HR)*

Za naročnika Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma smo na VŠ GRM sodelovali pri izvedbi posameznih projektnih aktivnosti in vsebin, organizaciji

dogodkov, usklajevali aktivnosti s projektnimi partnerji, sodelovali pri pripravi promocijskih aktivnosti ter v fazi poročanja.

Projekt »Uživam tradicijo po kulinarični transversali od Panonije do Jadrana«, ki je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, je nastal v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija - Hrvaška v programskem obdobju 2014 - 2020, prednostna os 2: Ohranjanje in trajnostna raba naravnih in kulturnih virov, programski specifični cilj 2.1 Aktivno ohranjanje dediščine preko trajnostnega turizma. Projektne aktivnosti »Uživam tradicijo« so se začele izvajati 1. 7. 2017 in se zaključijo 31. 12. 2019. Vodilni partner je Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, v projektu poleg zavoda Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, sodelujejo še PARNAS Zavod za kulturo in turizem, Velike Lašče, Naj Tura d.o.o., Javna ustanova »Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje«, Udruga za zdrav život i zdravu prirodu »Truhovica« Prezid, Turistička zajednica općine Vrsar in Zagorska razvojna agencija d.o.o. za promicanje regionalnog razvoja. Cilj projekta je vzpostaviti kulinarično transversalo od Panonije do Jadrana, ki bo obiskovalcem ponudila edinstveno doživetje avtohtone tradicije, običajev in kulinarike v obliki privlačnih programov, ki bodo potekali ob kulturnih in naravnih spomenikih od Prekmurja in Osrednje Slovenije do krapinskega območja in Istre, ob trajnostnem sodelovanju lokalnih ponudnikov v dediščinskih skupnostih. Tako bodo obiskovalci lahko aktivno in celovito doživeli dediščino na sodoben način.

Ključne projektne aktivnosti so bile:

- Izobraževanja z namenom višanja strokovnosti ciljnih skupin z izboljšanjem znanja, kapacitet in strokovnosti vseh deležnikov, vključenih v dediščinske skupnosti, s področja naravne in snovne kulturne dediščine ter dediščine kulinarične kulture - izobraževanja na temo priprave tradicionalnih jedi in z njimi povezanih običajev, do interpretacije dediščine, skupne ponudbe, dela z gosti, trženja na inovativen način ter bogatenju znanja obiskovalcev prek različnih predstavitev tradicije in tradicionalne kulinarike (izdelani so bili formalni izobraževalni programi interpretator dediščine, štiri neformalni izobraževalni programi, izvedena tri izobraževanja v okviru partnerstva in tri študijske ture, izvedene delavnice za dediščinske skupnosti, izdelano poročilo o vzpostavitvi dediščinskih skupnosti, izvedena formalna izobraževanja v okviru srednješolskih in višješolskih programov, izvedena izobraževanja za različne ciljne skupine).
- Vzpostavljena čezmejna kulinarična transversala in turistični produkt »Uživam tradicijo«, ki bo dolgoročno obiskovalcem (mladim, starejšim, družinam, tujcem) omogočila aktivno doživljanje kulinarične tradicije obeh držav preko skupnih turističnih paketov, izvajanja tur in team buildingov z aktivnim sodelovanjem dediščinskih skupnosti, omogočila ohranjanje dediščine in bo preizkušena v okviru osmih vzorčnih modelov predstavljanja kulinarične dediščine od Prekmurja do Istre (izdelana bo skupna strategija kulinarične

transverzale, izdelanih je bilo osem vzorčnih modelov/programov kulinaričnega sodelovanja, izvedeni dve pilotni turi od Panonije do Jadrana, izdelan akcijski načrt dolgoročnega sodelovanja in izdelan priročnik za vključevanje dediščinske skupnosti).

- Interaktivne predstavitve skupne kulinarične transverzale na interaktiven in inovativen način v okviru načrta trženja, ki je opredelil najustreznejše načine in oblike promocije na lokalnih, nacionalnih, mednarodnih trgih, segmentacijo gostov za različne ciljne skupine s prilagojenim pristopom po posameznih segmentih, zlasti preko spletne / mobilne aplikacije za dijake, študente in potrošnike z izobraževalnimi vsebinami in vzpostavljene šolske turistične agencije (izdelan je bil načrt trženja transverzale, izvedenih je bilo 24 promocijskih dogodkov in aktivnosti in trojezična spletna/mobilna aplikacija).
- Obnovljena je bila šolska zidanica na Trški gori za obiskovalce z namenom ohranjanja kulturne dediščine ter za študente, ki imajo v svojem kurikulumu predmet Vinarstvo, Kultura in način prehranjevanja, Turizem na podeželju, Sadjarstvo in vinogradništvo, kar izkoriščamo v sklopu inovativnih oblik študija na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto.

6.1.7 Projekt Sadni prigrizek s sporočilom slovenske dediščine (Pametna specializacija)

VŠ Grm Novo mesto je koordinirala nekatere vsebine priprave projekta Sadni prigrizek s sporočilom slovenske dediščine ter pripravljala del vsebin za izvajanje projekta. Namen projekta je pripraviti butični proizvod - sadni prigrizek iz svežega sadja travniških sadovnjakov, ki bo nizkokalorični prigrizek brez dodanega sladkorja in konzervansov, z mehko usnjato strukturo, se ne bo drobil ali lepil. Takega prigrizka še ni na trgu. Zato pričakujemo povpraševanje po tem izdelku zlasti kot turistični spominek ali poslovno darilo, saj bo zadostil potrebo sodobnega človeka, da uskladi hitri tempo življenja z zdravim načinom življenja. Obenem bo lahko pridobil informacijo o bogati dediščini, ki jo nosijo v sebi travniški sadovnjaki in to v obliki pisma na enostaven način posredoval tudi svojim sodelavcem, prijateljem. Zaradi prodaje prigrizka pričakujemo dvig dodane vrednosti na tiste zaposlene, ki se bodo ukvarjali z izdelavo in prodajo prigrizka za 20 %. Zaradi prodaje sadnih sadik pa pričakujemo za 20 % povečano vrednost na zaposlene, ki se bodo ukvarjali tudi s pridelavo sadik.

Sadje iz travniških sadovnjakov se trenutno ali ne uporabi ali pa uporabi za predelavo v sok ali žganje, povečini za lastne potrebe. Tehnologija izdelave sadnega prigrizka s sušenjem sadne kaše iz svežega sadja pa omogoča uporabo pobranega sadja iz visokodebelnih dreves, saj se morebitne napake in pomanjkljivosti odstrani in pri tem ni prizadeta kakovost končnega izdelka. Za izdelek se lahko uporabi neolupljeno sadje.

Sadni prigrizki v obliki sadnega usnja se na trgu pojavljajo samo v tujini - izven Slovenije, in so izdelani večinoma iz koncentrata. V Sloveniji, in tudi drugod, pa izdelujejo sadno usnje ljubiteljsko - v gospodinjstvih nekateri ozaveščeni ljudje, ki cenijo zdrav življenjski slog (zivetipreprosto.blogspot.com). Izvor izdelave sadnega usnja pa je kot tradicionalni izdelek v Armeniji. Nismo zasledili tehnologije za tržno pridelavo, ki bi upoštevala uporabo svežega sadja iz travniških sadovnjakov. Specialisti naturopatije, ortomolekularne in naravne prehrane ugotavljajo, da ima veliko vlogo pri dobrem počutju tudi hrana, ki dviguje vibracijo v telesu. To pa je hrana pridelana s spoštovanjem do narave in človeka ter brez iskanja velikih dobičkov (Martine te Kloese. Specialistka naturopatije, ortomolekularne in naravne prehrane). S temi raziskavami se ukvarja tudi Soyana laboratorij v Švici. Jens Otta Andersen - strokovnjak za fiziologijo in vitalnost rastlin ugotavlja, da je večina hrane v supermarketih za uživanje primerna, ni pa vitalna ter da intenzivna pridelava povzroča stres pri rastlinah. To pa pomeni, da ne dozori fiziološko in zato uživamo »nezrelo hrano«. Pri tem projektu je šlo tudi za pripravo podlag za certificiranje in operativno delovanje sistema »zaupanja vreden« po vzoru sistema pravične trgovine »Fair trade« ([World Fair Trade Organization](http://WorldFairTradeOrganization)).

6.1.8 Gospodarski grozd za podeželje »Zaupanja vreden«

Dne 26. 1. 2018 je bilo podpisano Pismo o nameri o vstopu v gospodarski grozd za podeželje - »Zaupanja vreden« s strani Grma Novo mesto, Mestne občine Novo mesto in partnerjev: Društvo Grmčani, Beneficij, d.o.o., Čebelarska zveza Slovenije, Društvo Ajda / Demeter, Območno združenje Rdeči križ Novo mesto, Razvojni center Novo mesto, Regijska čebelarska zveza Petra Pavla Glavarja, Škofijska Karitas Novo mesto, Zveza društev vinogradnikov Dolenjske, Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Šolski center Ptuj, Biotehniška šola in drugi. Pismo o nameri za vzpostavitev Gospodarskega grozda za podeželje na temelju poslovne filozofije »zaupanja vreden« predstavlja nadaljevanje in nadgradnjo dolgoletnih aktivnosti direktorja Grma Novo mesto - centra biotehnik in turizma Toneta Hrovata, Angelce Hrovat in sodelavcev s ciljem, da se na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja in poslovanja gradijo zaupanja vredni odnosi, da mentorji dijake in študente preko dela in diplomiranja pripeljejo do faze, da dobijo certifikat »Zaupanja vreden« in da to filozofijo širijo tudi, ko zapustijo šolo in delujejo v podjetjih, inštitucija ali na domačih kmetijah ter so še vedno povezani s šolo.

Podpisniki se zavezujejo k delovanju, skladnem z Etičnim kodeksom Gospodarskega grozda za podeželje na temelju poslovne filozofije »zaupanja vreden« in desetimi načeli pravične trgovine, kot jih opredeljuje Svetovna organizacija za pravično trgovino (WFTO). Etični kodeks od članov med drugim pričakuje, da prispevajo h graditvi pristnih odnosov zaupanja in sodelovanja med ljudmi, da so zgled in

mentorji pri ustvarjanju delovnih mest mladim, da spoštujejo delo, kmetijsko zemljo in hrano in so vedno odprti za pozitivne spremembe - da spoštujejo vrednote, ki nas usmerjajo, da s svojim znanjem, delom in srcem ustvarjamo zaupanja vredne odnose. Med načeli pravične trgovine pa je posebno pomembno osredotočanje na pošten, kontinuiran in dolgoročen odnos med partnerji, skrb za ekonomsko nepriviligirane proizvajalce, plačilo poštene cene in skrb za okolje.

Z vzpostavljanjem razvojnih jeder, k oblikovanju katerih so povabljeni strokovne, stanovske in poslovne organizacije ter posamezniki s področja kmetijstva, gozdarstva, živilstva, naravovarstva, gostinstva, turizma in sorodnih področij, želimo prispevati k sodelovanju in povezovanju v korist vseh deležnikov, ki na osnovi dobrih domačih in tujih praks med drugim vzpostavljajo kratke verige od proizvajalcev in ponudnikov storitev do potrošnikov, ob zavračanju oderuških marž in dampinških cen. Podpis pisma o nameri za vzpostavitev Gospodarskega grozda za podeželje na temelju poslovne filozofije »zaupanja vreden« predstavlja tudi pomemben korak v smeri vzpostavljanja realnih alternativ za zmanjšanje odvisnosti proizvajalcev od globalizacijskih multinacionalk, kjer je glavni cilj dobiček. Zato je med prioritetai Gospodarskega grozda tudi vsestransko spodbujanje združnega načina razmišljanja in delovanja na vseh področjih, tudi v procesu izobraževanja in usposabljanja, ob enakovrednem poudarjanju poslovne uspešnosti in solidarnosti. V ta namen smo na VŠ Grm Novo mesto v okviru magistrskega študijskega programa pripravili tudi modul o združništvu.

Projekt Gospodarski grozd Zaupanja vreden je večletni razvojni projekt Grma Novo mesto in Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, v okviru katerega se razvija gospodarski potencial predvsem podeželskega prostora skozi povezovanje ponudnikov med seboj ter povezovanje ponudnikov s potrošniki in ga nadgrajujemo ter usmerjamo filozofijo tudi v druge projekte in strokovne ter znanstvene prispevke na konferencah. Razvijajo se lokalni trgi kmetijskih in živilskih proizvodov kakor tudi drugih proizvodov lokalnega porekla ter trg lokalnih storitev. Cilj projekta je povezati ponudbo in povpraševanje na način maksimiranja ugodnih ekonomskih učinkov, ki sledi konceptu združnega principa. Vsebine gospodarskega grozda za podeželje »Zaupanja vreden« povezujemo in vključujemo tudi v nove in nastajajoče projektne vsebine.

6.1.9 Gostujoče delovanje v tujini zaposlenega raziskovalca na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto

Na javnem razpisu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklad Republike Slovenije smo pridobili financiranje za enoletno sodelovanje slovenskega, v tujini delujočega visokošolskega sodelavca, ki poteka od 20. 1. 2020 do 19. 1. 2021, vendar bo njegovo delovanje zaradi javnozdravstvene

situacije nekoliko podaljšano. V okviru dogovorjenega sodelovanja sodijo med ključne prioritete vključevanje izbranega kandidata prof. dr. Uroša Pinteriča v pedagoški proces VŠ GRM Novo mesto ter v podporne procese, med katere sodi predvsem okrepljeno delovanje na področju mednarodnega sodelovanja (internacionalizacija) in širjenja mreže partnerskih institucij za potrebe izmenjave študentov in pedagoškega osebja. Sodelavec se primarno vključuje v izvajanje predmetov s področja Evropske kmetijske politike ter Evropskih pravnih temeljev, po potrebi pa tudi na druga področja, usmerjena v razvoj šole.

6.2 ODDANI PROJEKTI

V obdobju od 1. 10. 2019 do 30. 9. 2020 smo na VŠ GRM pripravili naslednje projekte:

- Mreža nastanitev in doživetij na podeželju (LAS Dolenjska in Bela krajina).
- Zemlja, vir življenja - Ustvarjanje butične lokalne eno-gastronomske ponudbe (LAS Dolenjska in Bela krajina).
- Kulinarčni turizem - lokalna oskrba (5. javni razpis za projekte sodelovanj EKSRP).
- Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa CRP v letu 2020 (Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije).
- Sodelovanje pri projektnih vsebinah Mednarodnega centra za ekoremediacijo Univerze v Mariboru.
- Študentski inovativni projekti za družbeno korist za povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskimi organizacijami z naslovom Usposabljanje prostovoljcev za screening pomoč potrebnih starostnikov - UPS.
- Kooperativno kmetijstvo - CAR (EKSRP).
- Iter Vitis Slovenia Network Association - IterVitis Slovenia European Cultural Route.
- Sodelovanje v projektih Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma.

6.2.1 Mreža nastanitev in doživetij na podeželju (LAS DBK)

Prijavitelj: Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto

Partnerji: Kompas Novo mesto, d.o.o., Združenje konzorcij turizem v zidanicah, Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu

Celotna vrednost operacije (z DDV): 164.048,46 €

Programsko financiranje ESRR (80 %): 141.572,81 €

Z izvedbo operacije želimo izkoristiti endogene potenciale (kulturne naravne in lokalne) za ustvarjanje novih delovnih mest, saj želimo povezati ponudnike nastanitev in doživetij na podeželju in ustvariti presežek prihodkov nad stroški za

ustvarjanje novega delovnega mesta. S pomočjo sodobnih orodji, ki jih ponuja IKT bomo vzpostavili skupni sistem trženja nastanitvenih kapacitet in doživetij na podeželju po principu skupne recepcije razpršenega hotela. S projektom želimo v okolje implementirati podjetniški model skupnega nastopa na trgu z inovativno uporabo IKT, kar bo zagotovilo novo delovno mesto. Znotraj projekta bomo organizirali skupino ponudnikov in ustvarili pogoje za skupen, enoten in inovativen nastop na trgu.

Glavni cilj operacije je ustvariti skupino obstoječih in novih potencialnih ponudnikov nastanitvenih kapacitet in doživetij na podeželju za skupen nastop na trgu z uporabo inovativnih pristopov preko uporabe sodobnega IKT orodja - centralnega rezervacijskega sistema in principa »white label« umeščanje prodajne spletne strani v spletne strani tretje (globalne organizacije). Inovativni dizajnerski in promocijski pristopi bodo omogočili všečen nastop na globalnem spletnem trgu, z uporabo inovativnega principa »white label« pa tudi globalno vidnost ponudbe. Ti principi bodo vplivali na potencialne turiste in goste, ki se bodo v večjem številu odločali za preživljanje prostega časa na dolenskem in belokranjskem podeželju. Projekt na drugi strani spodbuja tudi intenzivnejšo in atraktivnejšo pripravo ponudbe nastanitvenih kapacitet in doživetij na podeželju, ter preko programa razvoja kakovosti za ponudnike nastanitvenih kapacitet in doživetij ponudnikom v skupini podaja znanja s področja ravnanja z gosti, turistične animacije in vodenja.

Razvoj turistične ponudbe bo znotraj projektnih aktivnosti podprla tudi aplikacija za mobilne naprave, ki bo pomenila multi-medijsko platformo za prezentacijo kulturne in naravne dediščine. Aplikacija omogoča nov marketinški pristop in povezuje turistične akterje na destinaciji (nastanitev, gostinske ponudnike, muzeje, galerije, TIC-e in druge deležnike v sektorju turistične ponudbe).

Neposredno korist od izvedbe projekta bodo imeli ponudniki nastanitvenih kapacitet in deležniki v verigi doživetij, saj bo projekt spodbudil povpraševanje po njihovih storitvah. Zaradi potreb vzdrževanja, vodenja, delovanje sistema rezervacij pa bo v lokalni turistični agenciji nastalo tudi novo zeleno delovno mesto. Projekt v celostnem smislu pomeni doprinos k razvoju turistične ponudbe na podeželju na območju LAS DBK. Pri izvedbi operacije gre za uporabo inovativnih pristopov skupnega razpršenega trženja posameznih ponudnikov nastanitvenih in doživetij po principu »white label«, ki izkorišča možnost vključevanja rezervacijskega sistema v spletne strani globalnih turističnih agencij in drugih večjih servisov turistične ponudbe. S tem principom je ponudbi zagotovljena globalna vidnost, s čimer je dosežen najširši možen potencialni, globalni trg.

6.2.2 Zemlja, vir življenja - Ustvarjanje butične lokalne enogastronomske ponudbe (LAS DBK)

Prijavitelj: Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma

Partnerji: Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Društvo za gospodarski in kulturni razvoj podeželja ter ohranjanje krajine, naravne in kulturne dediščine - Društvo Grmčani, Televizija Vaš kanal

Celotna vrednost operacije (z DDV): 139.905,79 EUR

Programsko financiranje ESRR (80 %): 95.966,98 EUR

Projekt je temelj, ki posega na področje izzivov Strategije lokalnega razvoja. Odpira novo delovno mesto na podeželskem področju, kasneje tudi več, in nove turistične vsebine doživljajskega zelenega turizma. Z aplikativnimi izobraževanji bogati raznolikost podeželja skozi ustvarjanje butičnih lokalnih enogastronomskih produktov, saj ponuja priložnosti za kakovost bivanja. Spodbuja k uporabi endogenih potencialov - naravnih, lokalnih in kulturnih. Usmerja v pripravo enogastronomske ponudbe, igrificiranje doživetij v gostinstvu in turizmu ter k dvigu ugleda kuharja, natararja, sommelierja. Partnerstvo projekta bogati raznolikost podeželja za lokalne prebivalce in goste na območje LAS DBK.

Slovenija je nosilka naziva Evropska gastronomska regija 2021, na kar se je potrebno pripraviti tudi v prostoru DBK, da postane razpoznavni prostor na področju enogastronomije, zelene in trajnostne usmerjenosti, izobraževanj o prehrani in kakovostne preskrbe s hrano. Kmetije predstavljajo steber razvoja podeželja, zemlja pa vir življenja. Način kmetijske pridelave in predelave, ki ga izvajajo na kmetijah ni in ne bo globalno konkurenčen, stroški in produktivnost niso ključni za uspešno poslovanje, veliko je neugodnih naravnih in strukturnih danosti za kmetovanje, kmetije so majhne in razdrobljene, zato ne dosegajo ekonomskega standarda. Gospodarsko uspešnost je treba iskati v tržnih učinkih in izkoristiti poslovno okolje, graditi na zdravih, trajnostnih in inovativnih temeljih, osnova česar je poslovna učinkovitost. Cilj je pridelava lokalne hrane, ustvarjanje butičnih enogastronomskih produktov in zagotavljanje prehranske varnosti skozi Program razvoja podeželja, Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma in Strategijo razvoja zidaniškega turizma.

Projekt predstavlja nadgradnjo, povezavo in aplikativnost uspešno implementiranih projektov v letu 2018, in sicer Mreže lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot, Odprte akademije za inovativni turizem in Dobrot Dolenjske. Operacija bo povezala ponudnike lokalnih pridelkov oziroma kmetije, ki pridelujejo lokalne pridelke, gostinske obrate oziroma ponudnike enogastronomskih doživetij ter vinske svetovalce k ustvarjanju butičnih doživetij v naravnem okolju. Prostoru bo ponudila nove enogastronomske produkte 5-zvezdičnih doživetij na podeželju, novih turističnih vsebin in doživljajskega zelenega turizma z igrifikacijo, s katerimi bo

širša populacija seznanjena skozi dokumentarno oddajo »Super Mojster« - Iz narave v kuhinjo in na krožnik!« in video knjigo. Projekt je usmerjen v inovativen model stimuliranja k pridelavi lokalnih pridelkov in ponudbe na področju prehranske oskrbe skozi virtualno tržnico in direktno ponudbo. Sodobna enogastronomska prizadevanja se vračajo k letnim časom, lokalnim in regionalnim živilom, ki so plod gospodarskega prizadevanja ponudnikov in sooblikujejo težnje na področju sonaravnega razvoja. Operacija gradi ustvarjalnice inovativnih kulinarčnih odprtih kuhinj 5-zvezdičnih doživetij. Prehranski izdelki so primer sodobnih prizadevanj, saj narava in ljudje ustvarjajo dobrote, ki prinašajo na mize nova spoznanja, užitke in seznanjajo z novimi okusi, ki navajajo k spoznavanju vsakdanjikov in praznikov, zato je projekt usmerjen v izobraževanje skozi odprte kuhinje s kuharskimi mojstri v sodelovanju z medijskim graditeljem TV Vaš kanal.

6.2.3 Kulinarčni turizem - lokalna oskrba

Partnerji: LAS Vipavska dolina, LAS Med Snežnikom in Nanosom, LAS Notranjska, LAS Krasa in Brkinov, LAS Bogastvo podeželja, LAS Haloze, LAS Prlekija, LAS Dolina Soče, LAS Istre, LAS V objemu sonca, LAS Ovtar Slovenskih goric, LAG Međimurski doli i bregi, LAG Posavina, LAG Zapadna Slavonija, LAS Carso-Kras Trst, LAS Torre-Natisone

Partnerstvo znotraj LAS Dolenjska in Bela krajina: Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, Televizija Vaš kanal, Razvojni center Novo mesto z Lokalno akcijsko skupino Dolenjska in Bela krajina

Finančni okvir operacije (z DDV) LAS Dolenjska in Bela krajina: 135.625,49 eur lasni prispevek je 35.988,66 eur)

Prijavili smo se na 5. javni razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za projekte sodelovanja s projektom »Kulinarčni turizem«, ki je odgovor na povezovanje kulinarčnega turizma. Ta je bil sicer v preteklih desetletjih izpostavljen kot samostojen pojav, ki nima le občutne tržne vrednosti, temveč tudi velik kulturni vpliv na razvoj panoge. Vsebina projekta izhaja iz dejanskih potreb partnerjev, sodelujočih v operaciji sodelovanja Lokalnih akcijskih skupin, in sicer je vključenih 12 slovenskih LAS, 3 hrvaški in 2 iz Italije. Aktivnosti so enakomerno razporejene med partnerskimi LAS, vsi se vključujejo v izvedbo vseh zastavljenih aktivnosti, v skladu z zaznanimi potrebami in cilji na območju LAS.

Turizem je v zadnjih desetletjih doživel hitro rast in je v svetu ena vodilnih panog ter vir preživetja za veliko držav. Povezovanje hrane in kulinarike je eden izmed najbolj spregledanih dejavnikov v sodobnem turizmu. Poudarek je na lokalni, sezonski, avtentični in varni hrani po principu »Kilometer nič menu«, kar je tudi v EU ključni cilj kmetijske pridelave. Z operacijo bomo pri prenosu tradicionalnih

znanj na mlade posvetili veliko pozornosti, saj so mladi eden ključnih nosilcev ohranjanja lokalne tradicije, ki jo poleg ohranjanja lahko tudi uspešno tržno izkoristijo. Operacija temelji na skupnih ciljih: medsektorskem razvoju novih, inovativnih, na dediščini temelječih produktov, storitev, programov v sklopu podjetništva, turizma, trajnostnega in širšega družbenega razvoja, sodelovanja ponudnikov, skupnem nastopu proizvajalcev na trgu, izmenjavi znanj in izkušenj s področja ohranjanja in revitalizacije rokodelstva in obrtništva, pridobivanju novih znanj in njihovi implementaciji v svobodo življenja na območjih lokalnih akcijskih skupin. V okviru operacije bomo upoštevali Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma (2017-2021), ki je usmerjena v razvoj butičnih 5-zvezdičnih doživetij za zahtevne goste.

Slovenija je nosilka naziva Evropska gastronomska regije 2021, na kar se je potrebno pripraviti tudi v prostoru Dolenjske in Bele krajine, da postane razpoznavni prostor na področju kulinarike, zelene in trajnostne usmerjenosti, izobraževanj o prehrani in kakovostne oskrbe s hrano. Kulinarični turizem je na območju Dolenjske in Bele krajine razpoznaven, žal pa ni ustreznega kadra, organizacije, promocije in ni dovolj poudarka na lokalni oskrbi. Način kmetijske pridelave in predelave, ki ga izvajajo na kmetijah ni in ne bo globalno konkurenčen, stroški in produktivnost niso ključni za uspešno poslovanje, veliko je neugodnih naravnih in strukturnih danosti za kmetovanje, kmetije so majhne in razdrobljene, zato ne dosegajo ekonomskega standarda. Gospodarsko uspešnost je treba iskati v tržnih učinkih in izkoristiti poslovno okolje, graditi na zdravih, trajnostnih in inovativnih temeljih, osnova česar je poslovna učinkovitost.

Cilj projekta je pridelava lokalne hrane, ustvarjanje butičnih kulinaričnih produktov in zagotavljanje prehranske varnosti skozi Program razvoja podeželja in Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma. Projekt predstavlja nadgradnjo, povezavo in aplikativnost uspešno implementiranih dosedanjih projektov. Povezal bo ponudnike lokalnih pridelkov - kmetije, ki pridelujejo lokalne pridelke in gostinsko turistične obrate oz. ponudnike kulinaričnih doživetij ter prostoru ponudil nove kulinarične produkte 5-zvezdičnih doživetij, nove turistične vsebine in doživljajski zeleni turizem, s katerimi bo širša populacija seznanjena skozi dokumentarno oddajo »Super Mojster« - Iz narave v kuhinjo in na krožnik!« in video knjigo. Projekt bo usmerjen v inovativen model stimuliranja k pridelavi lokalnih pridelkov in ponudbe na področju prehranske oskrbe, saj se sodobna kulinarična prizadevanja vračajo k letnim časom in lokalni oskrbi, kar je plod gospodarskega prizadevanja ponudnikov in sooblikuje težnje na področju sonaravnega razvoja. Prehranski izdelki so primer sodobnih prizadevanj, saj narava in ljudje ustvarjajo dobre, ki prinašajo na mize nova spoznanja, užitke in seznanjajo z novimi okusi, ki navajajo k spoznavanju vsakdanjиков in praznikov. Projekt je usmerjen v izobraževanje skozi odprte kuhinje s kuharskimi mojstri na podlagi kulinaričnih delavnic oziroma ustvarjalnic, odprtih forumov inovativnega kulinaričnega turizma,

izvedbo delavnic na okoljevarstveno tematiko, prireditvev na temo kulinaričnega turizma in lokalne oskrbe ter ureditev prostora »Kulinarično izobraževalni center«, vzporedno s tem pa bo projekt pospremljen še z mnogimi promocijskimi aktivnostmi z medijskim graditeljem TV Vaš kanal.

6.2.4 Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP-2020«

Naslov raziskovalnega projekta: Razvoj eno-gastronomskega turizma na slovenskem podeželju

Vodja raziskovalnega projekta: Lea-Marija Colarič-Jakše

Prijavitelj - raziskovalna organizacija: Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto

Partner v projektu: Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu

Raziskovalna skupina: Inštitut za upravljanje podeželja Grm Novo mesto

Težišče: Visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost

Tematski sklop: Znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo

Tema: Mednarodna primerjava dobrih praks s področja motiviranja mladih za delo v gostinstvu in turizmu ter mentoriranja mladih v podjetjih (usposabljanje z delom) s predlogi ukrepov in aktivnosti

Skupni predvideni obseg sredstev za izvedbo projekt: 20.000,00 EUR

Prijavili smo se na Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Zagotovimo.si hrano za jutri« v letu 2020. Slovensko podeželje je zaradi naravnih danosti države še vedno relativno živo in omogoča razvoj različnih proizvodov, med katere nedvomno sodi tudi razvoj turizma. Trenutno je dostopna tudi ustrezna količina tradicionalnega znanja, ki na področju eno-gastronomije omogoča avtentično izkušnjo slovenskega podeželja in ne zgolj njene urbane interpretacije. Turistične kmetije so kot osnovna oblika poslovnega modela, ki zagotavlja preplet agrikulture in eno-gastronomске dejavnosti relativno pogoste, čeprav redko vidne na kulinaričnem zemljevidu Slovenije. Projekt bo analiziral potencial turističnih kmetij, njihove potrebe po izboljšanju delovnih pogojev ter umestitev turističnih kmetij v razvojni model slovenskega podeželja, vse to z namenom razpršitve turizma ter ohranjanja razpršene poseljenosti. Slovenija predstavlja kulturni preplet na različnih področjih, vključno z eno-gastronomijo. Čeprav tradicionalno, pa predvsem v zadnjem desetletju v poskusu razvoja urbanega turizma ter iskanja lastne točke na svetovnem turističnem zemljevidu, slovenski turistični sektor išče odgovore v veliki meri na podlagi iskanja lastne avtentičnosti, katera ne bo zgolj naravna (izkoriščanje naravnih danosti v turistične namene), temveč se nezavedno vrača k motu iz začetka devetdesetih let preteklega stoletja »Turizem smo ljudje«, ki je bil ključni sestavni del kampanje »Slovenija, moja dežela« in na katerega se je skozi čas

pozabilo, saj je zahteval ne zgolj panožne, temveč družbeno strukturne spremembe v smeri odpiranja družbe ter sprejemanja tujcev v nacionalno čisto okolje. Ta prehod je deloma uspel šele po koncu vojne na Balkanu in z vstopom Slovenije v Evropsko unijo in povečanjem zanimanja s strani tujine za novo državo članico. Urbana središča so se novim razmeram deloma prilagodila, tudi pod spremembo upravljaljskega modela v slovenskih občinah, ki je lokalno partitokracijo pogosto nadomestil s projektnim vodenjem, ki je omogočilo prehod od politikantstva k izpeljanim projektom.

Posodabljanje tehnologij in tehnik je bilo izpeljano, bistveno manj pa posodabljanje poslovnih modelov, zaradi česar večina slovenskega kmetijstva temelji na samooskrbnosti z minimalnim presežkom proizvodov, namenjenih v lokalno okolje. Turistične kmetije, kot model kombinacije pridelave in ponudbe lokalnih proizvodov, lahko predstavljajo centre razvoja podeželja, vendar ob predpostavki, da se zagotovi ustrezna kakovost eno-gastronomske ponudbe, ki ne temelji zgolj na "domače", temveč tudi na "tradicionalno", "zeleno", "sezonsko" in "avtentično". Turistične kmetije so danes primarno kmetije, in kot take pogosto zanemarjajo svoj turistični del, saj se osredotočajo na pridelavo osnovnih izdelkov, bistveno manj pozornosti (z izjemami) pa namenjajo predelavi in ponudbi/postrežbi ter trženju proizvodov z dodano vrednostjo. Tako lahko med ključne ovire za razvoj podeželja skozi turistične kmetije, kot vir eno-gastronomske ponudbe, prištevamo pomanjkljivo znanje s področja turizma (poznavanje okolja in zgodovine, znanje tujih jezikov, razvojnega menedžmenta, dopolnilnih turističnih dejavnosti, strategij v turizmu, sposobnost upravljanja z gosti) ter površnost pri gostinski ponudbi.

Na podlagi danih izhodišč bomo v okviru projekta izvedli analize ekonomske vloge turističnih kmetij v Sloveniji, tako v okviru turističnega, kot tudi kmetijskega sektorja. Analizirana bo ponudba turističnih kmetij, glede na Smernice strategije rasti slovenskega turizma (2017-2021), s čimer so ugotovljene priložnosti na področju razvoja turističnih kmetij, kot faktorja turistične ponudbe v Sloveniji. Na podlagi analize ponudbe turističnih kmetij bo bila pripravljena eno-gastronomska analiza, iz katere bodo izhajala priporočila za izboljšave na področju ponudbe. Iz vseh segmentov bodo pripravljene zaključki, na podlagi katerih bodo podani predlogi za prilagoditev oziroma vzpostavitev ustreznih izobraževalnih programov na tistih področjih, ki so se izkazala kot šibka točka delovanja turističnih kmetij. Pričakujemo predvsem povečane potrebe po znanjih s področja turizma, dediščine in kulinarčne ter vinogradniške tradicije slovenskega prostora.

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma za obdobje do leta 2021 že deluje v tej smeri, saj predvideva novo organiziranost razvoja in promocijo turizma skozi oblikovanje makro destinacij in vodilnih destinacij slovenskega turizma ter določitev ključnih turističnih proizvodov in načrtovane zakonodajne spremembe, ki

bodo omogočile spodbudno okolje za nadaljnji razvoj turizma, pospešitev investicij v turistično infrastrukturo, izboljšanje politike upravljanja s kadri v turizmu, trajnostni razvoj in valorizacijo naravne in kulturne dediščine ter spodbujanje razvoja malih in srednje velikih podjetij, kamor lahko v posebni obliki prištevamo tudi turistične kmetije. Ne smemo pa zanemariti tudi usmeritve Evropske komisije, ki je maja 2020 odboru regij, Evropskemu ekonomsko socialnemu odboru in Evropskemu parlamentu pojasnila, da je pod vplivom COVID-19 in v okviru Evropskega zelenega dogovora, ki določa ekološke smernice do leta 2050, nujno zagotoviti vzdržen in ekološki razvoj prehranske verige, ki v središče postavlja ekološko prehransko verigo.

Glede na to, da se strateško obdobje temeljnega razvojnega turističnega dokumenta Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 izteka, je projektno delo, raziskava in razprava, predvsem pa nova dognanja iz področja razvoja eno-gastronomskega turizma na slovenskem podeželju, močno koristna tudi za pripravo nove strategije razvoja turizma, ki bo morala biti narejena v letu 2021. V novi strategiji bo potrebno dati velik poudarek prav razvoju eno-gastronomskega turizma na slovenskem podeželju, saj leta 2021, ko Slovenija predseduje Evropski uniji, Slovenija postaja nosilka naziva Evropska gastronomska regija. Raziskave kažejo, da gostje, ki obiščejo slovenski turistični prostor, močno povprašujejo ravno po avtentični, lokalni, sveži in zeleni eno-gastronomski ponudbi podeželja, kjer je kratka pot "od njive do mize" in "od vil do vilic". S projektom bomo predstavili nov poslovni model, s poudarkom na trajnostnih, butičnih, 5-zvezdičnih doživetjih in proizvodih, ki ga bo potrebno v Sloveniji še dodatno razvili po obdobju pandemije globalnih razsežnosti (COVID-19) in po obdobju velikega uspeha Slovenije, ki je pridobila prvi Michelinov turistični vodnik, v katerega je vključenih 52 slovenskih gostilen.

Predvsem v času post-virusne ekonomije je v kontekstu vračanja k naravi in ohranjanja ruralnega okolja izjemnega pomena, da se turistična ponudba, kot oblika ekonomije z relativno visoko dodano vrednostjo, razširi. Predvidena raziskava bo omogočila ravno ta vpogled v stanje ekonomske mentalitete turističnih kmetij ter pripravila potencialne sistematične rešitve za izboljšanje njihovega delovanja v naslednjem obdobju, ob ustrezni podpori države in posameznih deležnikov skozi izobraževanja, ki bodo v nekaj letih omogočila višji nivo in večjo kakovost delovanja turističnih kmetij, ne zgolj z vidika upoštevanja predpisov, temveč predvsem z vidika ekonomske učinkovitosti ter nacionalnega potenciala privabljanja tako domačih kot tujih turistov v okolja, v katera sorazmerno redko zaidejo. Sočasno pa bo tovrstno delovanje doprineslo k večji povezanosti lokalnih oskrbovalnih verig (logistika v kmetijstvu in turizmu), s pomočjo katerih bo mogoče vzpostaviti višjo stopnjo samozadostnosti v lokalnih in regionalnih okoljih, kar se je v začetku leta 2020 izkazalo za pomemben odgovor na nepredvidene kritične situacije v družbi.

Z družbenega vidika je projekt doprinos k dolgoročnemu dvigu kakovosti življenja v ruralnem okolju, skozi lasten obstoj pa tudi zavest med temeljnimi deležniki, da je kombinacija primarnih in sekundarnih ekonomskih dejavnosti ključnega pomena za ohranjanje tradicij določnega prostora (tako skozi ohranjanje znanj, kot tudi kulinarčnih izdelkov, ki so del kulturne tradicije in identitete slovenskega naroda). Tudi izvedba raziskave projekta prispeva k povezanosti med turističnimi kmetijami in ostalimi nastanitvenimi ter drugimi ponudniki na podeželju, tudi zidanic na Dolenjskem, kot avtentični in edinstveni kulturni dediščini. Namen projekta je tudi skozi reformo izobraževalnega sistema dvigniti ne zgolj preživitve na znanja za potrebe turističnih kmetij, temveč jim omogočiti, da prerastejo v kompetitivne nosilce nacionalne turistične dejavnosti, ki bo razpršila turizem tudi izven urbanih središč in območij naravnih znamenitosti.

6.2.5 Sodelovanje pri projektnih vsebinah Mednarodnega centra za ekoremediacijo Univerze v Mariboru

Smo pridruženi partner v treh projektih, nemenjih sodelovanju študentov in zaposlenih, kjer bodo ustvarjene spletne platforme in videoposnetki, katerih je prijavitelj Mednarodni center za ekoremediacijo Univerze v Mariboru, in sicer:

Safe2Food: Krepitev usposobljenosti zaposlenih v živilstvu na področju poklicnega zdravja in varnosti ter varnosti živil

V sklopu projekta se bo pripravilo izobraževalno gradivo za poučevanje o poklicnem zdravju in varnosti v živilskem sektorju ter o varnosti živil. Glavni rezultat projekta bo spletna platforma z izobraževalnimi moduli, učnim gradivom in animiranimi videoposnetki, ki bodo podpirali samoizobraževanje odraslih za povečanje poklicne varnosti v živilstvu. Koordinator projekta je Sindikat za prehrano OZGIDAIŠ iz Turčije, ostali partnerji pa so Kmetijska univerza v Nitri s Slovaške, Center za usposabljanje in svetovanje IFOA iz Italije ter Mednarodni center za ekoremediacije iz Univerze v Mariboru. Projekt poteka od leta 2019 do 2021.

BEE-GOOD: Izboljšanje kakovosti čebeljih pasem, raznolikosti čebeljih izdelkov in dobrih praks čebelarjev z inovativnimi orodji za usposabljanje

Glavni namen projekta je izobraževanje čebelarjev o dobrih čebelarskih in kmetijskih praksah, kar bo predvidoma doseženo z novim učnim načrtom in izobraževalnimi moduli, mobilno aplikacijo in spletno platformo ter videoposnetki. Poleg Mednarodnega centra za ekoremediacije so partnerji v projektu še Čebelarska zveza Turčije, Turško Ministrstvo za kmetijstvo, Turška in Hrvaška univerza ter inštitut iz Grčije. Projekt bo predvidoma trajal 30 mesecev.

CirCTour: Krepitev krožnega gospodarstva v turizmu

Namen projekta je usposabljanje zaposlenih v turistični dejavnosti za uvajanje konceptov krožnega gospodarstva, kar bo doseženo z učnim programom za usposabljanje in spletno platformo. Koordinator je Inštitut za turizem s Hrvaške, ostali partnerji so tudi Zbornica za trgovino in industrijo Heraklion iz Grčije, turistično-navtično podjetje Sea Teach S.L. iz Španije, podjetje za izobraževanje o informacijskih tehnologijah Danmar Computers LLC s Poljske. Projekt bo predvidoma trajal 24 mesecev.

6.2.6 Študentski inovativni projekti za družbeno korist za povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskimi organizacijami z naslovom Usposabljanje prostovoljcev za screening pomoč potrebnih starostnikov - UPS

Prijavili smo se na razpis za projekt ŠIPK - Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem - Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2020 za študijsko leto 2019/2020, in sicer z idejo o usposabljanju prostovoljcev za screening pomoči potrebnih starostnikov. V projektu sodelujemo partnerji Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Novo mesto in prijavitelj Fakulteta za industrijski inženiring.

Namen projekta je usposabljanje prostovoljcev s področja humanitarnih dejavnosti za možnost screeninga oz. detekcije eksistencialnih težav ranljivih skupin prebivalstva, na eni strani pri študentih s področja tehničnih in naravoslovnih ved razviti mehke veščine, kompetence in znanja z družboslovnih področij oz. pri študentih s področja družboslovnih ved njihove veščine, kompetence in znanja poglobiti, na drugi strani pa (dodatno) usposobiti prostovoljne delavce, ki pri delu z ranljivimi skupinami v lokalnem okolju težje zaznavajo morebitne potrebe in izzive.

Zaradi raznolikosti profilov sodelujočih oseb pri projektu bodo že same izmenjave izkušenj in pogledov na problematiko doprinosna na nova vedenja in možnosti ravnanja. V prijavljenem projektu bomo skupaj s skupino študentov pod vodstvom pedagoških mentorjev in strokovnega osebja od ciljne skupine v prvi fazi pridobili potrebne informacije ter tako poskušali zaznati in natančno opredeliti izzive, v drugi fazi bomo kreirali inovativni pristop in konkretne korake screeninga na terenu, v tretji fazi bomo s ciljno skupino, t. j. prostovoljne in druge delavce partnerske organizacije, usposobili za izvedbo screeninga. Končni produkt je inovativni pristop prostovoljnih in drugih delavcev k pomoči potrebnim v obliki dodelanega vprašalnika strukturiranega intervjuja, ki ga bodo le - ti izvajali ob svojem obisku starostnikov. Gre za praviloma ranljivo skupino ljudi, katerih težave je v družbi najtežje zaznati, saj se večinoma redko družbeno udeležujejo ali sploh

več ne, s psihološkega vidika pa so zelo zaprti in težko delijo svoje potrebe z drugimi. Fokus je bila skupina starostnikov nad 76 let, katero bi prostovoljci obiskali.

Vsebinska zasnova projekta: Študentje s svojim inovativnim in kreativnim razmišljanjem ustvarijo rezultat širšega družbenega pomena v lokalnem okolju, ki bo uporaben tudi širše, ter pridobijo strokovno znanje s področja komunikacije, organizacije dela in osnov psihologije, predvsem s področja duševnih procesov ter verbalne in neverbalne komunikacije. Seznanili se bodo z osnovnimi pravnimi podlagami s področja socialne varnosti, pridobili sposobnosti in znanja uporabe različnih orodij za pridobivanje rezultatov ter uporabe vprašanj odprtega tipa in analize pridobljenih odgovorov. Razvili bodo sposobnost uporabe strokovnih znanj v praksi (na terenu), sposobnost timskega dela pri iskanju rešitev in odgovorov na splošna družbena vprašanja in izzive ter sposobnost uporabe teoretičnih znanj v praksi. Dodana vrednost projekta je medgeneracijsko povezovanje, ki bogati in prinaša nova neformalna znanja študentom.

Predvidene aktivnosti obsegajo naslednje aktivnosti: pridobitev informacij o potrebah in izzivih partnerske organizacije, organiziranje dogodka za prostovoljce partnerske organizacije, priprava izhodišč za izdelavo vprašalnika strukturiranega intervjuja za screening, izdelava vprašalnika strukturiranega intervjuja za screening, izvedba usposabljanja za prostovoljce.

6.2.7 Projekt Kooperativno kmetijstvo (Cooperative Agri-Culture) - CAR

Prijavitelj: Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto

Partnerji: Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, Razvojni center Novo mesto

Društvo za gospodarski in kulturni razvoj podeželja ter ohranjanje krajine, naravne in kulturne dediščine - društvo Grmčani

Celotna vrednost operacije (z DDV): 118.894,75 EUR

Programsko financiranje ESRR (80 %): 86.267,91 EUR

Prijavili smo se na razpis - izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju LAS Dolenjska in Bela krajina v programskem obdobju 2014-2020, ki se sofinancirajo iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) s projektom Cooperative Agri-Culture - CAR.

Operacija ustvarja novo, kakovostno, zeleno, trajnostno in okoljsko odgovorno delovno mesto, ki bo v funkciji povezovanja lokalnih pridelovalcev hrane s končnimi potrošniki iz vrst javnih zavodov in končnih malih kupcev, predvsem pa bo povezovala dosedanje aktivnosti, mrežo partnerjev in projekte Visoke šole za

upravljanje podeželja GRM Novo mesto. Aktivnosti, ki bodo opredelile delovno mesto so:

- iskanje in identificiranje lokalnih pridelovalcev in predelovalcev hrane na območju LAS Dolenjska in Bela krajina in njihovih izdelkov,
- izbor lokalno pridelanih izdelkov in pridelkov, primernih za vstop na lokalno/regionalno in kasneje tudi širše tržišče,
- zagotavljanje podpore lokalnim pridelovalcem pri razvoju novih produktov in plasmanu le-teh na tržišče,
- pilotno povezovanje javnih zavodov in lokalnih pridelovalcev v smislu sklepanja poslov, pogodb o dobavi izdelkov, nakup/prodaja preko javnih razpisov.

V podporo operaciji bodo projektni partnerji s svojimi izkušnjami in kompetencami pri obravnavi in reševanju tovrstnih izzivov. Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto bo deležnike usposobila za ustrezno vedenje v novih pilotnih poslovnih razmerjih. V partnerstvu je tudi Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, ki bo prenesel svoje izkušnje kot javni zavod, ki nabavlja hrano preko javnih naročil na eni strani, po drugi pa nastopa kot dobavitelj lokalno pridelanih živil z izkušnjami vodenja lokalne logistike. Partner Društvo »Grmčani« nastopa kot organizacija lokalnih pridelovalcev, ki jim bo operacija opolnomočila za prodor na lokalni trg. Razvojni center Novo mesto pa bo nastopil kot koordinator izvedbe delavnic, katerih namen je navdušiti nove deležnike, da bi se pričeli ukvarjati z lokalno pridelavo hrane v smislu »start upov«, pri razvoju katerih ima ustrezne kompetence in izkušnje. Neposredni koristniki operacije so lokalni pridelovalci, ki bodo pridobili možnost vstopa na lokalno tržišče, z novimi izkušnjami in znanjem, ki jih bodo pridobili preko predvidenih edukacij. Koristniki so tudi potrošniki, ki bodo pridobili možnost nakupa in s tem koriščenja lokalno pridelanih živil, poleg njih pa tudi javni zavodi oziroma posredno potrošniki znotraj javnih zavodov (šole, vrtci), torej otroci in šolajoča mladina, ki jim bo znotraj sistema šolske prehrane dana možnost lokalno pridelane hrane. Kot inovativen izstopa pilotni poslovni model lokalne logistike od pridelovalca do potrošnika ob upoštevanju načel kratkih verig, nizkega ogljičnega odtisa pri manipulaciji s hrano, ki upošteva tako potrebe posameznega potrošnika, kot tudi potrebe večjih inštitucij - javnih zavodov in v logističnem modelu rešuje obe ciljni skupini hkrati.

6.2.8 Sodelovanje pri projektu Iter Vitis Slovenia Network

Prav tako smo tudi partner v projektu Iter Vitis Slovenia Network Association - IterVitis Slovenia European Cultural Route, pri katerem gre za sodelovanje pri postavitvi evropske kulturne rute Iter Vitis v Sloveniji ter promocijo slovenske in evropske kulture, gastronomije, dediščine in turizma s poudarkom na izobraževanjih, ki pokrivajo potrebe podeželskega prostora. V Evropi obstaja že več kot 30 kulturnih rut na različne tematike: Transromanica, Napoleonova ruta,

Jakobova pot, Vikinška ruta, Evropske Mozartove poti, Evropska ruta židovske dediščine, Ruta Sv. Martina, Evropska ruta cistercijanskih samostanov, Evropska pokopališka ruta, Evropska ruta zgodovinskih termalnih mest, Impresionistična ruta, Evropska ruta industrijske dediščine, Reformacijska ruta, Iter Vitis ...

V letu 2020 se je k Iter Vitisu priključila tudi Slovenija. Nosilni partner je Konzorcij Turizem v zidanicah, ostali partnerji pa smo poleg Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto še Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Slovenska turistična organizacija, Kompas Novo mesto, Zveza društev vinogradnikov in vinarjev Slovenije Vinis. V partnerstvo bomo v prihodnje povabili še Zvezo društev vinogradnikov Dolenjske, Ekonomsko fakulteto v Ljubljani in Turistično zvezo Slovenije.

Cilj projekta je umestiti Slovenijo na evropski vinski zemljevid. Raziskovalni del projekta bo usmerjen v zgodovino slovenskega vinarstva in pomembne osebnosti vseh treh dežel, ki so prispevale na področju vinarstva k posebnemu napredku. Raziskovalni del bo usmerjen tudi v področje identifikacije nosilnih zgodb vsake dežele in jih povezati v zanimive turistične produkte. Na podlagi te platforme bo projektno partnerstvo z deležniki iz okolja pripravilo različne vinske ture, ki bodo vključevale vse tri vinorodne dežele (Posavje, Podravje in Primorsko), promovirati našo kulturno in naravno dediščino ter slovenska vina na evropskem in svetovnem trgu. Pri tem bo posebna pozornost usmerjena v ključne promotorje produkta, kot so slovenski vinski svetovalci - sommelierji.

Ključne aktivnosti partnerstva Iter Vitis Slovenija v prihodnjem obdobju bodo usmerjene v naslednja področja:

- Priprava turističnih programov.
- Priprava spletne strani za Slovenijo.
- Organizacija mednarodnega dogodka v letu 2021, ko bo Slovenija Evropska kulinarčna destinacija.

6.2.9 Sodelovanje v projektih Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma

VŠ GRM Novo mesto je vpeta tudi v projekte Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma, s katerim pogodbeno sodelujemo pri idejnih osnutkih, pripravah vsebin in razvoju posameznih projektov, predvsem preko Inštituta za upravljanje podeželja, kar predstavlja naši šoli dodatni finančni vir. Navajamo nekaj projektov sodelovanja iz zadnjega obdobja:

- Projekt LIFE NATURAVIVA: biodiverzitetna - umetnost življenja.
- Projekt EIP: Sadjarji za opraševalce in opraševalci za sadjarje, akronim SOOS.

- Projekt EIP: Pitanje goveda za prirejo govedine vrhunske kakovosti.
- Spektroskopija v realnem času za optimizacijo pridelka glede na spremljanje hranil v zemlji.
- Učni vrt Učakovci.
- Inovativna učna okolja idr.

6.3 DOGODKI VŠ GRM NOVO MESTO

Na visoki šoli zaradi izbruha epidemije koronavirusa (SARS-CoV-2) in njenega širjenja v tem študijskem letu nismo organizirali ali sodelovali pri organizaciji dogodkov, kot so posveti, konference, okrogle mize in podobno, kakor smo načrtovali v preteklem študijskem obdobju. V nadaljevanju na kratko predstavljamo nekatere izvedene aktivnosti.

6.3.1 Mednarodno srečanje "V jati z drugačnimi"

VŠ GRM je s študenti dne 17. 10. 2019 sodelovala v projektu Varstveno delovnega centra Novo mesto na 4. mednarodnem srečanju oseb z motnjo in brez motnje v duševnem in telesnem razvoju "V jati z drugačnimi". Dogodka se je udeležilo okoli 135 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju s spremljevalci v manjših skupinah. Posamezne skupine so obiskale RIC Novo mesto, DSO Novo mesto, 11 osnovnih in srednjih šol v Novem mestu, pa tudi Visoko šolo za upravljanje podeželja GRM Novo mesto. Bistvo srečanja je bilo spoznavanje in sprejemanje oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, skupna tematika 4. mednarodnega druženja pa je bila ekologija. Tako so osebe z motnjo, skupaj z učenci, dijaki, študenti in starejšimi občani, ustvarjali na temo ekologija v osnovnih in srednjih šolah, na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto ter v Razvojno izobraževalnem centru.

6.3.2 Mednarodna konferenca: Logistika v kmetijstvu - Vloga in pomen človeških virov pri logistiki v kmetijstvu

Na Grmu Novo mesto - centru biotehnike in turizma je 6. 11. 2019 potekala 13. mednarodna konferenca Logistika v kmetijstvu, ki smo jo organizirali Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru in Občina Sevnica. Osrednja tematika letošnje tradicionalne konference je bila "Vloga in pomen človeških virov pri logistiki v kmetijstvu".

Pri Univerzitetni založbi Univerze v Mariboru je izšla v e-izdaji publikacija z naslovom XIII. International Conference on Logistics in Agriculture 2019: Conference Proceedings (dostopno na http://scholar.google.si/scholar?q=XIII.+International+Conference+on+Logistics+in+Agriculture+2019:+Conference+Proceedings,&hl=sl&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholar) kjer so predstavljeni prispevki iz konference. Letošnja konferenca je imela širše razsežnosti, saj je prišla v Slovenijo delegacija ruskih partnerjev iz regij Krasnojarsk in Hakasi, tako da so se poleg osrednje konference odvijali še spremljajoči dogodki, politična in gospodarska srečanja ter ogledi dobrih praks na terenu na področju gospodarstva, izobraževanja in znanosti. Tematika obiska je bila Potenciali medinstitucionalnega in gospodarskega sodelovanja regij Sibirije in jugovzhodne Slovenije na področju kmetijstva, živilstva in turizma. Do tega dogodka je prišlo na podlagi večletnega sodelovanja Univerze Krasnojarsk ter Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto in Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma, kakor tudi letošnjega obiska delegacije Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma z okoliškimi podjetji v Rusiji.

Osrednja delegacija, ki se je v Sloveniji nahajala med 4. in 11. 11. 2019, je prišla iz dveh sibirskih regij: Krasnojarsk in Hakasija. Namen dogodka je intenziviranje že obstoječega medinstitucionalnega sodelovanja med izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami, vzpostavitev aktivnega prenosa znanj in izkušenj na področju organizacije slovenskega združenja na območje sibirskih regij ter vzpostavitev okolja za neposredne poslovne tokove na področju blagovne izmenjave kmetijskih pridelkov ter živilskih izdelkov in turistične ponudbe. Uradni naslov dogodka je bil Potenciali medinstitucionalnega in gospodarskega sodelovanja regij Sibirija in jugovzhodna Slovenija na področju kmetijstva, živilstva in turizma. Za delegacijo iz Rusije in predstavnike drugih držav, ki so se udeležili konference, smo organizatorji obiska pripravili vsebinsko bogat program, katerega osrednji cilj je bil spoznavanje gospodarskega potenciala Slovenije na področju kmetijstva, živilstva in turizma - most izobraževanja, znanosti in gospodarstva, kot nadgradnja že več let trajajočega sodelovanja institucij z Državno agrarno univerzo Krasnojarsk ter drugimi strokovnimi in znanstvenimi institucijami iz mednarodnega prostora.

Mednarodna konferenca Logistika v kmetijstvu je potekala po sledečem programu:

9.00-10.00	REGISTRACIJA
10.00-11.00	UVODNI NAGOVORI: <ul style="list-style-type: none"> - Tone Hrovat, direktor Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma - Peter Vrisk, predsednik Zadružne zveze Slovenije - njegova ekscelenca dr. Doku Zavgajev, Veleposlanik Ruske federacije v Republiki Sloveniji - dr. Jože Podgoršek, državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo,

	<p>gozdarstvo in prehrano</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo - Igor Jukič, veleposlanik, vodja Sektorja za bilateralno gospodarsko sodelovanje II pri Ministrstvu za zunanje zadeve - Tomaž Kordiš, direktor Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine - dr. Pyzhikova Natalia Ivanovna, rektorica Državne agrarne univerze Krasnojarsk - dr. Lukinih Valerij Fjodorovič, vodja katedre za logistiko Državne agrarne univerze Krasnojarsk - Popkov Andrej Vladimirovič, direktor Zadružne zveze treh sibirskih regij in Sklada za razvoj - Morgun Vasilij Nikolajevič, namestnik ministra za kmetijstvo regije Krasnojarsk
11.15-12.00	<p>NAMEN KONFERENCE IN CILJI SODELOVANJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Most izobraževanja: <ul style="list-style-type: none"> - Vida Hlebec, ravnateljica Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma; - Helena Jurše Rogelj, ravnateljica Višje strokovne šole, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma. • Most znanosti: <ul style="list-style-type: none"> - doc. dr. Lea - Marija Colarič - Jakše, dekanja Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto; - izr. prof. dr. Andrej Lisec, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru. • Most gospodarstva <ul style="list-style-type: none"> - Matjaž Podmiljšak, vodja oddelka za združništvo pri Zadružni zvezi Slovenije; - Andraž Rumpret, direktor podjetja ISKRA PIO d.o.o.; - Matjaž Pavlin, svetovalec direktorice Turistične agencije Kompas Novo mesto d.o.o.
12.00-13.00	ODMOR
13.00-13.20	Keynote speech: ELECTRIC VEHICLES IN AGRICULTURE, TARIQ MUNEEER
13.20-13.30	HUMAN RESOURCES IN CONVENTIONAL AND ORGANIC AGRICULTURE, JENS-OTTO ANDERSEN
13.30-13.40	A STUDY ON SUPPLY CHAIN DEVELOPMENT AND LOGISTIC PRACTICES WITH AGRICULTURAL CLUSTERING APPROACH IN IZMIR AREA, HALUK R. CEZAYIRLIOGLU
13.40-13.50	THE IMPORTANCE OF BUDGETARY AGRICULTURE FINANCING, DRAGO V. CVIJANOVIĆ, VESNA S. PETROVIĆ, GORICA T. CVIJANOVIĆ, IVAN M. MILOJEVIĆ
13.50-14.00	POMEN VINSKIH SVETOVALCEV - SOMMELIERJEV NA POTI OD PRIDELAVE ŽIVIL DO PRIPRAVE IN POSTREŽBE HRANE, LEA-MARIJA COLARIČ-JAKŠE, FRANCI MEŽIČ

14.00-14.10	STAROSTNI STEREOTIPI: OVIRA NA POTI PROFESIONALNEGA RAZVOJA STAREJŠIH ZAPOSLENIH, MOJCA KOGOVŠEK, META KOGOVŠEK
14.10-14.20	DEVELOPMENT OF LOGISTIC MANAGEMENT IN AGRICULTURE, SAŠO MURTIČ, INGRID FRANKO UHERNIK
14.20-14.30	VPLIV ČLOVEŠKIH VIROV PRI »LOGISTIKI« INVAZIVNIH VRST, SABINA NEMANIČ
14.30-14.40	VKLJUČEVANJE ODRASLIH Z MOTNJO V RAZVOJU V AKTIVNOSTI NA PODEŽELJU, NINA POŽUN, LEA-MARIJA COLARIČ-JAKŠE, ANDREJ LISEC
14.40-14.50	LOGISTIKA NAČRTOVANJA IN IZVEDBE DEJAVNOSTI PRI MEDNARODNI IZMENJAVI MLADIH ERASMUS+ IZKUŠNJA - IZKUŠNJA ZA ŽIVLJENJE, ANDREJA BARTOLJ BELE
14.50-15.00	H ₂ STUDENT PROJECT, MATJAŽ KNEZ
15.00-15.10	POTENTIAL OF BENFORD'S LAW BASED VERIFICATION IN AGRICULTURAL LOGISTICS, STANISLAV LEVIČAR
15.10-15.20	LEAN & KAIZEN METHODOLOGY FOR IMPROVEMENT OF STORAGE PROCESS IN FURNITURE INDUSTRY, SLOBODAN ANTIČ, LENA ĐORĐEVIĆ
15.20-15.30	POSSIBLE USE OF AUTONOMOUS VEHICLES IN AGRICULTURE, MARTINA HASNÍKOVÁ, EWELINA STANISZEWSKA, ANDREJ LISEC
15.30-15.40	DATA DRIVEN DECISION MAKING IN AGRICULTURE SMALL AND MEDIUM COMPANIES, STANISLAV LEVIČAR
15.40-15.50	SPEKTROSKOPIJA V REALNEM ČASU, JURIJ TASIČ
15.50	ZAKLJUČEK KONFERENCE

6.3.3 Tveganje za sušo v Podonavju - Kako slediti suši z novimi pristopi

Na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto je 23. 11. 2019 potekala delavnica na temo »Kako slediti suši z novimi pristopi?«, ki jo je v sodelovanju z gostiteljem organizirala Agencija Republike Slovenije za okolje v okviru Interreg projekta DriDanube oziroma Tveganje za sušo v Podonavju. Udeležence sta uvodoma pozdravili doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše iz Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, ki je poudarila pomen strokovnih in znanstvenih delavnic in posvetov na temo podnebnih sprememb, saj nakazujejo pogostejše težave z vremenskimi ekstremi tudi v prihodnosti ter doc. dr. Andreja Sušnik iz Agencije Republike Slovenije za okolje, ki spremlja, analizira in napoveduje naravne pojave in procese v okolju in vsebine uresničuje tudi v okviru nacionalnih služb za meteorologijo in hidrologijo.

Osrednji del delavnice je bil namenjen izobraževanju poročevalcev za sušo, ki poročajo v okviru sušnega uporabniškega servisa, saj se postopno tudi v Sloveniji oblikuje mreža poročevalcev za spremljanje razvoja suše. Ta bo uporabnikom omogočal sprotno spremljanje razvoja suše z uporabo satelitskih podatkov. Podatki poročanja o suši s terena služijo za preverjanje informacij pridobljenih s sateliti.

Med udeleženci delavnice so bili že aktivni poročevalci in posamezniki, ki jih področje zanima in bi se bili pripravljene pridružiti mreži poročevalcev.

Delavnica je bila priložnost za izmenjavo izkušenj in nove predloge za izboljšavo poročanja, kjer so imeli udeleženci priložnost seznaniti se tudi z drugimi agrometeorološkimi produkti Agencije Republike Slovenije za okolje, ki so namenjeni podpori kmetijske pridelave in so prosto dostopni na spletnih straneh ARSO. Posebna pozornost je bila namenjena seznanitvi udeležencev z uporabno vrednostjo »Dnevne agrometeorološke napovedi«, ki se je pogovorno prijelo poimenovanje »traktorčki«. Znanje o uporabi napovedi in drugih agrometeoroloških produktov je izjemno pomembno v času, ko so podnebne spremembe dokazane in bodo do konca 21. stoletja drastično vplivale na kmetijstvo, če se jim ne bo prilagodilo z ustrezno tehnologijo pridelave. Zato ARSO od leta 2017 vodi mednarodni projekt DriDanube, »Tveganje za sušo v Podonavju«, ki razvija orodja za sprotno spremljanje suše, in njenih posledic.

6.3.4 Sprejem pri županu MO Novo mesto mag. Gregorju Macedoniju

Dne 30. 9. 2020 je župan Mestne občine Novo mesto, mag. Gregor Macedoni, pred začetkom novega študijskega obdobja sprejel dekanje in dekane novomeških visokošolskih zavodov na Rotovžu, kjer so prisotni izmenjavali ideje, pričakovanja in usmeritve visokošolskih zavodov. Sodelovala je tudi direktorica občinske uprave dr. Vida Čadonič Špelič. Vsem izobraževalnim institucijam, ki soustvarjamo novomeški akademski prostor, je župan zaželel prijeten in uspešen začetek novega študijskega leta 2020/2021. Sprejema se je s strani VŠ GRM Novo mesto udeležila tudi dekanja VŠ Grm Novo mesto doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše.

6.4 DELOVANJE ŠOLE V SKLADU S PREDLOGI NAKVIS - PODALJŠANJE AKREDITACIJE ZAVODA VŠ GRM NOVO MESTO

Skladno z Zakonom o visokem šolstvu smo pripravili in dne 28. 9. 2018 oddali gradiva za zunanjo evalvacijo Visoke šole na Nacionalno agencijo RS za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS). Akreditacija Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto velja do 30. 9. 2019. Vlogo za podaljšanje akreditacije je po Zakonu o visokem šolstvu potrebno vložiti najmanj leto dni pred iztekom veljavnosti akreditacije. Dvodnevni obisk strokovnih poročevalcev NAKVIS je potekal 30. 1. in 31. 1. 2019.

Dne 18. 4. 2019 je Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu izdal odločbo št. 6021-1/2018/16 o podaljšanju akreditacije Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto za obdobje petih let. Visoka šola

izpolnjuje vse standarde kakovosti in pogoje, ki jih za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda določata ZViS in Merila za akreditacijo.

V povzetku poročila je skupina strokovnjakov zapisala, da je preučila vlogo za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda, pregledala prostore in govorila z več skupinami deležnikov visokošolskega zavoda. Sprejela je sklep, da predlaga Svetu NAKVIS-a, da visokošolskemu zavodu podaljša akreditacijo, saj so za to izpolnjene določbe iz 12. do 15. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov. V poročilu je omenjena vrsta prednosti študijskega programa, opreme in prostorov: «Zaznati je bilo veliko zadovoljstvo študentov z načinom izobraževalnega dela in pridobljenim znanjem, očiteno je tudi entuziazem zaposlenih. Diplomanti zavoda se pretežno zaposlijo na lastnih kmetijah, precej je tudi zaposlenih na zavodu. Na zavodu je bil leta 2018 ustanovljen Alumni klub. Zaradi plačljivosti študija je število študentov skromno, so pa ti zadovoljni nad fleksibilnostjo študija. Vodstvo zavoda si prizadeva za uvrstitev med javno financirane programe in načrtuje nadaljnji razvoj zavoda. Na Centru Grm imajo študenti na voljo odlične študijske pogoje in opremo, opazna je nadstandardna strokovna naravnost diplomskih del. Skupina strokovnjakov predlaga tudi nekaj priložnosti za izboljšave, med drugim je potrebno zaposlene, ki se raziskovalno udeležujejo, delno razbremeniti pedagoškega in organizacijskega dela. Založenost knjižnice zavoda je skromna, dodati je potrebno vsaj obvezno literaturo iz učnih načrtov in pridobiti dostop do podatkovnih baz. Na zavodu delujejo pretežno predavatelji, najeti preko avtorskih pogodb. Dobro bi bilo sčasoma povečati delež lastnih zaposlenih. Ugotovitve skupine strokovnjakov so bile dobro sprejete in tudi obravnavane po prejemu končnega poročila, zavod je že pristopil k uresničevanju izboljšav na več področjih ... Celotno poročilo je dostopno na spletni strani <https://www.nakvis.si/analize-in-publikacije/porocila-strokovnjakov-in-odlocbe/drugi-visokosolski-zavodi/visoka-sola-za-upravljanje-podezelja/>

6.5 INTERNACIONALIZACIJA IN PROGRAM ERASMUS+

Tudi v tem obdobju smo pridobili sredstva za Mednarodno mobilnost strokovnega osebja in študentov v okviru programa, vendar bomo aktivnosti realizirali, ko bo boljša epidemiološka slika glede koronavirusa (SARS-CoV-2).

Prijavili smo se na razpis Erasmus+ Prijava na razpis za pridobitev listine ECHE, ERASMUS+, Erasmus: Key action 1: Erasmus Charter for Higher Education ECHE-03-2020 ECHE-LP-2020 (listina Erasmus za terciarno izobraževanje) Erasmus Charter for higher Education.

Udeleženci preteklih Erasmus izmenjav svoje izkušnje prenašajo na študente ali na predavatelje in strokovne sodelavce.

Kljub zaostreni zdravstveni situaciji pa potekajo pogovori za širitev mreže v povezavi s točko 5.1.9. V času do konca študijskega leta 2019/2020 so bili vzpostavljeni pogovori o podpisu pogodbe o sodelovanju z institucijami v Litvi (Klaipeda University, Siauliai University) in na Slovaškem (Alexander Dubček University in Trenčín).

Ker postaja Slovenija zanimiva destinacija tudi za študij in ker imamo zanimanja s strani dijakov iz Srbije po študijskih programih iz področja upravljanja podeželja, smo po posameznih izobraževalnih institucijah v Srbiji predstavljali študijske programe, možnosti razvoja mladih na področju znanstveno - raziskovalne dejavnosti, izmenjavah v okviru Erasmus+ in projektnih vsebinah. Potencialnim študentom v Srbiji so bile podrobneje predstavljene tudi možnosti bivanja v Dijaškem in študentskem domu ter obštudijske dejavnosti. Pisma o sodelovanju imamo podpisana in vzpostavljena sodelovanja z naslednjimi šolami:

- Univerzitet Singidunum, Fakultet za turistički i hotelijski menadžment v Beogradu.
- Tehnološka škola v Paraćinu.
- Trgovinska - ugostiteljska škola v Leskovcu.
- Poljoprivredno veterinarska škola sa domom učenika »Svilajnac«.
- Ekonomsko - trgovinska škola v Smederevem.
- Ugostiteljsko - turistička škola v Beogradu.
- Fakultet za Hotelijerstvo i Turizam Vrnjačka Banja, Univerzitet Kragujevac.

6.6 SAMOEVALVACIJA

V študijskem obdobju 2018/2019 je bila samoevalvacija VŠ GRM izvedena v nizu dveh štiri-urnih delavnic, in sicer 20.10. 2020 in 27.10. 2020, kjer je tim za samoevalvacijo ob načelu konsenza ocenil stopnjo doseganja meril, animiral razpravo za oblikovanje predlogov za izboljšanje in le-te povzel v dokumentu Program ukrepov po samoevalvaciji. Udeleženci samoevalvacije so bili člani vodstva Šole, člani Komisije za kakovost, študenti in predstavniki zainteresirane javnosti.

Samoevalvacijo na VŠ GRM vestno izvajajo doc. dr. Marija Turnšek Mikačič, članica Komisije za kakovost in evalvacije. Člani tima za samoevalvacijo:

- doc. dr. Marija Turnšek Mikačič, članica Komisije za kakovost in evalvacije - KKE in vodja samoevalvacije,
- g. Klemen Metelko, predstavnik študentov v Komisije za kakovost in evalvacije,
- doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, dekanja,

- dr. Mateja Colarič Bajc, viš. pred., prodekanja za znanstveno-raziskovalno delo,
- ga. Barbara Turk, koordinatorka anket,
- ga. Ana Kleut, strokovna sodelavka,
- prof. dr. Uroš Pinterič, gostujoči sodelavec, v tujini zaposleni raziskovalec,
- izr. prof. dr. Marjan Ravbar, član Senata,
- doc. dr. Tit Turnšek, predstavnik visokošolskih učiteljev,
- ga. Irena Hrovat Mujčinović, knjižnica,
- ga. Urša Kutnar, predsednica Študentskega sveta, članica KŠŠZ,
- ga. Valeria Natja Umek, predstavnica študentov v UO,
- g. Matej Vogrinc, predstavnik študentov v Senatu,
- g. Tomaž Kordiš, Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele Krajine,
- ga. Jožica Povše, LAS DBK, Razvojni center Novo mesto,
- izr. prof. dr. Andrej Lisec, zunanji projektni sodelavec,
- g. Marko Glušič, Medpodjetniški izobraževalni center,
- ga. Jožica Turner, članica Alumni kluba, KZ Sevnica,
- ga. Mira Kambič Štukelj, KZ Krka Novo mesto,
- g. Matej Rifelj, Vesela doživetja, turistično-razvojna agencija in organizacija dogodkov.

Pri strateški usmeritvi številka 3 (Odličnost poslovanja) smo v okviru Strateškega načrta VŠ GRM opredelili tudi spremljanje indeksa kakovosti poslovanja, kot tudi njegove ciljne vrednosti. V obdobju 2018/2019 znaša 3,70, kar je za 12 % več kot v letu prej, ko je indeks znašal 3,29. Indeks kakovosti poslovanja po merilih NAKVIS za študijsko leto 2018/2019 znaša za kategorijo »Delovanje visokošolskega zavoda« 3,85 in za kategorijo »Kadri« 2,81. To bo osnova za primerjavo kategorij za naslednje študijsko leto.

Del poročila o samoevalvaciji je Program ukrepov za izboljšanje, kjer so navedeni ukrepi po samoevalvaciji, odgovorne osebe in roki za izvedbo ukrepov. S samoevalvacijskimi izsledki so seznanjeni študenti, visokošolski učitelji in sodelavci, strokovno osebje, soustvarjalci šole ter drugi deležniki. Vsi so imeli možnost, da predlagajo ukrepe za izboljšave ter spremljajo njihovo uresničevanje. V sklop samoevalvacije sodi tudi Poročilo o analizi anket 2018/2019, ki je priloga tega poročila.

6.7 VLOGA ZA MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM UPRAVLJANJE PODEŽELJA

V študijskem letu 2019/2020 smo nadaljevali aktivnosti za pripravo magistrskega študijskega programa Upravljanje podeželja, na podlagi 9. 5. 2018 oddane dokumentacijo na NAKVIS. Z novim programom želimo še boljše odgovoriti na izzive sodobnega časa na podeželju, saj se zavedamo, da je prihodnost Slovenije in ljudi, ki živimo v tem prostoru, ravno v ohranjanju podeželskega prostora, kulturne krajine, pridelavi kakovostnih pridelkov in proizvodov ter usmerjenosti v trajnostni in družbeno odgovorni razvoj. Na nas je, da spodbujamo mlade za izobraževanja na teh strokovnih področjih in da jim omogočimo zaposlitve, kjer bodo udeleženi svoje ideje in pridobljena strokovna, teoretična in praktična znanja. Mnogim mladim generacijam ni vseeno, v kakšnem okolju podeželskega prostora živimo danes in kako bomo živeli jutri. V skladu s priporočili NAKVIS-a program nadgrajujemo na področju internacionalizacije, obogatitve knjižničnega vira z ustrežno literaturo, iščemo pa tudi rešitve in finančne vire za zaposlitve znanstveno raziskovalnih sodelavcev in mladih raziskovalcev. V Letu 2020 smo vzpostavili sodelovanje z RENET Network Coordinator (Researchers excellence network), Šiauliai University, Vilniaus, Šiauliai, Lithuania - sodelovanje na področju akademskih znanosti, predvsem na področju turizma, menedžmenta, kmetijstva, podeželja in regionalnega razvoja, tudi pri izdaji Revije za upravljanje podeželja - JLG.

Predvideni predmetnik programa Upravljanje podeželja (MAG)

Tabela 1: Predmetnik za predvideni podiplomski študijski program Upravljanje podeželja s številom kontaktnih ur in urami samostojnega dela.

št. /šifra	PREDMETI	URE							ECTS; število KT						NOSILEC	
		kontaktna ure (KU)			samostojno delo študenta (SD)	Ure skupaj	KU skupaj	Delež KU	kontaktna ure (KU)			samostojno delo študenta (SD)	KT skupaj	KT za KU skupaj		Delež KT za KU
		P	S	V					P	S	V					
	1. LETNIK															
	I. OBVEZNI PREDMETI															
1	Kvantitativne metode	30	15	30	105	180	75	0,42	1	0,5	1	3,5	6	2,5	0,42	prof. ddr. Janez Usenik
2	Metode znanstveno raziskovalnega dela	30	15	30	105	180	75	0,42	1	0,5	1	3,5	6	2,5	0,42	doc. dr. Franc Brcar
3	Izbrana poglavja iz področja trajnostne rabe naravnih virov	50	15	45	130	240	110	0,46	1,67	0,5	1,5	4,33	8	3,67	0,46	doc. dr. Nataša Ravbar, pridr. prof.
4	Izbrana poglavja iz načrtovanja in upravljanja	30	10	25	85	150	65	0,43	1	0,33	0,83	2,83	5	2,17	0,43	izr. prof. dr. Marjan Ravbar

VŠ GRM Novo mesto, Letno poročilo za študijsko leto 2019/2020

5	Ruralna sociologija	30	10	25	85	150	65	0,43	1	0,17	0,83	3	5	2,17	0,43	prof. dr. Ana Barbič
6	Prilagajanje na podnebne spremembe	50	10	45	135	240	105	0,44	1,67	0,33	1,5	4,5	8	3,5	0,44	doc. dr. Andreja Sušnik
7	Mednarodno trženje podeželja	45	10	35	120	210	90	0,43	1,5	0,33	1,17	4	7	3	0,43	prof. dr. Robert Vodopivec
8	Sodobna komunikacijska kultura	45	10	35	120	210	90	0,43	1,5	0,33	1,17	4	7	3	0,43	doc. dr. Marija Turnšek Mikačič
9	Ekosistemske storitve	50	10	45	135	240	105	0,44	1,67	0,33	1,5	4,5	8	3,5	0,44	doc. dr. Danilo Bevk
	Skupaj I															
	Letnik skupaj	360	105	315	1020	1800	780	0,43	12	3,5	10,5	34	60	26	0,43	
	2. LETNIK															
	I. OBVEZNI PREDMETI															
	Trendi pridelave hrane	50	10	45	135	240	105	0,44	1,67	0,33	1,5	4,5	8	3,5	0,44	doc. dr. Jože Podgoršek
	Sonaravno zdravljenje bioloških sistemov	30	5	25	90	150	60	0,4	1	0,17	0,83	3	5	2	0,4	prof. dr. Tamara Lah Turnšek
	Populacijska dinamika	30	-	30	90	150	60	0,4	1	-	1	3	5	2	0,4	doc. dr. Tit Turnšek
	II. TEMATSKI SKLOPI															
	TEMATSKI SKLOP 1: KOMUNIKACIJSKA KULTURA	90	30	60	180	360	180	0,5	3	1	2	6	12	6	0,5	
	Komunikacijski modeli odličnosti	30	10	20	60	120	60	0,5	1	0,33	0,67	2	4	2	0,5	doc. dr. Marija Turnšek Mikačič
	Karierno načrtovanje	30	10	20	60	120	60	0,5	1	0,33	0,67	2	4	2	0,5	doc. dr. Marija Turnšek Mikačič
	Sistemsko razmišljanje	30	10	20	60	120	60	0,5	1	0,33	0,67	2	4	2	0,5	doc. dr. Tit Turnšek
	TEMATSKI SKLOP 2: INOVATIVNI DOŽIVLJAJSKI TURIZEM NA PODEŽELJU	90	30	60	180	360	180	0,5	3	1	2	6	12	6	0,5	
	Doživljajski turizem	30	10	20	60	120	60	0,5	1	0,33	0,67	2	4	2	0,5	doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše
	Trženje podeželskega prostora in inovativnih turističnih proizvodov z uporabo IKT	30	10	20	60	120	60	0,5	1	0,33	0,67	2	4	2	0,5	doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše; izr. prof. dr. Blaž Rodič
	Dediščina, avtentičnost in zgodbe podeželja	30	10	20	60	120	60	0,5	1	0,33	0,67	2	4	2	0,5	doc. dr. Lea Kužnik
	TEMATSKI SKLOP 3: SODOBNO ZADRUŽNIŠTVO	90	10	80	180	360	180	0,5	3	0,33	2,67	6	12	6	0,5	
	Modeli poslovnega organiziranja in socialno podjetništvo na podeželju	30	5	25	60	120	60	0,5	1	0,17	0,83	2	4	2	0,5	prof. dr. Robert Vodopivec
	Zadružništvo v Sloveniji, Evropi in svetu	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5	izr. prof. dr. Franci Avsec
	Pravni predpisi poslovnih modelov	30	5	25	60	120	60	0,5	1	0,17	0,83	2	4	2	0,5	izr. prof. dr. Franci Avsec
	TEMATSKI SKLOP 4: VINOGRADNIŠ	90	-	90	180	360	180	0,5	3	-	3	6	12	6	0,5	

TVO IN VINARSTVO																
Vinogradništvo	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5		doc. dr. Mojmir Wondra
Vinarstvo	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5		doc. dr. Julij Nemanič
Vinski marketing	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5		doc. dr. Julij Nemanič
TEMATSKI SKLOP 5: SOCIALNO VARSTVENE STORITVE PODEŽELJA	90	-	90	180	360	180	0,5	3	-	3	6	12	6	0,5		
Menedžment in organizacija bivanja starejših ljudi	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5		prof. dr. Milan Ambrož
Alternativne oblike bivanja za starejše ljudi	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5		doc. dr. Boštjan Kerbler
Oskrba starejših v različnih oblikah bivanja	30	-	30	60	120	60	0,5	1	-	1	2	4	2	0,5		doc. dr. Boštjan Kerbler
I. OBVEZNI PREDMETI	110	15	100	315	540	225	0,42	3,67	0,5	3,33	10,5	18	7,5	0,42		
II. IZBIRNI PREDMETI	180		180	360	720	360	0,5	6		6	12	24	12	0,5		
Magistrsko delo	-	-	-	540	540	-	-	-	-	-	18	18	0	0		
Letnik skupaj	290	15	280	1215	1800	585	0,32	9,67	0,5	9,33	40,5	60	19,5	0,33		
CELOTEN ŠTUDIJSKI PROGRAM																
I.	360	105	315	1020	1800	780	0,43	12	3,5	10,5	34	60	26	0,43		
II.	290	15	280	1215	1800	585	0,32	9,67	0,5	9,33	40,5	60	19,5	0,33		
Skupaj I., II	650	120	595	2235	3600	1365	0,38	22	3,5	20	74,5	120	45,5	0,38		

Opombe:

P. - predavanja, S.V. - seminarske vaje, T.V. - terenske vaje, L.V. - laboratorijske vaje

6.8 REVIJA ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA

Decembra 2019 je izšla 4. številka Revije za upravljanje podeželja / Journal of Landscape Governance pod vodstvom glavne urednice dr. Mateje Colarič Bajc, viš. pred., v kateri so objavili posamezne prispevke predavatelji, študentje in soustvarjalci šole. Tokrat smo objavili pet člankov s trajnostnimi tematikami, kot so možnosti za zmanjšanje žvepla v vinih oziroma alternative žveplu, dejavniki nakupne namere za ekološko hrano, razvoj butičnega turizma, slovensko ljudsko izročilo in možne metode organizacije logistike v kmetijstvu.

- **Doc. dr. Julij NEMANIČ:** Kako zmanjšati žveplo v vinu ali kakšne so alternativne rešitve? / How to reduce sulphur in wine or what are the alternative solutions? Francija je na nivoju vinogradništva in vinarstva ena izmed najpomembnejših držav Starega sveta ob Italiji in Španiji na planetu poimenovanem Vino. In Evropejci popijemo največ žlahtne kapljice v svetovnem merilu. Toda kakšne kakovosti? Vsekakor so trendi naklonjeni zmanjšanju vsebnosti nepogrešljivega enološkega aditiva. Žal so izsledki pomembnih raziskav na področju možnosti

zmanjšane rabe žvepla zaradi ovir pri razumevanju francoskega jezika dostopni le ozkemu krogu poznavalcev.

- **Dr. Mojca KOGOVSĚEK & dr. Metka KOGOVSĚEK:** Dejavniki nakupne namere za ekološko hrano: empirična preverba / Factors determining intention to purchase organic food: an empirical study
Zanimiva je empirična raziskava glede nakupnih navad oz. odnosa do ekološko pridelane hrane po spolu, starosti in stopnji izobrazbe. Na osnovi vrnjenih anketnih vprašalnikov sta avtorici opravili najprej opisno statistiko, s Cromachovo alfo sta preverili konvergentno veljavnost rezultatov, z linearno regresijsko analizo sta identificirali statistično značilne spremenljivke in z dvofaktorsko analizo variance še hkratne razlike v izbranih spremenljivkah ob upoštevanju spola, starosti in stopnje izobrazbe. Raziskavo sta podkrepili s sorodno znanstveno in strokovno literaturo.
- **Katja KERŽIĚ & doc. dr. Lea-Marija COLARIĚ-JAKŠE:** Pomen povezovanja, inovativnosti in vloga lokalnih deležnikov pri razvoju butičnega turizma / Importance of cooperation, innovativeness and the role of local stakeholders in the development of boutique tourism
Kako se izogniti zasičenosti na obleganih turističnih destinacijah kot so Ljubljana, Bled in obala ter razviti manj oblegane koticke naše Slovenije? Z ureditvijo ponudbe, s promocijo ostalih znamenitosti ter naravnih lepote želimo razviti tudi ostala manj razvita in obljudena območja. Prispevek odpira priporočila, pridobljena v projektu Inovativni pristopi pri razvoju turističnih proizvodov kot del programa Po kreativni poti do znanja ob upoštevanju usmeritev strateško razvojnega dokumenta Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma (2017 - 2021).
- **Doc. dr. Alenka DIVJAK:** Pasjeglavci v slovenskem ljudskem izročilu: ljudožerstvo in verski fanatizem / Dogheads in the slovene narrative tradition: cannibalism and religious fanaticism
Prispevek predstavi bogato slovensko ljudsko pripovedno izročilo o razvpih pasjeglavcih. V prvem delu članka s pomenljivim naslovom Pasjeglavci v slovenskem ljudskem izročilu: ljudožerstvo in verski fanatizem predstavlja zlasti antične in srednjeveške zapise o prvovrstnih zlobnežih. Pripovedi o strah vzbujajočih bitjih, Kinokefalih ali pasjeglavcih, ki so jim pripisovali ljudožerstvo, pa so prisotne tudi v vseh delih današnjega ozemlja Slovenije. Posebno sta izpostavljena dva zapisa o krvoželjnih pesjanih - Mōderndorferjev in Pajkov, kjer so v vlogi pasjeglavcev razbojniki, pogani, zasledovalci Miklove Zale, nepridipravi.
- **Doc. dr. Sašo MURTIĚ & Ingrid FRANKO UHERNIK:** Možne metode organizacije logistike v kmetijstvu / Possible methods of organizing logistics in agriculture.

Digitalizacija v kmetijstvu je neobhodna. Inteligentna oprema traktorjev kot je npr. isobus in ostale kmetijske mehanizacije omogoča prihranke, zmanjšuje izpuste plinov in drugih onesnaževal, zmanjša porabo fitofarmaceutskih sredstev idr. Uvedba pametnih tehnologij z namenom posodobljanja kmetijstva poteka torej sočasno s trajnostnim razvojem. Članke odpira tematiko ali lahko prenesemo organizacijo dela in tehnološke izboljšave logističnih postopkov v industriji na področje kmetijstva. Ugotovitve kažejo, da je ta prenos izkušenj iz industrije v kmetijstvo silno težak, kljub modernizaciji, digitalizaciji in neprestanim inovacijam v kmetijstvu.

Avtorjem člankov v reviji zagotavljamo redne vpise v bibliografske baze podatkov (Cobiss). Nadaljnji cilj revije je vpis v mednarodne baze podatkov. V uredniški odbor revije JLG smo v skladu s sklepom zadnje seje Komisije za založniško dejavnost povabili tudi mednarodno uveljavljene znanstvenike izven Slovenije, saj želimo postopoma pokriti vsa znanstvena področja. Revija se osredotoča na objavlanje izvirnih znanstvenih člankov in preglednih znanstvenih člankov. Za študentska dela, ki niso uvrščena kot znanstvena, ampak kot ustrezna strokovna dela (za ustreznost poskrbi in je odgovoren mentor), smo sklenili, da se objavijo enkrat letno kot Supplement oz. Posebna priloga (tematska številka) na spletni strani revije JLG. Do sedaj prejeti članki študentov napisani v okviru rednega predmeta visokošolskega študija v takšni obliki niso bili primerni za objavo v reviji JLG. Prejeti članki, napisani v okviru diplomske naloge so bili, v takšni obliki kot so bili poslani, neprimerni za objavo v reviji JLG in jih bo potrebno dopolniti ob sodelovanju študenta z mentorjem, da bodo ustrezno umeščeni - kot znanstvena objava ali kot strokovna objava v Posebni prilogi (tematska številka) na spletni strani revije JLG.

V poletnih mesecih 2020 je bil razširjen uredniški odbor revije s predstavniki tujih akademskih institucij, s čimer revija razvija potencial za vključitev v mednarodne bibliografske baze.

6.9 RASTOČA KNJIGA

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto se je pridružila projektu Rastoča knjiga: Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike. V Sloveniji imamo inovativni program »Rastoča knjiga«, ki predstavlja vizijo Slovenije in ima globoke korenine ter sporočilno vrednost za prihodnost, nastal na začetku novega tisočletja. Poudarja vrednote, kreposti, lastnosti in značilnosti, ki jih vsebuje teorija in praksa odličnosti in mojstrstva, povzete v »Rastoči knjigi.« Osnovna vrednota odličnosti in mojstrstva je večplastno znanje. Razmišljati in delati je treba na podlagi univerzalnih in poglobljenih znanj, katerih osnova in usmeritev je v iskanju in spodbujanju skupno dobrega, empatije, altruizma, strpnosti,

odgovornosti, humanizma. Le v povečevanju in poglobljanju znanja, ki temelji na ideji, filozofiji in etiki dobrega ter v njegovi aplikaciji v praksi, je prava pot, pričeta z »Rastočo knjigo«, ki kaže rezultate v spreminjanju miselnih vzorcev in načinov razmišljanja ter delovanja skozi »Abecedo odličnosti, mojstrstva in etike.«

Odličnosti, mojstrstva in etike se ne gradi samo na spoštovanju in uveljavljanju elementov, kot so odgovornost, inovativnost, vztrajnost ali gorečnost, upoštevati je potrebno tudi načelo celovitosti. Tako bomo z upoštevanjem vseh črk abecede prikazali veliko najpomembnejših gradnikov, ki krasijo celovito osebnost. Gradnike bomo obogatili z miselnimi vzorci, ki jih je uvedla prof. Marija Gabrijelčič in pridobili novih 25 miselnih vzorcev, ki prikazali dolgoročno usmerjenost ustanove Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto k rasti. V okviru vsake črke oziroma najpomembnejše vrednote, za katero se bomo odločili, pa bomo prikazali tudi poučno zgodbo, ki jo bodo napisali študentje in visokošolski učitelji ter sodelavci. Tako lahko pridemo do pomembnega strateškega dokumenta, ki bo nakazoval kolektivno zavest ustanove in zeleno rast študentov do odgovornih državljanov Slovenije. Znanje, ki ga v teoriji in praksi odličnosti, mojstrstva in etike pojmuje kot ključno dobro in vrednoto, moramo nenehno razširjati in poglobljati. Prav tako bomo tudi postavili kip, ki bo simbolično opredeljeval pomen branja, razmišljanja, znanja, kulture, rasti. Dolgoročni cilj projekta je vzgajanje in izobraževanje študentov v aktivne in odgovorne občane, državljane ter razmišljujoče svetovljane. Želimo, da bi v našem vzgojnem izobraževalnem procesu »ustvarili« kulturne, široko razgledane posameznike, ki bodo pokončne osebnosti, sposobne spopasti se z izzivi sedanjega in prihodnjega časa, ki bodo znali ustvarjalno sodelovati, umno razreševati spore, ki bodo razumeli, kako pomembne so vrednote krepitve dobrih medsebojnih odnosov, solidarnosti, strpnosti, poštenosti ali medsebojnega spoštovanja. Osrednji gibal projekta sta: Naj ne mine dan, da ne bi naredil česa dobrega zase, za družino, za ožjo in širšo skupnost ter Nenehno povečuj in poglobljal svoje znanje in k temu vabi tudi svoje sodelavce.

Idejni avtor vsebin in nosilec projekta Rastoča knjiga je dr. Janez Gabrijelčič, vodja projekta Rastoča knjiga na Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto pa dekanja doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše.

Predvidena »Rastoča knjiga« bi imela naslednje glavne namene in cilje:

- Šola naj bi si s svojo »Rastočo knjigo« povečala svojo samozavest, istovetnost in razpoznavnost. Istočasno pa tudi motivirala vse zaposlene, soustvarjalce šole in študente, da postanejo odgovorni nosilci bogate kulturne dediščine tudi vnaprej.
- V posebni vitrini ali vitrinah, ki bodo postavljene na vidnem mestu, bi imeli izbrane ključne knjige, ki predstavljajo dragotine dosedanjega razvoja.

Vitrine bi bile še posebej osvetljene, saj simbolizirajo energijo in moč, ki jo imajo knjige; vsako leto pa bi jih oplemenitili z novimi dosežki.

- »*Rastoča knjiga*« naj bi bila mesto navdiha in ustvarjalnosti. Zlasti mladi naj bi se ob bogati dediščini in predvidenih ciljnih navduševali in iskali moč in energijo za svojo nadaljnjo strokovno ter življenjsko pot.
- »*Rastoča knjiga*« naj bi bila odgovorno dejanje vodstva šole, ki mu ni vseeno, kaj se bo s Slovenijo, z Novim mestom in novomeškim akademskim prostorom dogajalo v prihodnje.
- Je svojevrstna vizija in akcija, ki naj bi tudi našim zanamcem kazala pot. Je razpoznavno znamenje, posebna blagovna znamka, ki odpira nove vidike za uspešno prihodnost.
- »*Rastoča knjiga*« je dobronamerna iniciativa, ki naj na poseben način poveže zaposlene, soustvarjalce šole, študente in občane Mestne občine Novo mesto, ne glede na razlike med njimi. Prebudi naj radost ob nastajanju nečesa novega, dobrega, potrebnega, koristnega.
- Je pot, ki vodi k odličnosti in mojstrstvu, k vzpodbujajočim odnosom in sožitju različnosti.

6.10 PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

6.10.1 Promocijske aktivnosti v medijih

Visoka šola je oglaševala v naslednjih medijih:

- Novi medij (skupaj z UNM),
- Študent,
- Fax vpisnik,
- Dolenjski list,
- Radio Aktual,
- Radio Ognjišče,
- Radio Veseljak,
- Radio Sraka,
- TV Vaš kanal,
- Posavski obzornik,
- spletni portal lokalno.si,
- e-promocija preko programa MailChimp,
- promocijski spot šole preko NAKVIS-a,
- promocijska udeležba na različnih dogodkih.

Dekanja doc. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše je bila 10. 2. 2020 na TV Vaš kanal Novo mesto gostja v oddaji Grm Novo mesto - odgovori za jutri, kjer je predstavila delovanje visoke šole in visokošolski študijski program Upravljanje podeželja. Povezava: <https://www.youtube.com/watch?v=WT2hFUGPz34>. Dekanja doc. dr.

Lea-Marija Colarič-Jakše je bila na 47. Tednu cvička proglašena za Ambasadorico cvička. Zaradi njenih dosežkov in razpoznavnosti na področju cvička, cvičkovega turizma, zidaniškega turizma, organizacije dogodkov, vzpostavitve inovativnih proizvodov, prispevkov v sommelierstvu ter razvojnih vsebinah iz tematskih področij, je bila z glasovanjem na TV Vaš kanal Novo mesto izbrana za osebnost meseca maja 2019. (<http://www.vaskanal.com/osebnost-meseca.html>). 13. 2. 2020 je bila v Muzeju Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka v Mirni Peči proglašena še za Osebnost leta TV Vaš kanal (<https://www.vaskanal.com/novice/1186-osebnost-leta-je-lea-marija-colaric-jakse>), saj so njene ustvarjalne vsebine, integralni proizvodi in zgodbe postale prepoznavne ter pustile sledi v širšem družbenem prostoru. S temi vsebinami je prispevala tudi k promociji šole.

6.10.2 Področje strokovne prakse

V preteklem študijskem obdobju smo intenzivirali vzpostavljeno sodelovanje s podjetjem Flexyteam d.o.o., ki je prvo specializirano mobilno in spletno kadrovsko orodje v Sloveniji, s katerim se povezujejo deloiskalci in delodajalci v gostinsko-turistični dejavnosti. Na trgu nastopajo z aplikacijo Flexyteam, ki je prva slovenska specializirana mobilna aplikacija, ki deloiskalce in delodajalce v turistično-gostinski panogi na temelju personaliziranih oglasov povezuje na hiter, enostaven in pregleden način. V ponudbo / izbor podjetij v aplikaciji se aktivno vključuje VŠ GRM Novo mesto, študenti pridobijo nabor podjetij, kjer lahko opravljajo strokovno prakso ali si najdejo zaposlitev.

Prav tako imamo vzpostavljeno sodelovanje z Medpodjetniškim izobraževalnim centrom na lokaciji Seveno 13, Novo mesto, ki nudi poligon z bogatimi vsebinami praktičnega usposabljanja iz posameznih tematskih področij, ki so v študijskem programu in kurikulumu VŠ GRM Novo mesto. Sicer pa študentje opravljajo praktična usposabljanja tudi v podjetjih, organizacijah in inštitucijah po Sloveniji in tujini.

6.11 OBŠTUDIJSKE DEJAVNOSTI

Visoka šola spodbuja študente k pripravi plana in izvedbi obštudijskih dejavnosti, ki jih tudi finančno podpira. Nekatere obštudijske dejavnosti se izvajajo tradicionalno in v sodelovanju s Konzorcijem UNM (študentske igre, bowling), tudi z namenom promocije visoke šole in aktivnosti študentov. Tudi letos so se študenti VŠ GRM, Fakultete za organizacijske študije v Novem mestu in Fakultete za industrijski inženiring družili na tradicionalnem decembrskem bowlingu dne 2. 10. 2019. Na spletni strani šole objavljamo vabila na različne dogodke iz področja študijskih vsebin in jim priporočamo, da se jih udeležijo, informacije jim posredujemo tudi

na njihove elektronske naslove. Žal pa so bile obštudijske dejavnosti zaradi širjenja koronavirusa SARS-CoV-2 v letošnjem študijskem letu zelo omejene.

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto sodeluje na krvodajalski akciji »Častim pol litra«, ki jo vsakoletno organizira območno združenje Rdečega križa Novo mesto skupaj z Društvom novomeških študentov.

6.11.1 Sodelovanje z okoljem

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto je močno vpeta v lokalni, regionalni in širši slovenski prostor, saj prihajajo študenti iz različnih okoli, pa tudi projekti so povezani z različnimi podjetji, organizacijami in kmetijami po celotni državi. Naj navedemo nekaj najpomembnejših soustvarjalcev naše šole:

- Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma,
- Mestna občina Novo mesto,
- Razvojni center Novo mesto, Lokalna akcijska skupina Dolenjske in Bele krajine,
- Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine,
- Kmetijski inštitut Slovenije, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
- Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije,
- Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto, Celje idr.,
- Združenje turističnih kmetij Slovenije, Čebelarska zveza Slovenije, Zveza društev vinogradnikov Dolenjske,
- Slovenska turistična organizacija,
- Zadružna zveza Slovenije, posamezne kmetijske zadruge (Krka, Trebnje, Sevnica, Ivančna Gorica, Krško, Metlika ...),
- Mestna občina Novo mesto in vse slovenske občine,
- Krka d.d., Karlovček d.o.o., Optifarm, Iskra PIO d.o.o., Tabakum Export-Import d.o.o.,
- Novomeški akademski prostor: Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Fakulteta za industrijski inženiring, Fakulteta za informacijske študije, Univerza v Novem mestu,
- Univerza v Mariboru (Fakulteta za kmetijstvo Maribor idr.),
- Univerza v Ljubljani (Biotehniška fakulteta Ljubljana idr.),
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave,
- Zavod za raziskave, izobraževanje in trajnostni razvoj,
- Mestna občina Ljubljana,
- Agro mehanika Kranj, Semenarna Ljubljana,
- Turistična agencija Kompas, Vesela doživetja,
- Varstveno delovni center Novo mesto (V jati z drugačnimi, ŠIPK),
- Kmetije: Kmetija Metelko, Kmetija Turk, Kmetija Mahne, idr.,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

7 ZAPOSLENI NA VŠ GRM NOVO MESTO

Zaposleni VŠ GRM Novo mesto se sestajajo na tedenskih animacijah in kolegijih, kjer se opravi pregled preteklega dela in načrtuje delo za naprej. Vključeni so tudi v različne izobraževalne programe, ki so predstavljeni v točki 5 tega poročila. Tako je poskrbljeno tudi za osebnostno rast in karierni razvoj vsakega posameznika, v skladu z izbiro in željami.

Stanje zaposlitev na dan 30. 9. 2020:

Priimek in ime	Delovno mesto	Delež	OD	DO
Brzin Renata	Poslovni sekretar	20 %	10.6.2013	nedoločen
Colarič Bajc Mateja	Visokošolski učitelj - predavatelj	10 %	1.5.2018	nedoločen
Colarič-Jakše Lea-Marija	Dekanja	50 %	18.1.2019	čas trajanja funkcije
Garmut Marjan	Vodja VI	50 %	1.2.2019	nedoločen
Grahelj Zvezdana	Računovodja	20 %	10.6.2013	nedoločen
Hrovat Mujčinović Irena	Knjižničarka	100 %	1.2.2016	nedoločen
Janša Simon	Samostojni strokovni sodelavec-referat	100 %	30.1.2020	nedoločen
Julijana Andrejčič	Računovodja VI	20 %	1.10.2013	nedoločen
Bartelj Milena	Vodja III	50 %	4.3.2019	30. 9. 2020
Kleut Ana	Samostojni strokovni sodelavec VI	50 %	1.1.2020	31. 12. 2020
Uroš Pinterič	Gostujoče delovanje v tujini zaposlenega raziskovalca	100 %	20.1.2020	19. 1. 2021

8 ZAKLJUČEK S SKLEPNO UGOTOVITVIJO

*»Edini način, da spoznamo meje možnega je, da se podamo onkraj njih v nemogoče.«
(Arthur C. Clarke)*

V naši zavestni preišljevalnosti, samozavedanju in samopreseganju po naravi sami odpiramo vedno nova in prostrana obzorja s pogledom naprej, proti neskončnosti. Prihodnost pripada razmišljajočim, drznim, sposobnim in motiviranim posameznikom. Pri tem postajajo znanje, inovativnost in odličnost zmagovalni odtenki v globalni konkurenci ter odgovor na nenehne spremembe, ki so postale edina stalnica v poslovnem svetu. S procesom izobraževanja, razvojnimi, projektnimi, raziskovanimi, aplikativnimi in znanstvenimi usmeritvami umešča

prispevke v zakladnico stroke in znanosti v podeželski in novomeški akademski prostor tudi Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, usmerjena v trajnostni razvoj slovenskega podeželja in ustvarjanje spodbud za napredek z osnovo ohranjanja tradicije, pod sloganom »*S tradicijo v napredno podeželje*«. Podeželje je začetek vsega - je izzivov in priložnosti poln prostor, kjer pridelamo hrano in pijačo za življenje, pridobimo energijo, uporabljamo infrastrukturo, preživimo prosti čas ... Če hočemo ohraniti vitalen podeželski prostor in njegovo atraktivnost, moramo biti zavezani k tradiciji, hkrati pa ga narediti modernega in inovativnega, saj ob intenzivnih spremembah v prostoru, podnebjju in družbi dobiva novo vlogo in pomen. Povečati je potrebno produktivnosti, ohranjati kulturno krajino ter njegovo avtentičnost in identiteto.

Na podeželskem več funkcijskem prostoru pestrega dogajanja in doživetij, ki ga nenehno vrti in obrača sodobni čas, so mladi, vsak posebej in vsi skupaj, osebne in medsebojne interakcije ter prizadevanja za doseganje trajne rasti in ustvarjalne zmogljivosti. Pot iskanja ustvarjalnosti, upravljanja in osebne odličnosti se začne znotraj vsakega od nas. Za življenjske procese je značilno kroženje, od materij, preko življenja, do uma, evolucije in involucije, kjer se z različnimi vrednotami, silami in energijami v misleča okolja sprožajo valovanja in tokovi hitrih sprememb v načinu življenja, povečani mobilnosti, digitalizaciji, komunikacijskih kanalih ter porastu materialnega standarda. V teh okoljih so postavljeni kašipoti, ki usmerjajo na poti od tradicije k sodobnosti, od lokalnega h globalnemu, pri čemer so merila jasna in utemeljena, izbira pa zelo težavna, a dragocena kot pravkar izbrušeni diamanti.

Ravno pridobivanje znanja je portfelij in tista vztrajna pot, ki nas bogati in pripelje do razumevanja dogajanja okoli nas, samozavesti, razsežnosti, karizmatičnosti, modrosti ter plemenitosti. Potrebe po spremembi vloge in sistemov znanja za razvoj slovenskega podeželja so precej izrazite, zato nenehno ustvarjamo pogoje za človeka, ki potrebuje kompetentno izobrazbo za poslovno pot v hitro razvijajočem se tretjem tisočletju. Smo del globalnega sveta, medkulturnih dimenzij, inovativnosti, informacijske družbe in družbe znanja. Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto, umeščena v naravno okolje, ki udejanja politiko odličnosti in slovi po atraktivnem študijskem programu Upravljanje podeželja, kakovostnih predavateljih, individualnem pristopu do študentov, pestrih dogodkih, mreži soustvarjalcev iz lokalnega okolja ter bogatem poligonu strokovnih vsebin na Medpodjetniškem izobraževalnem centru ter razvojno raziskovalnih v laboratorijih in na Inštitutu za upravljanje podeželja, postaja vse bolj prepoznavna v slovenskem prostoru.

Žal pa šola nima zadovoljivega vpisa študentov, saj so šolnine plačljive in za mnoge potencialne kandidate ciljne skupine iz podeželja previsoke, kar jih odvrča od vpisa na Visoko šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto in se zato raje

vpíšejo v javne izobraževalne institucije. Zato tudi naprej iščemo sistemske vire za financiranje šole, v vmesnem obdobju smo imeli že konkretne pogovore, a trenutno zaključnih rešitev še nimamo. Šola bo tako v prihodnjem obdobju povabila k sodelovanju in soustvarjanju širše okolje in deležnike iz področja upravljanja podeželja, tudi intelektualni kapital iz drugih izobraževalnih institucij, podjetij in organizacij, ki bodo lahko dodatno prispevali in prinesli dodano vrednost Visoki šoli za upravljanje podeželja GRM Novo mesto ter ji pomagali k rasti in razvoju, saj podeželski prostor s posameznimi dejavnostmi in proizvodi potrebuje izobražene mlade ljudi in korenite spremembe. Na področju same dejavnosti šole pa bomo v prihodnje poglobili znanstveno raziskovalno delo, okrepili področje internacionalizacije ter skušali vzpostaviti zaposlitve z mladimi raziskovalci. Na ta način se želimo približati tudi nadaljnji poti priprave na magistrski študijski program.

Študijsko leto 2019/2020 je bilo zelo težavno, saj ga je zaznamovala epidemija širših družbenih in globalnih razsežnosti koronavirusa SARS-CoV-2. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije 18100-7/2020/2 in odredbe ministra za zdravje je začasno prenehalo izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti vzporedno z izvajanjem Praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih od 17. 3. 2020 zaradi izvajanja ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa SARS-CoV-2. Šola je bila nekaj časa zaprta in tudi razvojno - raziskovalno delo je potekalo na daljavo, del sodelavcev je bil zaradi epidemije na čakanju, tako da nekaterih dejavnosti iz Letnega delovnega načrta žal ni bilo možno realizirati, zato so predstavljene na naslednje obdobje. Glede na to, da stanje v državi še ni normalizirano, bomo spoštovali ukrepe Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter druge in v skladu z navodili in usmeritvami države ter spoštovanju aktov in konsenzov z organi šole izvajali čim bolj kakovosten in za študente ugoden študijski proces ter znanstveno, raziskovalno in razvojno delo.

Podatki o poslovanju šole, pedagoškem ter raziskovalnem delu so objavljeni v dokumentih in vsebinah na spletni strani Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto na naslovu <http://vsgrm.unm.si/vs-grm/katalog-dokumentov> ter v arhivu na sedežu zavoda.